

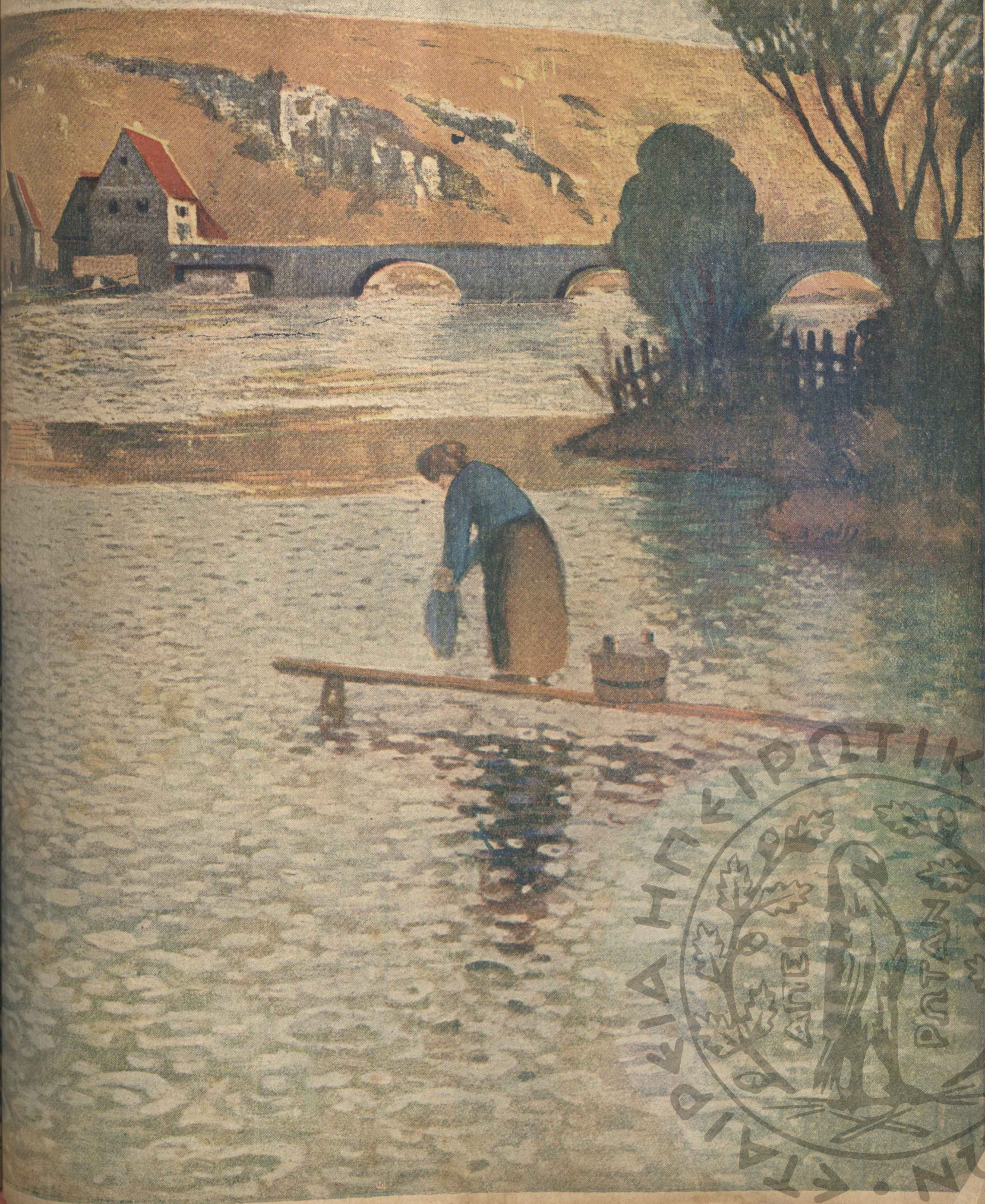
ΠΟΥΚΕΤΟ

Σταμ. Σταμ.

1932

ΕΤΟΣ 9^ο

ΑΡ 428

ΝΑΙ, υπάρχει όμορ-
φιά εις έρείχαλκο που
καθαρίζεται με

Brasso

ΡΕΥΣΤΟ ΒΕΡΝΙΚΙ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

RECKITT AND SONS, LTD, HULL AND LONDON

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΜΕΤΑΞΩΤΩΝ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

BOMBYX
ΚΡΕΠ-ΝΤΕ-ΣΙΝ-ΣΩΡΖΕΤΤ-ΦΟΥΛΑΡ
ΚΡΕΠ-ΣΑΤΕΝ-ΚΡΕΠ-ΜΑΡΟΚΕΝ
TOILE DE SOIE
ΣΒΟΛΟΠΩΛΟΣ & ΚΥΤΡΩΜΠΗΣ
Ερμού 52^Α ΑΘΗΝΑΙ
Ευρίσκονται
εις τὰ καλύτερα Καταστήματα

Καί εις τὰς πέντε
ήπειρους πλένουν
μέ
Persil!

Γ. ΑΝΤ. ΤΖΟΥΡΟΣ και ΚΑΡΡΑΣ, ΑΘΗΝΑΙ
Παρακαταθήκαι. Πάτραι: Β. Φωτόπουλος, Πατρέως 66
Θεσ(ν)ική: Καραβίδας και Σία. Στεα
Φερέγλου.

Ουδέποτε άλλοτε είχαμεν τόσην μεγάλην
ποικιλίαν
Παρισινών μοντέλλων,
άνθρών και ύλικών,

όσον έφέτος.

ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ, ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8

ΠΑΡΑΔΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ

καταποτία
LAXATIVES KING
κατά της
ΔΥΣΚΟΙΛΙΟΤΗΤΟΣ
Πωλούνται
εις τὰ
Φαρμακεία
Αντιπρ. Τζούρος-
Καρράς
Αθήναι

Το Grand Prix της Έκθεσεως
Θεσσαλονίκης έλαβον αι βαφαι
ARTI.

TANGEE

Άκτινοβολούσα
φυσική όμορφιά.

ΤΟ TANGEE σάς
δίδει φυσικήν όμορ-
φιά. Είνε έντελώς
διάφορον από όλα
τά άλλα «ROUGE».

Ός δά μαγείας ύλ-
λάζει χρωματισμών
εϋδής ως έπαλεινε-
τε δι' αυτού τὰ χεί-
λη σας, παίρνοντας
το φυσικόν των χρώ-
μα.

ΤΟ TANGEE εί-
νε αδιάβροχον.
Η συμπαγή του
κρέμα κλακεύει και
προστατεύει τὰ χεί-
λη.

Το TANGEE
«ROUGE COM-
PACT» έχει την ι-
διαν ιδιότητα του
μαγικού χρωματι-
σμού των πορειών.
Άφαιρούνται με το
φυσικόν σας χρώμα.

Άρραματοποιούν
ΜΑΤΣΟΥΚΑ
Έρμού 4 Αθήναι.

Συνιστώμεν την ΟΦΕΛΙΑ
ΛΟΓΙΚΗΝ ΚΑΙΝΙΚΗΝ
ΕΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ. Υψη-
λής 'Οφθαλμοεργίας εν τῷ
πιστημῷ.
Μενάνδρου 27-Αθήναι, Τελ.

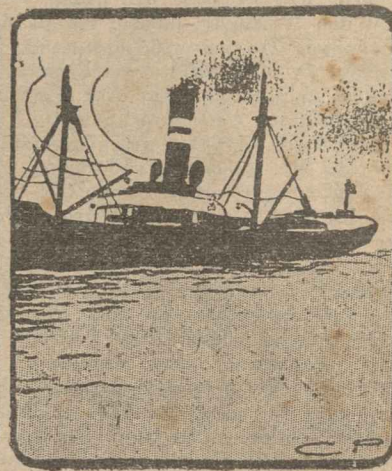
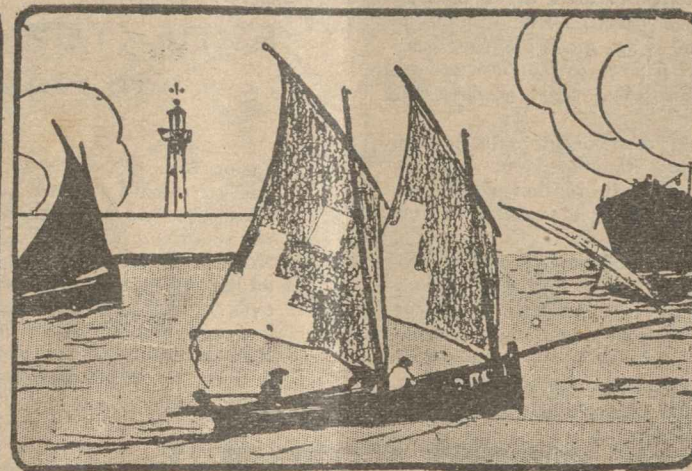
15 Μαΐου 1932

ΜΗΟΥΚΕΤΟ

677

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ HENRI BORDEAUX

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΡΔΙΑ

Μόλις μπήκε μέσα ο πατέρ Μπορέλ, ένας ψήθυρος σεβασμού και
σημασίας διέτρεξε την πλημμυρισμένη από λογής-λογής κόσμο αί-
θουσα του δικαστηρίου.

Τα βαρέα γερατειά του και το γαλίνιο και γεμάτο ούρανια κα-
λυπτή πρόσωπό του, είχαν κάποια επιβλητική μεγαλοπρέπεια, που
σε ανάγκασαν να παραμερίσεις και να βγάλεις εύθελια το καπέλλο
σου μπροστά του.

Ήταν όλοφάνερη η προσπάθεια που κατέβαλλε να στερεώσει λι-
γότερο το κλονισμένο βήμα του και γι' αυτό με κόπο και δυσκολία έ-
φτασε μπροστά στους δικαστές.

Ο πρόεδρος, με καθαρή και δυνατή, μα και τρεμουλιασμένη λίγο
από τη συγκίνητη φωνή, του είπε:

— Η ταντότης σας, αιδεσμιότατε, είναι γνωστή... Άς έρθουμε

λατύν στην υπόθεση. Είπατε ο πατέρας και δεν επιτρέπεται να σας δρομάσουμε. Μά η ιερωσύνη σας αποτελεί ένα πολύ σοβαρό κι επίσημο στοιχείο και γι' αυτό θα μιλάμε, θα έχη έξαιρετική έπιδραση στη συνείδηση των κυρίων ένορκων, που θα κρίνουν για την τύχη του κατηγορουμένου... Σας ακούω λατύν...

Με φωνή ήρεμη ο σεβάσιμος πατέρας άρχισε την κατάθεσή του. Μίλησε χα-
λώς, μετριοπαθώς και χωρίς τόνους θυμού ή μίσους στις φράσεις του:

— Κύριοι δικαστάι, κύριοι ένορκοι. Ο κατηγορούμενος Τόνιο, Ίταλός την καταγωγή, μα γέννημα—θρέμμα του χωριού μου, ήταν εδώ και τρία χρόνια στην υπηρεσία μου. Τίμως νέος, με πολύ λίγα ελαττώματα, με πάμπολλα πιστευτήματα, άρρασιανόταν απ' το χωριό ως το βράδυ στη δουλειά του, έ-
τσι που ποτέ μου δεν είχα το παραμυ-
ακό παράπονο μαζί του.

Κάθε Κυριακή τον έβλεπα πρώτο απ' τους συγχωριανούς μου στην εκκλησία κι όταν, αποδιαβάζοντας το ιερό Ευαγγέλιο, έξηγούσα με λίγα λόγια τις κριμμένες σ' αυτό βουλές του Κυρίου μας, τα μάτια του Τόνιο ήταν χαρμωμένα επάνω μου με λαχτάρα κι' έδειχναν πόσο άπορηγόταν η ψυχή του, που ή όραφάνεια του και η άγραμματοσύνη του την είχαν αφήσει γυμνή από κάθε ήθικη και θρησκευτική δι-
δασκαλία.

Όστόσο, τότε—τότε έδειχνε κάποια ψυχική σκληρότητα, άλλοτε έβλεπτας χωρίς αίτια κανένα γάτο κι' άλλοτε βασανίζοντας κανένα αδέσποτο σκυλό. Μά ήταν φυσικό αυτό, γιατί είχε ζήσει σάν αλήτης κι' ίσως νάκλεινε μέ-
σα του λίγες απ' τις πολλές σάπες ρίζες του αλκοολικού πατέρα του, που πέθανε στη φυ-
λακή, ίσοβιτης, λίγο πριν γεννηθεί το παιδί του, ο σημερινός κατηγορούμενος.

Ο άπορημάλλης πατέρας, εδώ, κόμασε λί-
γο κι' η φωνή του άρχισε να τρέμει περισσό-
τερο, σε σημείο που δεν άκουγόταν. Ο πρό-
εδρος του έγενερε να ξεκουραστή λίγο και,
γυρίζοντας προς το μέρος των ένορκων, τους
είπε με κάποιο πείσμα:

— Νάχετε πάντοτε υπ' όλην σας, κύριοι

ένορκοι, ότι ο κατηγορούμενος, αφού μπήκε μεσάνυχτα στο δωμάτιο του αιδεσμιότατου Μπορέλ, τον άρπαξε απ' το λαμπρό δυνατό, κοιμ-
αμένο καθώς ήταν, και τον χτύπησε στο κεφάλι, σάν λυσσαίμενος, με το κομτερό σκαλιστήρι του κήπου. Τον άρπασε ύστερα έτοιμοθά-
νατο μέσα σ' ένα ποτάμι αίματος και έκανε άνω—κάτω το σπίτι για να βοη χυμάτα. Μά όλοι μας έβρισκε τη φιλόφρονη ψυχή του καμποιναμένου απ' την ηλικία παπούλη και αυτό φτάνει για να κα-
ταλάβουμε πως στα συντόρια του δεν βροιάζόντουσαν ούτε πενταρο-
δεκάρες. Ο κατηγορούμενος, ποτίζοντας με την έλλημιατική ψυχή του φαμίνα τον ετεογέτη και προστάτη του, πάστιρες δυό μέρες ύστερα απ' το κακούργημά του και πρότει να πληρώσει στην άγανα-
κτισμένη κοινωνία τη βαρεία προσβολή που της έκανε. Έχω ύπο-
χρέωση να σας τὰ θυμίσω αυτά τὰ πράγματα. Άποφασίστε σύμφω-
να με τη συνείδησή σας... Έξακολου-
θήστε, αιδεσμιότατε!

Ο πατέρ Μπορέλ ήταν τώρα πιο τα-
ραχμένος, γιατί καταλάβαινε πως έ-
πρεπε να παλαίψη άγρια με τὰ αίσθη-
ρά κι' άσπαστρα, μα και τόσο απαραί-
τητα για το γενικό καλό, κόγια του νόμου. Έστρεψε τη διαγυρισμένη ματιά του προς τον κατηγορούμενο, σημάδε-
μένο και κατακείμενο απ' τις τύψεις, και στην ψυχή του πλημμύρισε ο φόβος για το άνθρωπο εκείνο που έβλεπε. Λέ-
ει και ξαναβρήκε έξαρση, παλίνες, κοιμ-
αμένες απ' τα χρόνια, δυνάμεις ο άνω-
θός κι' άπολύτως πατάς του χωριού κι' η φωνή του αντίβλησε από παθητική και πιο έντονη στις ψυχές όλων μας, που με άγωνία παρακολουθούσαμε το άσυνήθιστο και σπάνιο για την άνθρω-
πινη μοχθηρία εκείνο δράμα.

— Ω! σας παρακαλώ, κύριε πρό-
εδρος, κύριοι ένορκοι, κύριοι δικαστάι. Μην υπερβάλλετε τα πράγματα τόσο πολύ. Μην τους δίνετε μια τόσο κακή όψη, ή οποία πραγματικά τους κάνει κατά βάθος. Από χρόνια έμεινε μαζί μου ο Τόνιο κι' έγινε έν-
τελώς άλλο άνθρωπος. Δεν θα τον γνωρίζατε αν τον βλέπατε. Κείνη τη βραδεία, για πρώτη φορά ύστερα από δυό δόλζα χρόνια, έδειξε κάποιο θυμό, δικαιολογημένο άλλωστε, γιατί από νοστινιές τον μάλωσα άσπαστρα για κάποια μικρή άπροσεξία του. Παραδόξως και πως ήταν πολύ άσχημη ή διαγωγή του έδειξη τη βραδεία, μα όχι και τόσο σο-
βαρή, ώστε να φτάση ως τὸ σεβαστό δικαστήριό σας.

Τραυλισμένος λίγο απ' τον δαίμονα κι' απ' τὰ κατά ένστατα που κληρονόμησε απ' τον μακαρίτη πατέρα του— ο Πολυέλεος να άναστήσει την ψυχή του— ο Τόνιο μπήκε στην καμαρούλα μου και μου κατάρισε δυό—τρία ελαφρά χτυπήματα με το σφυγμό του σκαλιστήρι. Τό ότι με βόηξαν λατύνω κι' όχι άναίσθητο, όπως λέει ή έλ-
θεσι, σ' αυτό φταίει ή αδύναμη κόρσις μου, που δεν άντέχει από παραμυθολό...

— Να άναγνωσθή ή ιατροδικαστική Έκθε-
σις, είτε ο πρόεδρος με έαρραμένα λιγάκι τὰ φρονιά από θυμό.

Τότε ο γραμματέας του δικαστηρίου διά-
βασε την έκθεση με δυνατή φωνή.

Όλοι ανατριχιάσαμε από φόβη. Οι ιατροδικαστοί είχαν βρει από 17 πληγές, βαθιές και με απειροχρόνη λύσσα ανοιγμένες στο αστρούμαλλο και σεβάσιμο κεφάλι του γέρο παπᾶ. 'Η ἐπούλωση των πληγών θα χρειαζόταν τοὺς ἄξιοντες 5 μῆνες, ἂν λαμβανόνταν ὑπὸν καὶ ἡ ηλικία τοῦ παθόντος, καὶ τώρα μόλις είχαν περάσει ἀπὸ τὴν βαθειὰ τοῦ ἐγγλήματος τρεῖς!

Μιά λάμψη ἀστράψε στ' ἀγαθὰ καὶ λευκά θολωμένα μάτια τοῦ παπᾶ. Μὲ τρεμμένα, κλονισμένα πόδια, πλησίασε τοὺς ἐνόχους καὶ βγάζοντας τὸ ἱερατικὸν καπέλλο, τοὺς ἔδειξε τὸ αστρούμαλλο κεφάλι του, ἐνῶ ἡ φωνὴ του σιγότερον ἀπὸ κάποια προσπάθεια ποὺ γινόταν στὰ δόλοβαθ τῆς ψυχῆς του.

—Κυττάξτε καὶ μόνοι σας, εἰπε. 'Η ιατροδικαστικὴ ἔκθεσι εἶνε ὑπερβολικὴ! 'Η πληγὴς ἦσαν ἀνάλαφρες καὶ οὔτε καν φαίνονται...

Όλοι, νοιώθοντας τὴν ἰδιαίτη ἀγωνία νὰ μᾶς βαρύνῃ τὸ στήθος ἀντιφρόση, μὲ κοιμμένη τὴν ἀνατολή, βεβαιώθηκαν πὺς τὸ σεβάσιμο ἐκεῖνο κεφάλι ἦταν... ἀπείραχτο! Πουθενὰ δὲν ὑπῆρχαν σημάδια πληγῶν. Ὁ πρόεδρος τῆς ἑκτετατῆς, ἡ συγγένεια, γενικὴ καὶ βαθειά, μᾶς ἔκανε νὰ κοιτάξουμε ὅλοι, δικασταὶ, ἀκουατῆρες, ἐνορκῶν, μὲ ἀπορία. Σχεδὸν μὲ λαχτάρα, γὰρ κατὰ ἄγνωστο, μυστηριώδες καὶ γεμάτο ἐπιληρικότητα, ποὺ ἀπλωνόταν γύρω μας καὶ μᾶς ἐσφινγε τίς ψυχὰς μὲ πόνο.

Ἐξάρτα σπρώθηκε ἀπ' τὴ θέσι του ὁ Τόνο, ὁ κατηγορούμενος, ἐνῶ ἀφύπνια δάκρυα κυλούσαν στὰ σκαμμένα ἀπ' τὴ μετάνοια καὶ τὴς τῆρας μάγουλά του. Ἐκανε δύο-τρία βήματα, σὺν ζαλισμένους, καὶ γονάτισε εὐλαβικὰ μπροστὰ στὸ σκυρτὸ, ἑσκαμμένο σεβάσιμο κορμὶ τοῦ προστάτου του. 'Η κοιμμένη ἀπ' τὰ ἀναφυλλήτᾳ φωνὴ του ἀκούστηκε ἀπ' ὅλους, χωρὶς ὁ πρόεδρος, ἀπ' τὴν ταραχὴ του, νὰ τοῦ κάνει καμμιὰ παρατήρησι γὰρ τὴν πρωτόκωστη σὲ δικαστήριό στάσι του:

—Πιστεύω, στὸ Θεό, παπαῦνι μου, ὅταν ἔχει ἀντιπροσώπους σὺν καὶ σένα δὸ κατό. Τιμωρήστε με σκληρὰ, μ' ὅλη τὴν αὐστηρότητα τοῦ νόμου, γιατί εἶμαι ἐνοχός. Ἐβαῖνα στὸ ἴδιο τὸν τὸ αἷμα τὸν μοναδικὸν εὐεργέτη μου στὸν κόσμῳ. Εἶμαι χειρότερος ἀπ' ὅλους τοὺς κακούργους καὶ μὴ μὲ λυπάστε. Τοῦτοισα τὸ κεφάλι μὲ ἀγρίως σκεπαρνέες, μὰ τὰ σημάδια δὲν φαίνονται, γιατί... γιατί... φορᾶ... περριόνα ὁ παπαῦνις!

Ἀστροπελέκι νάπερτε στὴ σάλα, δὲν θὰ προκαλοῦσε τὴν ταραχὴ ποὺ προκαλοῦσαν τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια τοῦ σκαρ-μένου ἀπ' τὴ θλίψη καὶ τὴ μετάνοια ἐγγλήματος...

Μουρμουρητὰ ἀπ' τὸ ἀκουατῆριο, ποὺ δι- νάμωναν ὁλοένα, προκαλοῦσαν μὰ ἀνεκφραστή ταραχὴ, ποὺ μεταδόθηκε στὶς ψυχὰς ὅλων μας.

Ὁ παπᾶ Μπορέλ, σκυρτὸς, μὲ βουρκωμένα μάτια, ἔδωκε ἀργὰ τὴν περριόνα καὶ καὶ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ κάταστρα μαλλιά του, φάνη- καν στὰ μάτια μας κινούμενες ἀκόμα, μόλις κλεισμένες, ἡ βαθειὰς χαρμαῖες τοῦ σκαρ- νου. Μὲ φωνὴν σπαρακτικὴν ζήτησε κατόπιν τὸν ὄντο ἀπ' τοὺς ἐνόχους:

—Ἐγγυώμαι ἐγὼ γὰρ τὴν ψυχὴ καὶ γὰρ τὸ μέλλον αὐτοῦ τοῦ ἀν-θρώπου. Χωρὶς τὸν σὲ μένα καὶ δίνο ὑπόσχεσι νὰ τὸν βάλω στὸ δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ στὴν ἀνεξέλεση καὶ πανάγιατη ἀγκαλιὰ τοῦ Κυ-ρίου. Μὴν τὸν καταστρέψετε, σὰς παρακαλῶ!...

Δὲν μπόρεσε νὰ πῇ ἄλλα. Ἡ μιλία του κόπηκε καὶ τὰ γονάτια του λήγισαν. Πρὸλαβα νὰ δεχτῶ εὐλαβικὰ στὰ χέρια μου τὸ λυποθυ- μένο ἱερὸ κορμὶ του.

Ὁ προϊστάμενος τὸν ἐνόχον μὲ κόπο κρατοῖσε τὰ δάκρυά του, ὅσο διάβαζε τὴν ἀθωωτικὴν γὰρ τὸν Τόνο ἀπόφασι, ἐνῶ ἐμεῖς τ' ἀ-φίναμε νὰ τρέχον ἐλεύθερα...

ΤΗΣ ΕΤΙΕΝ ΡΕ'Υ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ἡ κοινότητα τοῦ ἀνδρὸς ποὺ ἀγατὰ μὴ γυναῖκα, ἀποτελεῖ γι' αὐ-τὴν ἓνα εἶδος μεθυστοῦ. Στὴν περιπτώσιν αὐτὴ δὲν ἀκούει τὰ λόγια του, ἀλλὰ τὴ φωνὴν του ποὺ εἶνε γλυκειὰ σὺν χάδι.

Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ ὅτι κάνει κατὰ γὰρ τὸν ἔρωτα, ὅταν δὲν κάνει τὰ πάντα γι' αὐτόν.

Ὁ γάμος εἶνε ἔνοσις διὸ προσδοκᾷ πὺν μιλοῦν τὴν ἰδια γλῶσσα: τῆς καρδιάς καὶ τοῦ ἐνστίτου.

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΠΟ ΗΤΑΙ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟ ΔΙΩΝΙΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

(Τῆς Κας ΕΛΜ. ΡΟΣΤΑΝ)

Γέρος εἶταν θὲ νᾶσαι ἐσὺ κα' ἐγὼ γορᾶ εἶταν θᾶμα καὶ τὰ μαλλιά μου τὰ ξανθὰ γενοὺν λευὰ μαλλιά, σὸν κῆπο τίς μαγιάτικες ἀχτίδες θὰ ζητᾶμε, τὰ πόδια μας ἑσταίνοντας ποὺ ὀλο θὰ τρέμουν πλεῖα! Ναι! Κι' ἐπειδὴ ἡ ἀνάμνησι θὰ καίη μὲς στὴν καρδιά μας, ἀκόμα θὰ φανόμαστε σὺν ἀγαπητοί, ἐγὼ θὰ σοῦ χαμογελῶ καὶ στὰ χαμόγελά μας ζευγάρι θάμαστε χρυσὸ μ' ὀρμη γερωνική! Καὶ κάτω ἀπ' τὰ φυλλώματα τὰ μάτια θὰ ζητᾶμε ὁ ἓνας τ' ἄλλον, βλέμματα θ' ἀλλάζουμε γλυκά, γέρος εἶταν θὲ νᾶσαι ἐσὺ κα' ἐγὼ γορᾶ εἶταν θᾶμα καὶ τὰ μαλλιά μου τὰ ξανθὰ γενοὺν λευὰ μαλλιά.

Καὶ σ' ἓναν πάγκο ἀγαπητὸ, καταπρασινομένο, σὸν ἴδιο πάγκο τὸν παλὸν μὲ μὰ κρυφὴ χαρὰ γὰρ νὰ μιλήσουμε μαζὺ θὰ σὲ ξαναπροσμένω, μὲς σὲ φιλία νὰ σμίγουμε λογάκια τρυφερά. Πόσες φορές ξανοίχτηκα καὶ σούπα: «Σὲ λα- (τρεῖνο),

θὰ τὸ ξαναθυμώμαστε γὰρ ὀστερὴν φορὰ. Χίλιες ἀνάμνησις γλυκαῖες στὴ μνήμη θὰ γυρῶ καὶ χίλια μικροπρασινομένα θὰ ψάλλω τρυφερά. Μιά ὥρα ἀχτίδα θὰ μπλεχτῇ σὺν χᾶδι μαγεμένο στὰ κάταστρα μὰς τὰ μαλλιά, κα' ἀκόμα μὴ φορὰ σὸν ἴδιο πάγκο τὸν παλὸν θὰ σὲ ξαναπροσμένω μὲ τὰ φιλία νὰ σμίγουμε λογάκια τρυφερά.

Ναι! Κι' ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη μας μὲ τὴν ἡμέρα αὐ- ξάνει κα' ἐπειδὴ τώρα σ' ἀγαπῶ καλῶτερ' ἀπὸ χθές, περιφρονῶμε γερατειὰ κα' ὁ ἔρωτας μᾶς φθάνει ποὺ οἶχει ἀχτίδες σαβάρεις, ἥσυχες πειὰ κα' ὀρθές. Σκέψου μὲ τίς ἀνάμνησις ὁ χρόνος πῶς μαγεῖται! Ἄχ, ἡ δικαίη μου πάντοτε θ' ἀνέχουν καὶ σ' ἐσέ! Ἀντὶ ἡ κοινὴ ἀνάμνησις ὁλοένα μᾶς παντρεῖται καὶ πὸ σφιγτὰ, θαματούργει καὶ σκεπτεῖ κασέ! Θάμαστε γέροι πειὰ πολὺ, τὸ τέλος μὰς θὰ φτῇ καὶ θὰ σὲ σφιγγῶ πὸ πολὺ κοντὰ μου. Λέγε... θές! Κι' αὐτό, γιατί ἡ ἀγάπη μὰς μὲ τὴν ἡμέρα αὐξάνει κα' ἐπειδὴ τώρα σ' ἀγαπῶ καλῶτερ' ἀπὸ χθές!

Αὐτὸς ὁ ὁρατὸς ἔρωτας — ὄνειρο ἀστραπῆς — θέλω βαθειὰ νὰ ριζωθῇ, βαθειὰ μὲς στὴν καρδιά, γὰρ τὴ γοργὴν τὸν ἐντύπωσι νὰ λείω, νὰ ξαναλεῖ, γὰρ νὰ τὴ νοιώθω ἀργότερα σιγά-σιγά, βαθειά. Ναι! Ὁ, τι μοῦρχειται ἀπ' αὐτὸν μὲ μᾶς βαθειὰ τὸ γλυκύν.

καὶ σὺν φιλάργου κα' ἐγὼ τ' ἀφίνο πειὰ γι' ἀγά. Καὶ θᾶμα πλοῦσις τόν' ἐγὼ μὲ θαυανθὸν ἐκεῖνο ὀπᾶκρυθα ὅταν ἦμουν νεῖα καὶ νοιώθω πειὰ σιγά. Τὸ εὐτυχισμένο παρελθὸν ποὺ φεύγει τόσο ὀρμὴ στὴ μνήμη θὰ ξαναγίνεται μὲ θύμησι γλυκαῖα, κα' αὐτὸς ὁ ὁρατὸς ἔρωτας — ὄνειρο ἀστραπῆς — θὰ ριζωθῇ πολὺ βαθειὰ, βαθειὰ μὲς στὴν καρδιά... Μετάφρ. ΛΕΟΝΤΟΣ ΜΑΚΚΑ

ΓΙΑΤΙ;

(ΤΟΥ ΧΑΤ-ΙΝΕ)

Γιατί τὰ ρόδα εἶν' ὄχρα, ἀγαπημένη μου ψυχὴ; Γιατί ὁ ἥλιος ἔχει βγῆ ξεπαγιασμένος, καὶ ἀγὰ φωντίζει κάμπους καὶ βουνά, κα' εἶνε σὺν τᾶρος δὴ ἡ γῆ! Γιατί ἔχω λύτη δυνατὴ; Γιατί μ' ἀρνήθηκες, γιατί; Μετάφρ. Κ. ΠΑΛΑΜΑ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΔΟΓΟΙ

Ὁ ἀρχισυντάκτης τῆς ἐφημερίδος πρὸς τὸν ἑκτακτο συνεργάτη του: — Νέε μου, πάρε πίσω τὰ χειρόγραφα σου. Εἶνε γραμμένα μὲ τὰ πόδια καὶ δὲν διαβάζονται μὲ κανέναν τρόπο. Ἐτοί πρόπει νὰ γράψῃς μόνον ὅταν γίνεις... διδάσμος!

— Ὑποσέθηκα ποὺ λὲς μπρὸς σὺν νεκρῷ κρεβάτι τῆς γυναῖ- κας μου νὰ μὴν ξαναπαντρε- τῶ!...

— Ἐγὼ σὴν θέσι σου δὲν θὰ τῶκανα ποτέ... — Μὰ ἄλλοις δὲν θά... πέ- θανε ἡ μακαρίτισσα!

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Μ. Ο.

Μαρκὴς κυρίως διασπαρίζονται περισσότερον ὅταν ἰδεῖ κανεὶς τὸ σῆνι. Εἶνε πράγματι ὁρατὰ ἡ ἐξοχικὴ ἔπαυσις τῆς γνωστῆς θελαπῆς κυρίας. Εἶνε μία ὥσα ἀπεικόνισις μᾶς καλλιτεχνικῆς παρουσίας ἐπὶ ἑποχὴν σπιτιοῦ, διακοσμῆσεως καὶ διευθετήσεως. Πιόρρητη καὶ συμπαθεστάτη, Γαλλίς τὴν καταγωγήν καὶ ἀπὸ πα- τῆρα Ὑδραῖον, εἶνε ἓνα κρᾶμα θελαπῆς εὐμορφίης. Λαοστῆρια καὶ εὐκαταστή, ἐργάζεται στὸ γραφεῖο τοῦ συγγένους τῆς καὶ συγχρόνως εἶνε μοναδικὸς τύπος νοικοκυράς. Τὸ περιβόλι τοῦ ὁραίου σπιτιοῦ τῆς εἶνε δημοφιλέστατη. Σπάνια σημειώνει ἀπουσία ἀπὸ ἐκτετατῆς καλλιτῆς συγγένειας. Εἶνε λίαν ἐπιδέξια μιμητῆστρια καὶ ἡ τοια- λῆτες τῆς διακρίνονται γὰρ τὴν κομμορτήτᾳ τὸν. Ὁρισμένους πρό- κειται περὶ ἐνὸς τύπου ἐκ τῶν πλέον σπανίων, στοὺς ὁποίους ἀνήκει τὸ προνόμιον τοῦ μεταμορφωτοῦ, ὅστε νὰ δεκαπολογεῖται ὅλη αὐτὴ

H MONTAIN

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

— Ἐκτετατὸς ἐπιτυχίης ἡ ἔσπερις τοῦ τέτνου. — Βραδυνὲς τοιαλῆτες σὲ χρομάτια παστέλ. — Ἀρκετὲς μουσελίνες ἐμπορμῆς, μεταδὲ τὸν ὁποῖον πλέον ὁ- ραῖς τὸν κυριὸν Δουκίνας, Μαλαμίδη, Κυριακοῦ καὶ Γ. Μελά. — Ἡ καὶ Ι. Σερπέρη ἰδιόρρητη καὶ ἀξιοθαύμαστη, μὲ μαύρη ἀ- παρτάστου τοιαλῆτα. — Παρατηρητέα ἐμφανίσεις ἡ δις Αἰζα Καλλέργη, ἡ καὶ Μαλαμίδη ἀντιθετὸς τύπος εὐμορφίης. — Πολὺ σὺν λευκὴ τοιαλῆτα ἐφοροῦσε ἡ καὶ Κ. Ἡλιάσκου. — Ἡ καὶ Αἰλὴ Λούρου μὲ ἐμπρομὲ τοιαλῆτα, ἦτο ἀπὸ τίς πλέον χαρμαῖες ἐμφανίσεις, καθὼς καὶ ἡ δις Στεφάνου μὲ μπλε-σιέλ. — Ἡ δις Ἀλίκη Διαλαράκου, θαύμα ἰδέσθαι μὲ μαύρη κομμορτῆ- τὴ τοιαλῆτα. — Ἡ δις Λόρα Σταῖου μὲ πράσινα, ἓνα ἐμψυχον κομμορτήτῆμα. — Ἐπίσης παρευρέθησαν αἱ κομμορτῆς Ἑλένη Βλάχου, Παπα- σπηλοῦλου, Στ. Ἐμπεριόπου, Ροδοκανάκη. — Κομμορτικὲς εὐμορφίαις αἱ δις Ρουσὲν καὶ Ταμπακοπούλου. — Νοστιματῆς ἡ δις Μανουσῆ. — Ἰακωβὴν Πάστῆ τὴν Πρωτομαγιά παρὰ τῶ καὶ τῇ καὶ Θ. Ρεσσὶν εἰς τὴν ἐν Κηφισίᾳ ἑταιρίαν τὸν. — Τριτάτη ὁρατότητα διασκεπασμένα καὶ κατὰ μικρὴς συντρο- φῆς αἱ κεκλιμένοι.

— Διακρίνομεν τὸν Μαρκήσιον καὶ τὴν Μαρκησίαν Τριόνρι, τίς ὁραῖς δις Τριόνρι ἡ μία μὲ κίτρινη καὶ ἡ ἄλλη μὲ ῥοζ τοιαλῆτα, τὸν καὶ τὴν καὶ Στανιδὴ φέρουσα ἑλκρινιστὴ Παριζιάνικη τοιαλῆτα ἐμπρομὲ κίτρι- νῆ καὶ μαύρη καὶ ἑκατέτα μαύρη, τὸν Νανῶρχον καὶ τὴν καὶ Λορέττη μὲ μαύρη καὶ ῥοζ ἐμπρομὲ, τὸν καὶ τὴν καὶ Χατζηλαζάρου.

— Κομμορτικὲς ἐμφανίσεις αἱ κυρία Καρέλλα μὲ καὶ μαρὸν καὶ ἄσπρο τογιέ, Λαδοπούλου μὲ ὁρατὸ σπιντοῦ, Π. Μπέτιμ μὲ μπλε, Ἰωσφοφόρου μὲ μαύρη καὶ ἄσπρα, Ἡλ. Ἡλιάσκου μὲ μπλε σύνολον.

— Διακρίνομεν ἐπίσης τὸν καὶ τὴν καὶ Ἡλ. Ἡ- λιάσκου, τὸν καὶ τὴν καὶ Παντῆσιον, τὸν καὶ τὴν καὶ Γ. Παλῆστα, τὸν καὶ τὴν καὶ Γ. Μεσκά, τὴν καὶ Λαυρά, τὴν καὶ Κωστάλη, τὰς δας Κουτσάλη, τὸν καὶ τὴν καὶ Στανιδὴ, τὸν καὶ τὴν καὶ Γε- νερῆ.

— Ἐξιστοῦνται συνομιλήτρια ἡ καὶ Ἀλιώτη μὲ γορᾶ σὺν ταγιέ.

— Διακρίνομεν ἐπίσης τὸν καὶ τὴν καὶ Ι. Δρού- λου, τοὺς καὶ Ι. καὶ Γ. Καρέλλα.

— Εἰς τὴν ἀπογευματινὴν δεξίονσιν τῆς Πολων- νῆς Πρεσβείας παρίσταντο Πρεσβευτὰ Ὀλλανδῆ- ς, Ρουμανίας, Μ. Βουλγαρίας, Γερμανίας, Τυρκί- ς, Τσεχοσλοβακίας, Βελγίου, Ἀμερικῆς καὶ Ἑλ- λενίας.

H MONTAIN

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 4

ΜΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ 1821»

Εἶνε γνωστὴ ἡ ἐξαιρετικὴ σημασία τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπαναστά- σεως», τοῦ τελευταῖου ἐκδοθέντος ἔργου τοῦ λογογράφου καὶ ἱστο- ρικοῦ καὶ Διονυσίου Κοκκίνου, καθὼς καὶ ἡ πρωτοφανὴς ὑπόθεσι ποὺ τῆς ἔγινε, τὸσον ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονας, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸ ἀγοραστικὸ Κοινὸν τοῦ τόπου μᾶς, ἀφοῦ οἱ μέχρι τοῦδε ἀγορασταὶ τοῦ ἀνέχον- ται σὲ ἔξη χιλιάδες. Ὁ συγγραφεὺς ὅμως, μὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ δια- δοθῇ περισσότερον τὸ ἔργο του, ἀποφάσισε νὰ ὀρίσῃ διὰ τοὺς ἐγγρα- φομένους συνδρομητὰς τὴν συγκαταβατικὴν τιμὴν 50 μόνον δραχμῶν γὰρ καθέναν ἀπὸ τοὺς ἔξη τόμους τοῦ συγγράμματός του ἀντὶ τῶν 120 δραχ. ποὺ πωλοῦνται. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο παρέχεται ἡ εὐκα- ρία σὲ ὅλους νὰ προμηθευθῶν τὸ πρωτότυπο αὐτὸ ἔργο, ποὺ στηρί- ζεται ἐπὶ ἀγνώστων πηγῶν καὶ ἀνεκδότων ἀρχείων καὶ εἶνε στολι- μένο μὲ θαυμασιὰς ἐκτὸς κειμένου εἰκόνες. Συνδρομητὰ θεωροῦνται ἐπίσης καὶ οἱ ἀγοράζοντες τοὺς δύο πρώτους τόμους τοῦ ἔργου. Ὁ- σοι ἐκ τῶν ἐπαρχίων ἐπιθυμοῦν νὰ ἀποκτήσουν τοὺς δύο ἐκδοθέντας μέχρι τοῦδε τόμους τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» τοῦ καὶ Κοκκί- νου, ἂς ἀπευθινθῶν σὸν ἴδιο τὸν συγγραφεᾶ (ὁδὸς Περαιτῆς 79 γλῶσσας 1), ἐμβάζοντάς του, ἐκτὸς τῶν 50 δραχμῶν γὰρ κάθε τόμο, καὶ ἄλλες 10 γὰρ τὴν ἐπὶ συντάσει ἀποστολὴν του.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

ΜΙΑ ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΣ ΣΤΟ ΜΙΛΑΝΟ

Μαθαίνουμε μ' εὐχαρίστησι, ὅτι ἡ γνωστὴ δραματικὴ καὶ ὑμνω- νιστὴς δις Νέλλη Πλάτη ἔκαμε τελευταῖα σὺν Μιλάνῳ τὴν πρώτην ἐπι- στήν ἐμφάνισι τῆς στὴν «Καβαλλερία Ρουσσινάνα» καὶ ἐσπείωσε μεγάλῃ ἐπιτυχίᾳ. Ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ τῆς Ἑλληνίδος καλλιτέχνιδος τιμὰ ὅχι μόνον τὸν ἑαυτοῦ της, ἀλλὰ διόλωση τὸν τόπο της, τὸν ὅχι καὶ πολὺ πλοῦστο σὲ μουσικὰ ταλέντα.

ΔΙΑ ΜΙΑΝ ΠΤΟΧΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ

Τὸ «Μπουκέτο» σὺνδετο σχεδὸν ἐνόχλησε τοὺς ἀγαπητοὺς τοῦ ἀναγνώστης διὰ τὴν σύλλογην ἐσόντων ἀπὸς οὐκ ὀλίγους κομποῦν. Κι' αὐτὸ, ὅχι ἀπὸ ἐλλείπον- τος καὶ εὐσεβείας, ἀλλὰ διότι —κατὰ αἰσθητι- κα— ποτὲ δὲν μᾶς ἔταξε σχετικὴν περιπτώσιν.

Σήμερα, γὰρ πρώτη φορὰ, ἀπευθινόμεθα τοὺς ἀγαπητοὺς καὶ συμπενοεῖς ἀναγνώστᾳ καὶ ἀνα- γνωστῆς μᾶς καὶ τοὺς ἑμπούμεν τὸν ὁδὸν πὺν διὰ γνωστὴν μᾶς πτοχὴν καὶ ἀποστατάστον οικογέ- νειαν, ἡ ὁποία στερεῖται τῶν πάντων, καὶ αὐτοὺ ἀ- κόμη τοῦ τεμαχίου τοῦ ἐπιστολίου ἄρτου.

Εἰσαςτε βέβαιον πὺς οἱ καλοὶ καὶ πρόθυμοι ἀνα- γνώστᾳ μᾶς θὰ συγγενθῶν καὶ θὰ στείλουν νὰ στείλουν στὸ «Μπουκέτο», ὅσοι καὶ ἓνα γραμματι- σμὸ δραχμῆς, γὰρ τὴ πτοχὴ αὐτὴ οικογένεια.

Ἐκ προσηγορικῶν εἰσοφορῶν, ... Δρχ 1065

Ὁ καὶ Ἰωάννης Τσιμαδάκης, ἑμπορς, ... Δρχ 50

Ἰερατῆρα (Κορίνθ), ... Δρχ 50

Ὁ καὶ Ἰωάννης Μησοτάκης, Ἀγγε- λοῦνα (Λακωνίας), ... Δρχ 20

Ἀγνωστὸς καὶ ἀφωσιμένος φίλος τοῦ «Μπουκέτου», ... Δρχ 25

ΔΡΟΠΑΖΟΥΜΕ σὲ ἀπολύτως ἀναπονητικὰς τιμὰς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παλαιὰ εἰδους καὶ παλαιὰ γλῶσσας, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθή- κες. Γράψατε: «Μπουκέτο», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΩΣ ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΕΝΑ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑ

Η κραυγές των τρελλών που τρομάζουν τον κακούργο. «Πιάστον!... Πιάστον!...». Τό σάκκι με το τεμαχισμένο πτώμα. Τό κουμπί του δολοφόνου. Τ' αστυνομικά λαγωνικά στο πέδι. Ο περιφημός αστυνομικός κατάσκοπος Μενέτι. Πώς ανακαλύφθηκε το έγκλημα. Η δολοφονία του πλουτίου έμπορου. Έτσι δίκης έφθαλμες... κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο 1815, στη Βερόνα της Ιταλίας συνέβη ένα περιεργότατο, ένα πρωτοφανές περιστατικό. Δύο τρελλοί του τρελλοκομείου της πόλεως γίνονταν, χωρίς να το θέλουν, άφορητο να αποκαλυφθεί ένα έγκλημα, που διαφορετικά θάμενε για πάντα σιωπηλό και μυστηριώδες.

Μιά νύχτα, περασμένα μεσάνυχτα, μπροστά στο τρελλοκομείο περνούσε ένας άνθρωπος, βαδίζοντας προς την άκροπταμιά. Στη ράχη του είχε φορτωμένο ένα σακί και προχωρούσε, κυττάζοντας άησχα και προφυλακτικά δεξιά κι αριστερά, πράγμα που φανέρωνε πως μέσα στο σακί είχε κάτι το επιληψίμο.

Ξαφνικά σε κάποια στιγμή, δυνατές κραυγές έκαναν τον άγνωστο να σταματήσει:

— Χτίνα τον! Χτίνα τον λοιπόν! Έλεγε ή μία φωνή.
— Πιάστον! Πιάστον, θά σου φύγη! Έλεγε ή άλλη.

Ήσαν τὰ ξεφωνητά δύο τρελλών του τρελλοκομείου, που έπαυαν από μανία καταδιώξεις.

Μά ο άγνωστος με το σακί, μόλις άκουσε τις κραυγές εκείνες, παράχρησε. Νόμισε πως τον κυνηγούσαν να τον πιάσουν.

Άφησε λοιπόν άμέσως το σακί να πέσει από τη ράχη του κατά γης και τόβαλε στα πόδια. Κανένας φυσικά δεν τον κυνηγούσε. Μά εκείνος εξακολουθούσε να τρέχει γρήγορα και πολλήν ώρα, χωρίς να το λησύνει να γυρίσει το κεφάλι του προς τα πίσω. Τρέχοντας έτσι, βρόδισε τέλος έξω από την πόλη.

Την αυγή —ξημέρωσε Κυριακή— δύο γυναίκες που πήγαιναν στην εκκλησία, περνώντας μπρος απ' το τρελλοκομείο, είδαν κατωμένος του δρόμου το σακί. Κυτάζανε άμέσως γύρω τους, μά δεν ήταν κανείς.

Τότε πλησίασαν γεμάτες περιέργεια κι άνοιξαν το σακί να ίδουν τι είχε μέσα. Μά με την πρώτη ματιά που είδανε, τινάχτηκαν επάνω κατατρομαγμένες κι άρχισαν να τρέχουν σαν τρελλές.

Μέσα στο σακί υπήρχε ένα κεφάλι ανθρώπου με μαλλιά καταματωμένα!

Όταν ή δύο γυναίκες φτάσανε στην εκκλησία, διηγήθηκαν το πράγμα στους πιστούς που είχαν συγκεντρωθεί εκεί για να λειτουργηθούν κι άμέσως οι πιο τολμηροί ξεκίνησαν να πάνε να δούν τι συμβαίνει.

Όταν φτάσανε μπρος στο φρενοκομείο, βρήκανε πράγματι το μυστηριώδες σακί, το άνοιξαν, το άναποδογύρισαν και τότε σκόρπισαν μέσ' από αυτό καταμωστές του δρόμου ένα ανθρώπινο κεφάλι, χέρια, πόδια και ένα κομμάτι, όλα καταματωμένα, φορετά και άτακτα!...

Ειδοποιήθηκε άμέσως ή αστυνομία και σε λίγο έφρεξαν επί τόπου πολλοί αστυνομικοί και πλήθος κόσμου, πουχε μάθει εντομεταξύ το τρομερό περιστατικό.

Οι αστυνομικοί μαζέψανε όλα εκείνα τ' ανθρώπινα κομμάτια, τή ξαναβάσανε από σακί και τὰ μεταφέρανε στο νεκροτομείο του δημοτικού νοσοκομείου, όπου μαζί με τον ιατροδικαστή άρχισαν να τὰ εξετάζουν ένα-ένα.

Έξωφρα, ενώ εξέταζαν το σακί που περιείχε το τεμαχισμένο πτώμα, έκαναν μιά άνέλπιστη άνακάλυψη. Σ' ένα μέρος του σακίου υπήρχε μιά μικρή τρύπα και σ' αυτή βρισκόταν πιασμένο ένα κομμάτι σακακιού μαζί με ένα μικρό κομμάτι απ' το ύφασμα, στο οποίο ήταν ραμμένο.

Την εποχή εκείνη συνηθίζονταν κάτι σακακία που κομψοποιούν στη ράχη από πάνω ως κάτω. Φαίνεται λοιπόν, ότι την ώρα που ο κακούργος κουνάλοσε το σακί, έν' απ' τὰ κομμάτια του σακακιού του πέφτασε μέσα απ' τη μικρή τρύπα και πιάστηκε σ' αυτή σαν σε κομπότρυτα. Κι' όταν έπειτα ο κακούργος πέταξε άπότομα το

Ο αστυνομικός διευθυντής ξεφύλλιζε διάφορα έγγραφα, δοχίος μπρος στο γραφείο του.

σακί κάτω, το κομμάτι, μαζί μ' ένα ξεφτισμα απ' το ύφασμα του σακακιού του κόπινε κι' έμεινε πιασμένο στην τρύπα.

Ο διευθυντής της αστυνομίας κατάλαβε άμέσως ότι το κομμάτι αυτό ήταν πολύτιμο στοιχείο για την άνακάλυψη του κακούργου. Τό πήρε λοιπόν μαζί του και τόβαλε επάνω στο γραφείο του.

Έπειτα εξέταλινε προς όλα τα σημεία της πόλεως τὰ όργανά του για να έρευνήσουν για το δολοφόνο, συγχρόνως δέ ένημερωθήσε για τόν ίδιο σκοπό κι' όλους τους κατασκόπους και πράκτορες, που χρησιμοποιούσε ή αστυνομία για να της φέρουνε πληροφορίες.

Όλη την ήμερα οι αστυνομικοί, οι κατάσκοποι κι' οι πράκτορες γυρίζανε άκούραστοι μέσα στην πόλη και τὰ περιώρου. Μά όλα τους οι κόποι κι' όλα τὰ τεχνάσματά τους πήγανε στα χαμένα.

Αργά τὸ βράδυ, γυρίζανε ένας-ένας κι' άναφέρονε στο διευθυντή τους, ότι δεν κατάφεραν ν' άνακαλύθουν τίποτε. Ο διευθυντής της αστυνομίας πήγαν να σάσει απ' το σακί του. Είχαν γυρίσει πίσω όλα σχεδόν τὰ λαγωνικά του και δεν τὸν είχαν πείσει την παραμικρή διαρρησιτική πληροφορία.

Όστόσο, δεν άπελπίστηκε έντελως. Έμειναν ακόμα δύο-τρεις μυστικοί του πράκτορες που δεν είχαν γυρίσει ακόμα. Κι' άνάμεσα σ' αυτούς τους δύο—πρὲς ήταν κι' ένας, στον οποίο στήριζε πολλές ελπίδες. Ήταν ένας κατάσκοπος, ένας τυχοδιώκτης που από χρόνια προσέφερα τις υπηρεσίες του στην αστυνομία και που πού του δεν άπέτυχε σε καμιά από τις άποστολές που τὸν άναθέτανε. Τὸν λέγανε Μενέτι. Κι' ο διευθυντής της αστυνομίας τὸν έκαλούσε υπερβολικά και ήταν βέβαιος πως και στην περίπτωση αυτή θά έφραμύθευε.

Ο αστυνομικός διευθυντής ξεφύλλιζε διάφορα έγγραφα, όρθος μπρος στο γραφείο του, όταν μπήκε μέσα ο Μενέτι. Ήταν κατασπασμένος, κυριασμένος και χλωμός.

— Κύριε διευθυντά, άρχισε να λέει με φως λυπημένο, γύρισα απ' το πρωί ως τώρα όλα την πόλη κι' όλα τὰ περιώρου. Δεν κατόρθωσα όμως ν' άνακαλύψω τίποτε, μά τίποτε...

Ο αστυνομικός διευθυντής, ξεχνώντας τις πολλές έπιτυχίες του Μενέτι, θύμωσε μαζί του και τὸν έβρασε με τὰ σκληρότερα λόγια, αποκαλώντας τον τεμπέλη κι' άνάκατο.

— Φύγε, τὸν έλεγε, να μὴ σε βλέπουνε τὰ μάτια μου. Σε θεωρούσα ως έναν απ' τὰ πιο ικανά όργανά μου. Μά τώρα βλέπω, ότι δεν είσαι ικανός να τίποτε. Χάσου από μπρος μου!...

Ο κατάσκοπος άμυλτος και με τὸ ίδιο λυπημένο ύφος που είχε όταν μπήκε, χαϊρέθηκε κι' άνοιξε την πόρτα να φύγη. Αλλά τη στιγμή εκείνη, καθώς είχε γυρισμένες τις πλάτες του, ο διευθυντής της αστυνομίας τὸν ξαναφάνε μέσα.

Τι είχε συμβεί; Καθώς ο κατάσκοπος είχε γυρίσει για να βγῇ έξω, ο διευθυντής είδε ότι απ' το σακί του έλειπε πίσω στην πλάτη ένα κομμάτι κι' ένα μικρό κομμάτι ύφασματος. Θυμήθηκε τὸ σακί με τὰ μακάθρια εύρηματα, ήταν αυτός, ο Μενέτι, ο δραστηριώτερος κι' έξυπνότερος απ' τους κατασκόπους του.

Δεν έπρεπε λοιπόν να τὸν άφήσει να φύγη. Έξ' άλλου όμως χρειάζότανε μεγάλη προσοχή και κνηρία. Έπρεπε να τὸν συλλάβει χωρίς να τὸν κυνηγή την ύποψία, γιατί ήταν ικανός, αν έβλεπε ότι κινδυνεύει, να μεταχειριστή χάρη μέσο για να ξεφύγη.

— Μὴ φύγεις, τὸν έλεγε. Σε χρειάζομαι ακόμα. Θέλω να πῶ: μαζί με δύο καραμπινέρος να συλλάβεις κάποιον κακούργο Ίσπανό που κρύβεται στην πόλη μας.

Λέγοντας τὰ λόγια αυτά, χτίτησε τὸ κοινδόνι και έλεγε πὸν κλητήρα:

— Φώναξέ μου δύο καραμπινέρους.

Όταν οι δύο καραμπινέροι μπήκανε μέσα, ο διευθυντής τὸς έδειξε τὸν κατάσκοπο και τὸς διέταξε:

— Συλλάβετέ μου αυτό τὸν άνθρωπο!

Πρὶν ο κατάσκοπος προφτάσει να σνέρθη απ' την έκκληση και την ταραχή του, οι καραμπινέροι τὸν έπασαν και τὸν κόρφωσαν άκίνητο στη θέση του. Ο αστυνομικός διευθυντής πήρε τότε τὸ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΓΚΟΥΓΚΟΥΣ

ΝΑ κεφάλι πελώριο, ένα μέτωπο ξεπεταγμένο, δύο αυτιά όμοια με βεντάλια, ένα παραμορφωμένο καμπούροκο σώμα με καμπόδια και με χέρια γοφίλλα — αυτός ήταν ο Γκουγκούς, ο απαράμιλλος Γκουγκούς, ο βασιλιάς των νάνων, ή μεγάλη έπαυτρία του Τσίρκου, τὸ είδωλο τὸ κοινὸ, για τὸ όποιο ούτε ή όμορφιά, ούτε ή δύναμη, ούτε τὸ πνεύμα, ούτε ή τόλμη δεν άξίζει τόσο όσο ή πιο άπορροστική άσχημία.

Κάθε βράδυ λοιπόν, όταν ο Γκουγκούς, φορώντας ένα τριώχο κασκέτο και μιά πλατειά γκριζα μπλούζα, με τη μύτη του άλειμμένη με λάδι, έτρωγε μπάτσους και κλωτσάει από τὸς συντρόφους του και κινιόταν έλλεινός κι' άξιοκλίπτος μέσα στα ροκανία για να κερδίσει τὸ μεροκάματο του, οι θεαταί γέμιναν την αίθουσα με τὰ χειροκροτήματα και τις φωνές του, φωνές έπαισιμαστές:

— Μαράδο, Γκουγκούς! Μπίς! Μπίς!...

Και όμως αυτό τὸ τέρας, τὸ καταδικασμένο από τὴ φύση και περρησμένο απ' τὸς όμοιους του, ήταν έρωτευμένο. Ήταν έρωτευμένο κι' αγαπούσε την πιο όμορφη ίππεύτρια τὸ τσίρκου, τὴ Νίνα.

Τὸ βράδυ που τὴν πρωτοείδε, που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στα μάτια του, λάμποντας μέσ' στ' άστραφτερό φουστάνι της, τυλιγμένη μέσα σε μιά γάλα φωνεινή, λαχταριστή, με τὸ μεταξένιο ρός μαγιό της, ο φουγκός κατὸς παπουτσιές που τὸν είχε τραβήξει εκεί ή ύποψία τὸ διευνιττὸ τὸ τσίρκου, θαμπώθηκε μπροστά στην καλλονή της.

Στην άρχή αισθάνθηκε κι' αίσθη αληθινή λατρεία, κάτι άνάλογο με κείνο που νιώθει ο ήπικρος για τὴ βασίλισσα του, ο πιστός για τὸν Θεό του. Αλλά δεν ήταν και πολὺ μακριά ή απόσταση που τὸς έχόφρε. Αὐτὴ θανάτωσέ και λατρευτὸ πλάσμα, έκείνος ένα θλιβερό και καταρραμένο άποταίο τὴς τύχης.

Μολαυτά, όταν τὰ βράδια ο κόσμος τὸν έξευερνούσε τρελά, μεθύσει απ' τὴ χαρά που και φανταζόταν πως κι' αὐτὸς άξίζει κάτι, πὸς δεν έφρασε ν' άτελίπεται, πὸς μπορούσε να πετύχει κείνο που ξηρούσε...

Η Νίνα, καθώς δεν τὸν ελογάριαζε κι' άνηγα και τὸν περιόσε περισσότερο για σκέτο, και έκανε μερικὲς παραχωρήσεις. Τὸν άφινε, ές ποῦ, μὴ μπεινι στὸ καμαρίνι της, τὸς έπέμενε να τὴς κοιμητόνη τὸ κορμάκι, τὸς άλάσε τὸ πόδι της να τὴς φορέσει τὸ παπούτσι ή τὸν καλύτερο να τὴς σκεπάζει τὸς ώμους με τὸ σάκι. Κι' αὐτὸς ο πανόλισμος καθότανε κοντὴ της, άνάτην τὸν αέρα της, άγγιζε κάποτε με τ' άπαισία χέρια του τὸς γυμνὸς και κάταστρος ώμους τὴς ώμορφης ίππεύτριας.

Μά βροδιά ο Γκουγκούς, άρου ήτιε μια δὴ κρὰσι Μαδέρας για να βῇ τὸ θάρρος που τὸς χρειάζόταν, έτόλμιζε, επί τέλους, να τὴς ξεμολογήσει τὸν έρωτά του. Έκείνη μόλις τὸν άκουσε, τὸν κορόιβε καταμωρα.

Ο νάνος δρόωσε τότε τὸ μικρό που άνάστημα, έλπιώντας να τὴς κομπι και βρισκόταν επάνω στὸ γραφείο του, πλησίασε τὸν κατάσκοπο και τὸ παρέβάλε με τ' άλλα κομμάτια και τὸ ύφασμα τὸ σακακιού του. Δεν υπήρχε καμιά άμφιβολία. Τὰ κομμάτια αὐτὸ άνήκε στο σακί του Μενέτι.

— Άρε σὺ είσαι ο κακούργος που καταχρησάμε! τὸν φώναζε. Σὺ κακοδόσες τὸ σακί με τὸ τεμαχισμένο πτώμα...

Όταν είδε, ότι είχε άνακαλυφθῇ πειά, ο Μενέτι όμολόγησε τὴν αλήθεια.

Τὸ προηγουμένο βράδυ είχε γκαριστεί μ' έναν έμπορο, που μόλις είχε φτάσει στη Βερόνα και που κρατούσε επάνω του ένα μεγάλο χρηματικό ποσό. Η σκέψη ν' άποχτήση τόσο πολλά χρήματα, τὸν άπνεσε στὸ έργλημα.

Πρὶν ν' έμπορο στὸ σπίτι του, για να τὸ προσφέρει δῆθεν τὸ δώρο κι' εκεί, μαζί με τὸν πατέρα του, τὸν σκότωσε, τὸν τεμάτωσε και πήρε τὰ κομμάτια του μέσα σ' ένα σακί για να τὰ ρῖξει στο ποτάμι.

Μά τη στιγμή που βρισκόταν μπρος στὸ φρενοκομείο, άκουσε ξανά να φωνάζουν:

— Πιάστον!... Πιάστον!... Θά σου φύγη!...

Ταράχτηνε τότε τόσο, ώστε δεν κατάλαβε ότι έπρόκειτο περ τρελλών, πέταξε τὸ σακί κάτω και τόβαλε στὰ πόδια.

Έτσι προδόθηκε ο κακούργος Μενέτι κι' ύστερ' από μερικὲς βρώμικες διαστίσεις, καταδικάστηκε σε θάνατο και καρατωμήθηκε μαζί με τὸν πατέρα του στην γεννητική πλάτεια τὴς Βερόνας.

επιβλήθη μ' αὐτὸν τὸν τρόπο. Ύστερα τὴς άμείλησε για τὴ βουβή λατρεία του, για τὸς πυρετούς του, για τις άνησιές του, για τὰς άγριότητες του. Βρήκε τὰ πιο φλογερά του λόγια για νὰ τὴ συγανήση.

Έκείνη, άκούγοντάς τον πάντα με προσοχή, γέλασε στὸ τέλος δυνατά. Ο Γκουγκούς τήρησε να τὴς πιάσει τὰ χέρια, αλλά ή Νίνα τραδίκησε προς τὰ πίσω μ' άηδία. Ο νάνος τότε, μέσα στην άπελπισία του, σφύρησε στὰ γόνατά της, τὴν έπασσε απ' τὴ φούστα...

Μά ή ίππεύτρια άρπάξε από δίπλα τὸ καμπίκι της και τὸν χτίτησε στὸ πρόσωπο. Κατόπιν ώρμησε έξω από τὸ καμαρίνι της και τὸν άφρασε εκεί άναυδον. Κι' ο καϊμένος ο Γκουγκούς, μη μπορώντας έκείνο τὸ βράδυ να παίξη με κέρφι, έφραγε έξω και σφριόχτηκε σκληρά.

Κατὰ τὴν ακόλουθη παραστάση, ή αίθουσα τὸ τσίρκου ήταν γεμάτη από νορίς. Τὸ πλήθος είχε τρέξει να πιάσει θέσι πὸν άφιν αὐτὸ την ώρα που θ' άρχιζε ή παράσταση, γιατί είχε δει στὸ πρόγραμμα πως θά γινόταν άνασάρφασσι τὸν μαυτιριόν τὸν πρώτων Χριστιανών.

Όταν έφτασε ή ώριμμένη ώρα, παρουσιάστηκαν μπρος στὸ κοινὸ ο Γκουγκούς και ή Νίνα, ντυμένοι με κοστούμια τὴς ρωμαϊκής εποχής. Η Νίνα φορούσε άσπρη χλαμίδα κι' ήταν θελατική με τὰ μακριά μαύρα μαλλιά της που έπεφταν άπάνω στὸς γυμνὸς της ώμους.

Ο Γκουγκούς απ' τὴν άλλη μεριά, άπαίσιος και σπὴ νέα αὐτὴ με ταυρώρωσί του, προχώρησε στη μέση τὸ τσίρκου κρατώντας δεμένη γερά μίαν άγκυρά που μούγκριζε άγρια...

Βρισκόταν τώρα πὸν κοντὰ στη Νίνα κι' άρχισε να τὴς μιλάει με σιγανή φωνή για τὴν άγάπη τὴν τρελλή του, χωρίς τὸ πλήθος τὸν θεατὸν να άπομώλίζεται τίποτα.

— Σ' αγαπῶ!... Δεν άκούεις;... τὴς φθούρισε γεμάτος τρελλό, παράφορο πάθος. Σ' αγαπῶ μ' όλη μου τὴν καρδιά... Νίνα, κυτήσου με!...

— Όχι!... Μά δεν θέλεις λοιπόν ούτε να μ' άκούσεις;... Πρώτ'όλα, γιατί θά λίσω τὴν άγκυρά... Τὴν έπότησια καλά, τὴν έδερα γερά, τὴς έκαψα τὸ κρέας της... Πεινά, έφνε εξαργισμένη, θά χυθῇ με λάσσα σ' όποιον βρεθῇ μπροστά της... Νίνα, άγάτη μου! Θά μ' άκούσεις;...

— Όχι! τὸς άποκρίθηκε αὐτὴ, κοινώντας πεισματικά τὸ κεφάλι της.

— Ω, μὴ με άτελίπεις... Φτάνει πειά αὐτὴ ή περιφρόνησι που μὸς δείχνουν αὐτὸς άνθρωπος... Δεν θέλω να με βλέπουν πάντα σαν παιγνίδι τὸς. Είμαι άνθρωπος κι' έγώ, σαν όλοι... Γιατί να μὴν έχω δικαίωμα ν' αγαπῶ και να ζητῶ άνάπαυσι στην άγάτη μου;... Μὲ διαλέγεις, έ; Καὶ τὸ κάνεις γιατί είμαι άσχημος;... Αν μπορούσε όμως να δὴς τὴν άγάτη και τὴ λατρεία που πλημυρίζω για σένα τὴν καρδιά μου!... Οι άλλοι δεν ξερούν ν' αγαπούν όποιος έγώ... Κι' έπειτα τὰ χαρίσματα που έχω, τὸς κανὸν άστατους. Ο Αδόλφος έξωφρα, που έφρασε να βρωσεται πάντα γονατιστός μπροστά σου, σ' άγατά...

Η Νίνα γέλασε, αλλά κοίτησε αὐτὴ πεισματικά τὸ κεφάλι της, φθούριώντας ένα ξερό άχρ.

— Σε άπατά, ξεκαλοσύνησε ο νάνος, ενώ έγώ...

Ένα περιφρονητὸ χαμόγελο τὴς Νίνας έπαδούχτηκε τὰ λόγια του και τὸς θύμισε τὴν άσχημία του. Ο νάνος φρόνισε. Τὰ δόντια του τρώσαν άγρια.

— Πά τελευταία φορά σε ρωτῶ: Θέλεις να μ' άκούσης;... μούγγρισε.

— Όχι! άποκρίθηκε σταθερά εκείνη.

Με μιά κορρή κινήσι ο Γκουγκούς έλασε τὴν άγκυρά, έβγαλε τὸ φιαστόρ της και πήδησε πάνω σ' ένα στῖλο...

***

Η σκηνή που έπακολούθησε φανόταν τόσο φανερή και ζωντανή, ώστε τὸ κοινὸ άφρασε να χειροκροτῇ με παραφορά, βλέποντας τὴν άγκυρά να σπῇται με λίσσα εναντιόν τὴς νέας, έτοιμῇ να τὴν κατασπαράξει.

Μά αὐτὴν όμως μεταβολή έγινε τότε στην καρδιά τὸν νάνου. Άναμέτοιρε με μίαν τὴν πρῶτη τὸν έννοιωσε μιά ξαφνική συμπάθεια για τὴν όμορφιά που θά γινόταν κι' αισθάνθηκε πως θά τὸς ήταν άδύνατο να ζήσει χωρίς τὴ Νίνα.

Τὴ στιγμή λοιπόν που ή άγκυρά έχωνε τὰ νύχια της στὸς ώμους τὴς χορεύτριας, ο Γκουγκούς άρπάξε τὸ θηρίο απ' στὰ δόντια του μαρτύρια και χτύπησε μαζί του καταγής.

Επακολούθησε μιά αλὴν άπεγνωσμένη, δραματική. Και άφιν εὐ άνθρωποι τὸ τσίρκου προφτάσαν να τρέξουν να βοηθήσουν τὸν νάνο. ή άγκυρά είχε πιάσει τὸν λαιμό του άγνάμετα σὴν μπροστά πόδια της και τὸν είχε παγώσει με τὰ φοβερά δόντια της.

Κι' ο κόσμος, ο κλῖσις κόσμος, που δεν ήμύνησε τὸ αληθινὸ δράμα τὸ όποιο παύσαν μπρος στὰ μάτια του, φώναζε και ξεταυγνίζεταν μέσα στη βίβη τὸν χειροκροτήματων:

— Μαράδο, Γκουγκούς! Μπίς! Μπίς!...

MAXIME ANDOIN

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΓΟΗΤΟΣ ΝΤΕ ΡΙΣΕΛΙΕ

I
ΟΙ ΥΨΗΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

Ξαναρωτώσες πειά.

Η βάπτισή του ήταν μία απ' τις λαμπρότερες εορτές της εποχής του. 'Ο ίδιος ο βασιλεύς Λουδοβίκος 14ος, μαζί με τη νύφη του τη δούκισσα της Βουργουνδίας, παραστάθηκαν ως ανάδοχοι, τιμώντας έτσι τη μνήμη του μεγάλου θείου του νεοφωτισμένου, καρδινάλιου Ρισελιέ.

Μετά τη βάπτισή του, ο γέρο δούξ Ρισελιέ παρέδωσε τον μοναχογιό του, σύμφωνα με τη συνήθεια της εποχής, σ' ένα παιδαγωγό. Μά ο μικρός μαθητής προτιμούσε απ' όλα τα μαθήματά του το κνήνη και την ξιφασκία και περνούσε μ' αυτά τον καιρό του. 'Ο παιδαγωγός του ωστόσο, γιά να διατηρήσει τη θέση του, έξευθείασε καθημερινώς σε όλους και προτιμώντων στον πατέρα του, τας... προόδους του μαθητού του. Συγχρόνως δε γιά να ευχαριστήσει τον νεαρό Ρισελιέ, του άποκάλυψε δυο καινούργια σφίτσας: τή χαριτιά και τή κραισί.

Εντομασάξ ο γέρο δούξ Ρισελιέ, ο οποίος, άν και είχε τεραστία πεισιαισία, ήταν καταχαρμένος κ' έθεωρείτο απ' όλο τον κόσμο ως τρελλός, ξαναπαντρεύτηκε στα 1702 με τη δούκισσα ντε Νουάιγ γιά λόγους συμφεροντολογικούς. 'Η δούκισσα ντε Νουάιγ είχε από τον πρώτο της γάμο δυο κορίτσια. Συμφώνησε λοιπόν με τον γέρο δούκα, όταν τον παντρεύτηκε, να παντρεύουν και τή παιδιά τους άμα θά μεγάλωναν. Έτσι ο νεαρός Ρισελιέ θά παντρευόταν την κόρη της μητροκάς του, ή όποια ήταν τότε 13 έτών και είχε 400.000 σκούδα πορτοκα και, άν αυτή πέθανε ώσπου να μεγάλωσουν, τή μικρότερη αδελφή της.

Όταν μεγάλωσε κάπως ο μικρός Ρισελιέ ή ο Φρονσάκ, όπως τον έλεγαν χαϊδευτικά, έγινε δεκτός με κάθε τιμή στην Αύλη. 'Ο βασιλεύς Λουδοβίκος 14ος τον άγαπούσε ιδιαίτως γιά τήν εκθαμβωτική άνομοφία του και γιά τή σπανηροδόλο πνεύμα του. 'Επίσης κ' ή εύνοιαμένη του βασιλέως, ή περίφημη κυρία ντε Μαντενόν, τον λάτρευε σαν παιδί της.

Η φυσιογνωμία του νεαρού Φρονσάκ ένοητε από τήν πρώτη στιγμή όλες τις κυρίες της Αύλης. Τόν έπαφναν στα γόνατά τους γιά να τον χαϊδέψουν δήθεν, μά στην πραγματικότητα έρωτοτροποούσαν μαζί του. 'Ο Φρονσάκ, παρά τή νεότη ή ηλικία, καταλάβαινε περίφημα ποιά σημασία είχαν τά χάδια τους και τους τά ανταπέδιδε με τόν ίδιο τρόπο. Μία νεαρή μαρκησία προπάντων, ή όποια μόλις τότε είχε παντρευτεί, τόν παρακολουθούσε παντού κ' μωροστά στο βασιλέα άνάμα του έρογγε φλογισμένες ματιές. Μία μέρα όμως που τόν είχε πάρει στα γόνατά της κ' άναστένανε από εύτυχία, μπήκε μέσα ο μαρκησιός ο σύζυγός της.

Έκείνη έγινε κατάχλωμη και φάνηκε έτοιμη να λατοθυμής, μά ο μικρός Φρονσάκ, χωρίς να χάσει τήν έτοιμότητά του, της είπε:

— Μά γιατί λοιπόν άρνείστε να με φιλήσετε;...

Και γυρίζοντας πρὸς τόν σύζυγό της, έπρόσθεσε:

— Άκούστε, κύριε μαρκήσιε... Σωτηρούσαμε τόν παπὶ με τήν κυρία σας άν θά βρέξη ή όχι. Έκείνη έλεγε πως θά βρέξη κ' εγώ ή-

ποστήριζα τὸ αντίθετο. Στοιχηματίσαμε λοιπόν ένα φίλημα, τὸ ὁποῖο τώρα ή κυρία σας, άν καί έχασε τὸ στοιχημα, γιατί δὲν έβρεξε, άρνείται νά μου δώσει... Τί λέτε κ' εσείς γι' αὐτό;

Κ' ένώ μιλούσε, ο μικρός κατακτητής προσπαθούσε να κοιμηώσαστο κρυφά με τὸ χέρι του τὸ ξεκοιμημένο κορμάκι της μαρκησίας. Τότε ο μαρκησιός, χωρίς να υποπτεύεται τίποτε, είπε στη σύζυγό του:

— Πρέπει να εκπληρώσετε τήν υπόσχεσή σας, κυρία. Άφού χάσατε, πρέπει ν' άφίστετε τὸν μικρό δούκα νά σας φιλήσει... Είστε τόσο χρεώσις σας!...

Έπειδή όμως ή μαρκησία έκανε πως δὲν θέλει, ο σύζυγός της έξακολουθούσε:

— Αὐτό που κάνετε δὲν εἶνε καθόλου σωστό... Έμπρός λοιπόν... Άφίστε τον νά σας φιλήσει... Τί ντρέεστε;...

Κατακόκκινη ή μαρκησία, έδωσε τότε τή χείλη της στὸν Φρονσάκ. Και ο άγαθός μαρκησιός, κατενθουσιασμένος εἶπε συμπερασιστικά:

— Άν δὲν ήμουν εγώ, κυρία, θά σας θεωρούσαν στην Αύλη ως άναξίακτη... Όσοι χάνουν τή στοιχήματα, πρέπει νά τή πληρώνουν...

Τήν ίδια περίπου εποχή πέθανε ή μικρή μνηστή του ήρώος μας δεσποινίς ντε Νουάιγ και, κατά τή συμφωνία τὸν γονέων τους, τήν άποκατέστησε ή αδελφή της Άννα ντε Σανσάκ. 'Η Άννα είχε δια τή χαρίσματα της ψυχής και τὸ πνεύματος, μά ήταν άσχημη. 'Ο Φρονσάκ όμως ήθελε τις γυναίκες προπάντως ώραιές και γι' αὐτό, ξεγνώστας τή μνηστή του, άρχισε νά δείχνει, δορυφοδὸς μάλιστα, τήν αρχιμήτοί του στις κυρίες της Αύλης. 'Η φτωχή Άννα, ή όποια τὸν άγαπούσε με όλη της τήν καρδιά, ύπέφερε πολύ γι' αὐτό, είχε κλειστεί μέσα στο σπίτι της και μαράωνε...

Ό Φρονσάκ, παρ' ὅλη τή νεότητά του, έρογγε τή έρωτικά του βλέμματα δυο ψηλότερα μορφές. Έτσι, άναίμιστα στις τόσες και τόσες ώρες και μεγάλες κυρίες της Αύλης, ξεχώρισε — ποάν νομίζετε, ο άθεόφοβος; — τή δούκισσα της Βουργουνδίας, τή σύζυγο τὸν διαδόχου, που ήταν συγγενή και νουνά του.

Τὸ πρόσωπό της ήταν βέβαια κάπως άκανόνιστο, μά τὸ ὅσο εἶχε ή φωτιά τὸν ματιόν της, ή άόλη της έπιδρούδα κ' ή μεγαλοπρεπεία της.

Ό Φρονσάκ ήξερε νά έπωρελάσει τὸν περσιόσασιν και έτσι κατορθώσε νά τήν προσεγγίσει και νά κερδίσει τήν εἰνότητά της από τήν πρώτη στιγμή. Αὐτό συνέβη ένα βράδυ σε κάποιο άνακτορικό χορό. 'Η δούκισσα, άφού χορεύσε με δυο βασιλικὸς πριγκίπες (γιατί μία πριγκίπισσα της Γαλλίας μονάχα με πριγκίπες και δούκας μπορούσε νά χορεύει) προσκάλεσε γιά τὸ χορευτὴ της τὸν δούκα ντε Μαρσάκ. Μά όταν τελείωσαν τὸν χορό τους, ο Μαρσάκ, ο όποιος, φαίνεται, ήταν άφρημένος, ληρωμένος νά προσκαλέσει τήν ἡψηλή ντάμα του νά ξαναχορευθουν, όπως υπαγόρευε ή έθιμοτυπία.

Η πριγκίπισσα έντομασάξ, μὴ μπορώντας νά φαντασθῇ ότι ο καθώλλερος της τήν είχε ληρωήσει, στεκόταν ὄρθια και περιμένε... Είχε άρχεις πειά ν' απελευθεριστεί, όταν ο Ρισελιέ, ο όποιος τήν παρακολουθούσε δια αὐτὴ τήν ὥρα από μακριά, διευθύνθηκε πρὸς αὐτήν, τήν πλησίασε και της εἶπε σφιγγόντάς της τὸ χέρι περισσότερο απ' ὅτι έπέτρεπε ή έθιμοτυπία:

— Έπιτρέψατέ μου, Ύψηλοτάτη, νά έπανωρίσω τὸ σφάλμα που φίλον μου Μαρσάκ.

Η πριγκίπισσα, ή όποια τή στιγμή εκείνη άκριβὸς έτοιμαζόταν νά ξανακαθήσει, χαμογέλασε έκανονισμένη κ' άρχισε νά χορεύει μαζί του ένα μενουέτο. 'Η χάρις τὸν νεαρό δούκα, κατά τή διάδοχα τὸν χορό αὐτό, ήταν τόσο, ὥστε όλοι οί ἄλλοι χορευτὴ στάθηκαν και τὸν εκύτταζαν με θαυμασμό.

Απὸ τή στιγμή εκείνη ή σύζυγός του διαδόχου άρχισε νά φέρει στον ήρώα μας με μεγάλα οικειότητα, πράγμα που συνετέλεσε έξαιρετικά στη φήμη του και στην αἴγλη του. Έτσι όμως κ' ο Φρονσάκ έχασε σιγά-σιγά τὸν σεβασμό που ὄφειλε στη μέλυσσα βασιλισσας της Γαλλίας κ' έπειτ' από λίγες μέρες τήν άποκαλούσε εμελαχρόνη τοαχλίκω. Τήν άγκάλιαζε και τή φιλούσε δήθεν μ' άδωότητα υποστά σε όλους, και, καθώς φαίνεται, όταν ήσαν μόνοι, ή πριγκίπισσα τὸν ανταπέδιδε τά χάδια του...

Ό τολμηρός έρωτευμένος έφτασε μέχρι τὸ σημείον νά κρυφτῇ

Ό περίφημος γόης Δουξ ντε Ρισελιέ.

ΜΙΑ ΣΚΑΠΗΡΗ ΑΝΑΓΚΗ

ΔΙΛΩΣΙΣ ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

Οι προμηθευταί του τυπογραφικού χάρτου είδοποίησαν τους πελάτας των, μεταξύ των οποίων και τή ημετέρα περιοδική, ότι, άρτίως της χροσής βάσεως της δραχμής, ή τιμή του δημοσιογραφικού χάρτου, παρακολουθούσα τήν άξία του χρυσού δολλαρίου, ΑΠΛΑΣΙΑΖΕΤΑΙ περίπου. 'Η τεραστία αὐτή αύξησης της κυμαίνεται δαπάνης τὸν δημοσιογραφικὸν έπιχειρήσεων, άναστρέπει κ' ὁλοκληρίαν, όπως εἶνε φανερόν, τὰς οικονομικὰς βάσεις, ἐπὶ τὸν ὅποιον εἰσπύρουν ἔως τώρα. Καί δια μὲν τὰς εφημερίδας, ή κα' έντυπὴ συμπίπτει ἐπιβληθεῖσα τελευταιὸς δια νόμου ἐλάττωσις τὸν σελίδων κατὰ τὸ ήμισυ, ἀφίνει πιθανὸς εἰς αὐτὰς ἐλάττωσις περιθώριον, ἐπιτρέπον ἐπ' ὀλίγον ἀκόμη καιρὸν τὴν ἐξακολουθήσει τῆς ἐκδόσεως των, χωρίς μεταβολὴν τὸν ὅρον της πωλήσεως, καὶνοῦται καὶ μεταξὺ τὸν ιδιοκτητῶν τὸν ημερησίον Τύπον ἀντάλλασσονται ἤδη σκέψεις περὶ αύξήσεως τὸν φύλλον εἰς δύο δραχμὰς. 'Αλλὰ τὰ περιοδικὰ, ἅπασι της ἑβδομάδος ἐκδόδμενα, και μὴ δυνάμενα συνεπὲς νά καταρθῶνται εἰς τὸ αὐτὸ ἐξικὸν μέτρον της ἐλαττώσεως κατὰ τὸ ήμισυ τὸν σελίδων, χωρίς νά ἀλλοιωθῶν τελεῖως τὸν χαρακτήρα και τήν μορφήν των και νά χάνουν κάθε ἐνδιαφέρον δια τὸν ἀναγνώστην, εὐρίσκονται ἐνώπιον πραγματικὸν οικονομικὸν ἀδιέξοδον. 'Εκτός, ἄλλως τε, τοῦ διπλασιασμοῦ της τιμῆς τὸν χάρτου, ἐπιπλασιάζει ἐπίσης και ή τιμή τὸν μελανόν, ἰδίως τὸν ἀκριβοτάτων τοιχωμακόν, τὰς δ' αὖτις τὰ περιοδικὰ μεταγεμίζονται, καθώς και ἄλλων τυπογραφικῶν ὕλικων, ἀπὸ τῆς ἑδρόνης κομιζόμενον. 'Επεβαρύνθησαν ἄρα τὰ περιοδικὰ δια τοῦ τελευταιῶν περὶ τοῦ σχήματος τὸν εφημερίαν νόμον με σημαντικὰς μηνιαίας καταβολὰς εἰς τὰ ταμεία ἡμετέρας συντακτικῆς καὶ τυπογραφικῆς προσωπικῆς καὶ συντάξεως εφημεροδοτολῶν. Κατὰ καιρὸν, λοιπόν, ἀπόφασιν, ὑπαγορευομένην ἀπὸ τακτικῆν και ἀναπόφευκτον ἀνάγκην, τὸ «Μπουκέτο», ή «Ἑβδομάς», ή «Οικογένεια» και ο «Θεατὸς» αύξάνουν τήν τιμὴν της πωλήσεως τὸν κατὰ μίαν δραχμὴν, ήτοι θά πωλῶνται ἀπὸ σήμερον δραχμὰς τέσσαρας (4). 'Η κατὰ 30 οιο μόνον αύξησης της τιμῆς της πωλήσεως μας δὲν εἶνε βεβαίως ἀρκετὴ νά κάλυψῃ τήν ἐπὶ πλέον δαπάνην, ή όποια ἐδωκεν ἡμετέρη ἀπὸ τήν ὑπερτίμηνον τὸν χάρτου και τὸν τυπογραφικὸν ὕλικόν και ή όποια, ὡς ἐ' ἐστὶν ἄνωγέρον, πλησιάζει τὰ 100 οιο. 'Αλλ' ὑπερβήσαντες καθήκον μας νά μὴ ἐπιβαρύνωμεν με ὁλοκληρὸν τήν δαπάνην αὐτὴν τὸ ἀναγκαστικὸν καὶνόν, ὑποβαλλόμενοι εἰς σοβαρὰν κρίσιν, με τήν ἐλπίδα ότι δὲν θά τήν ὑποσώσωμεν ἐπὶ πολὺ, βελτιωμένης, ὡς προβλέπεται, κατὰ τὰς πρώτας ἀποδόσεις διακυμάνσεις, της ἑτίας τὸν ἔθνικόν μας νομισματοσ.

Οί ιδιοκτῆται τὸν περιοδικῶν:
«ΜΠΟΥΚΕΤΟ», «ΕΒΔΟΜΑΣ»,
«ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ», «ΘΕΑΤΗΣ».

Και ἰδιαίτερος τὸ «Μπουκέτο» ζητάει συνγνώμην ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες γιὰ βεβαιότητα εἰς σκληρὴ δνάνειν νά αἰσθῇ κατὰ τήν τιμὴν του. Βασίζεται όμως στη μεγάλη, θεμελιώδη και φανταστικὴ ἀγάπη που τὸν ἐδεῖξε ὡς τώρα τὸ ἀναγκαστικὸ του καὶ κ' εἶνε βέβαιον ότι κανεὶς δὲν θά τὸ ἀποχωρισθῇ. Εἰς ἀντάλλαγμα, τὸ «Μπουκέτο» ὑπόσχεται κάθε βελτίωσι, πόνονος της ὕλης του, δημοσιεύει διαλεχτῶν σελίδων, κτλ. κτλ.

Με ἀγάπη. Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Εἰς βράδυ κατὰ αὐτὸ τὸ κρεβάτι της, γιά ν' άνωσῇ τις κουβέντες της και νά μὴν τί σκέπτεται γι' αὐτόν.

Μά πρὶν ή πριγκίπισσα μπει μέσα, οί ἄνθρωποι της τὸν ἀνακάλυσαν τὸν τῶνδῃ ἀπὸ τήν κρύπτην του και τὸν παράδωσαν στην κυρία τους και τὸν κρῖν γιά τή θαυστάτη πράξι του.

Όλοι περιμέναν τήν ἀπόφασί της, μά κατάπληκτοι άκουσαν τή δούκισσα νά τὸν συγχωρῇ με τή μεγαλειότητα εύκολία.

Η ἀπόφασίς της αὐτὴ ἐκρίθηκε δυσμενῶς ἀπὸ τοὺς αἰλικούς, οί όποιοι σκέφτηκαν ότι, γιά νά συγχωρήσει ένα τέτοιο παράπτωμα στὸν Ρισελιέ, αὐτὸ σημαίνει ότι τὸν είχε συγχωρήσει και χειρότερα.

Τὸ βέβαιον πάντως εἶνε ότι ή διαγωγή της πριγκίπισσας, όχι μόνο στην περίπτωση αὐτὴ, ἀλλὰ και σ' ἄλλες, ήταν πολὺ ἀνσιμβολιστική πρὸς τήν ἑτία της. 'Ηταν μία γυναίκα ἀνυπότακτη, ή όποια ἔπινε και γύριζε τις γόγες στὰ πόδια τοῦ Πατριστοῦ με διάφορους νέους...

Μά τὸ ἐπισπώδον αὐτό, γιά τὸ ὅποιο φροδῶταν μήπως φτάσει στ' αὐτὸ που βασιλέως και έχει γι' αὐτὸν δυοφάστες συνέπειες, ο Ρισελιέ ἀποκατήχησε προσωνυμῶς ἀπὸ τήν πριγκίπισσα κ' ἀποσιώθηκε σε μιά ἄλλη γυναίκα, ή όποια εἶνε ή ἀνὴν που ἄνηκε κάπως και της όποιος τὸ ὄνομα ἔπινε ἀπὸ διάφορον μυστικόν...

Ήταν μία δούκισσα, μά γιά τὸ τυπικὸν της εἶδός της με τὸν νεαρό και θεόφιλο Ρισελιέ θά μιλήσουμε στὸ ἐρχόμενον φύλλον.

ΑΠ' ΟΛΑ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Οί φυσιοδίφαι που μελέτησαν τή ζωή και τις συνήθειες της μέλισσας, απέδειξαν ότι τὸ ἐργατικὸ αὐτὸ έντομο δὲν πετάει πάντα με τήν ἴδια ταχύτητα. Συγκεκριμένα, παρατηρήθηκε ότι, όταν ἀναχωρεῖ ἀπὸ τήν κυψέλη της, διανύει σωράντα περίπου χιλιόμετρα τήν ὥρα. Όταν όμως γυρίζει, φορτωμένη καθὼς εἶνε ἀπὸ τή γύρη τὸν λουλουδιῶν, δὲν μπορεί νά πετάξῃ παραπάνω ἀπὸ δώδεκα χιλιόμετρα τήν ὥρα, δὲν φτάνει δηλαδή οὔτε στὸ ένα τρίτο της ταχύτητος της προηγουμένης πτήσεώς της.

***

Τὸ μακροβιότερο ἀπὸ τὰ ὁπωσδήποτε δέντρα και συγγενούς ἐκείνου που φτάνει στὸ μεγαλύτερο σχετικῶς ὕψος, εἶνε ή ἀπιδιά, ή όποια μπορεί νά ζῇ και νά καρποφορῇ συνεχῶς ἐπὶ τρεῖς αἰῶνες!

Μεταξὺ τὸν μακροβίων καρποφόρων δέντρων συγκαταλέγεται και ή μηλιά, ἀλλ' αὐτὴ δὲν μπορεί νά φτάσῃ σε ἡλικία μεγαλύτερη τοῦ ἐνὸς και ἡμισέως αἰῶνος.

***

Πιστεύεται κοινῶς ότι γιά νά ἐξακριβώσῃ κανεὶς τήν ἡλικία τοῦ αλόγου, ἀρκεῖ νά κυττάξῃ τὰ δόντια του. 'Αλλὰ με τὸ μέσον αὐτὸ μπορεί και νά γελαστῇ κανεὶς τις περισσώτερες φορές. Γι' αὐτό, τὸ καλύτερο που έχει νά κάνει κανεὶς σχετικῶς, εἶνε νά ἐξετάσῃ τις ρυτίδες τοῦ ζώου που βρίσκονται κάτω ἀπ' τὰ μάτια του και που παρουσιάζονται ἐκεῖ κανονικῶς μία κάθε χρόνο.

***

Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ζῶα ἀποστρέφονται τὸν καιρὸν ὡποσπότην και ἂν τοὺς προσφερθεῖ. Τὸ σκυλὶ μάλιστα, ἅμα τοῦ φυσήσουν και τὸν μέσα στὸ στόμα του, ἀρχίζει νά οὐρλιάξῃ.

Έν τοῦτοις, ὑπάρχουν και ζῶα, τὰ όποια δὲν δείχνουν παρόμοια ἀποστροφή πρὸς τὸν καιρὸν, ἀλλ' ἀντιθέτως εὐχαριστοῦνται με τή νικητὴν και ἐπιζητοῦν μάλιστα τὸ γλυκὺ αὐτὸ δηλητήριον. Μεταξὺ αὐτὸν συγκαταλέγεται κυρίως ο παταγωλός, ο όποιος καταπνέει κάθετες φοβερὸς... φοιμαδύρος.

Επίσης τήν ἴδια ἀγάπη πρὸς τὸ κλπνισμὸ τρέφουν και μερικὸι πῆθιοι. Γιὰ νὰ τοὺς καλοπιάσῃ κανεὶς, δὲν έχει πορὰ νὰ τοὺς προσφέρει τὸν γάλα, τὸ ὁποῖο καπνίζουν μέχρι τέλους, με μεγάλη ἡδονή.

***

Κατόπιν σχετικῶν πειραμάτων, ἀποδείχτηκε ότι ο ἄνθρωπος, ἅμα τοῦ λείπει ο αέρας ο ἀπωσιαιτήτος γιά τήν ἀναπνοή, πεθαίνει μέσα σε πέντε λεπτά.

Επίσης ένας φυσιολογικὸς δογανισμὸς υπορεῖ νά ἀνθεῖ στην αὐτνία δέκα μέρες, στη δίνα μία βδομάδα και στην πείνα ένα μήνα περίπου.

***

Σὺν Παύλου της Γαλιλαίας έχει παρατηρηθεῖ κατὰ τὸ περσιόρον που παραμένει ἀνεξήγητο και γιά τοὺς βοτανολόγους τοὺς ἰδίους αἰῶνα. 'Υπόκειται δηλαδή ἐκεῖ ένα είδος κληματος, κάτω ἀπὸ τὰ σταφύλια τοῦ όποιον βγαίνουν μικρὸς και λεπτότεροι τριχες, που δίνουν ἀπορώλαχτα τήν ἐντύπωση γενειάδος!

***

Κατὰ τήν καταδάρσι ἐνὸς καμπαναριοῦ στὸ Βλάνκο της Πενσυλβανίας, οί ἐργάτες έκαιαν ἐκπληρῶν ἀπὸ τὸ πλῆθος τὸν ἐγκαταλειμμένον φωνῶν που βοήθων στὰ παράθυρα και στὰς πόρτες τοῦ τοῦ. 'Η φωνὴς αὐτὴς ζύγισαν όλες μαζί δυο τόννους και σε πολλά σημεία οί ἐργάτες χρησιμοποιοῦσαν δυναμίτιδα γιά νά τις ἀνατινάξουν, ἐπειδὴ δὲν μπορούσαν ἄλλως νά προχωρήσουν στη δουλειά τους.

***

Τὰ σολιγκάρια έχουν τήν ἱκανότητα — μόνα αὐτὰ ἀπ' τὰ βασιλέα των ζώων — νά ἐκπαινογονται κάποτε στη ζωή τους ἀπὸ νεοφράνετα ἀσχετῶν ἐτών. Σχετικῶς ἀναφέρεται ότι σε κάποιο μουσείο τοῦ Λονδίνου φιλοσώσαν ἐπὶ 4 ἐτη ένα σολιγκάρ, τὸ ὁποῖο ἐδεσπόετο νεκρὸ και τὸ ὁποῖο ξαναζωντανέανε ἔξωθεν διὰ τὸ ἔδωκαν γιά νά πὸ πλύνουν μέσα σε θεστό νερό. 'Επίσης δυο ἄλλα σολιγκάρια που βρίσκόντουσαν ἐπὶ συλλογῇ ἐνός Ἀγγλοῦ φυσιοδίφου και ἐθεωροῦνται νεκρά, ξαναγύρισαν ἐπὶ τῇ ζωῇ μετὰ εἴκοσι χρόνια!

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

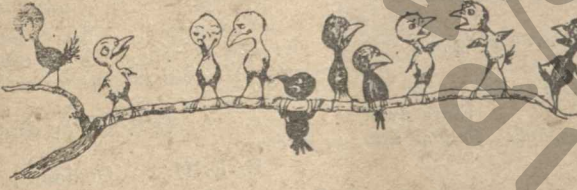
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΥΣΙΑ

Και μία μικρή άπουσία κάνει πάντα μεγάλο κακό. (Γαλλική).
'Η άπουσία κάνει τήν καρδιά πὸ τρυφερόν. (Αγγλική).
'Η άπουσία φανερώνει τὰ μέτρια αἰσθήματα, ἀλλὰ φλογίζει τὰ δυνατά. (Γερμανική).

'Η άπουσία εἶνε ἐχθρὸς της ἀγάπης. (Ισπανική).

'Η άπουσία δένει τὸν έρωτα, ἀλλὰ ή παρὼν τὸν δυναμώνει. (Ιταλική).

'Η άπουσία κ' ο έάνατος μάς κάνουν ἀπὸ ἀγαπῶντ ένα φίλο μας. Γιατί ο άπουσιόσιν δὲν ζήνται τίποτε ἄλλο παρὰ νά τὸν θυμόμαστε; κ' ο νεκρὸς τὰ δαίμονά μας. (Πολι).

Ο ΔΙΑΔΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΑΝΘΡΩΠΩΔΙΣ

ΤΟΥ JEAN JEANNOT

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΑΙΝΑ, 17 ετών. ΕΛΕΝΗ, μητέρα της, 37 ετών.
ΕΝΑΣ ΚΥΡΙΟΣ, 40 ετών.

('Αργά το βράδυ. Στο δάσος της Βουλώνης. Ένας κοιμωμένος κύριος περιπατεί άεργος. Η Αίνα τον ακολουθεί κρατώντας ένα πανέρι γεμάτο πασχαλιές.)

ΑΙΝΑ. — Κύριε... Έχω όμοιες πασχαλιές. Πάρε όμοιες πασχαλιές... (Ο κύριος προχωρεί, χωρίς να της δίνει προσοχή.)

ΑΙΝΑ, (ακολουθώντας τον πάντα). — Κύριε... Πάρε πασχαλιές... Φαίνεται πλούσιος, κύριε... Δεν μπορεί να πάρει λίγες πασχαλιές;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (σταματά και λέει στη Αίνα, χωρίς να την κοιτάξει). — Θά μ' αφήσεις ήσυχο, κορίτσι μου; (Κυττάζει ξαφνικά με προσοχή την ανθρωπίδα). Διάβολο!... Τι όμοια κορίτσι!... Δεσποινίς... τι επιθυμείτε;

ΑΙΝΑ. — Αγοράστε, κύριε, μερικές πασχαλιές. Κυττάξτε πόσο είνε όμοιες...

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Έσύ είσαι πολύ όμοιατερη απ' τις πασχαλιές σου, μικρούλα μου. (Απλώνει να τη χαιδέψει. Η Αίνα αποτραβιέται.)

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Γιατί είσαι τόσο ακατάδεκτη, μικρούλα μου;

ΑΙΝΑ, (με δάκρυα στα μάτια). — Κύριε, θέλετε ν' αγοράσετε λίγες πασχαλιές;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Ναι, θ' αγοράσω, μ' αφήνετε σ' αν αγοράζομαι; Γιατί τραβιάσα μακριά μου; Έλα πού κοντά... Αφήσε μ' να χαιδέψω τα όμοια σου μαλλιά...

ΑΙΝΑ. — Ω, κύριε!... Αιτηθήτε μω...

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Θά σου δώσω ό, τι μου ζητήσεις... Όσα χρήματα κι αν μου ζητήσεις... Μόνον...

ΑΙΝΑ, (τον διακόπτει). — Δεν θέλω να μου χαρίσετε τα χρήματά σας. Θέλω ν' αγοράσετε λίγες πασχαλιές, γιά να μπορέσω ν' αγοράσω γιατρικά και γάλα γιά τη μητέρα μου που είνε άρρωστη.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (από μέσα του). — 'Η ιδέα προφάνισε πάντα. Θέλει να της δώσω όσα τ' οφείλω περισσότερο.

(Στη Αίνα). Βέβαια... Θά σ' δώσω χρήματα γιά να πάρεις γιατρικά και γάλα της μητέρας σ'ας. Αλλά πρέπει ν' αγοράσετε και μερικά ισομορφα φαρμακεία γιά σ'ας. Κανένα μεταξωτό φορεματάκι, ή ένα περιδέραιο της μόδας, γιά τόν όμορφο λαιμό σ'ας.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (από μέσα του). — 'Η ιδέα προφάνισε πάντα. Θέλει να της δώσω όσα τ' οφείλω περισσότερο.

(Στη Αίνα). Βέβαια... Θά σ' δώσω χρήματα γιά να πάρεις γιατρικά και γάλα της μητέρας σ'ας. Αλλά πρέπει ν' αγοράσετε και μερικά ισομορφα φαρμακεία γιά σ'ας. Κανένα μεταξωτό φορεματάκι, ή ένα περιδέραιο της μόδας, γιά τόν όμορφο λαιμό σ'ας.

ΑΙΝΑ. — Κύριε... Μ' έβασανίζετε. Θά πάρω πασχαλιές ή όχι; 'Η μητέρα μου είνε άρρωστη. 'Η μητέρα μου με περιμένει μ' αγανάκη.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Ναι, ναι, καταλαβαίνω. Καί γι' αυτό άκριβώς θέλω να γνωρίσω τη μητέρα σ'ας. Μπορώ ν' έρθω στο σπίτι σ'ας; (Η Αίνα δέν άπαντά.)

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Γιατί δέν μου άπαντάτε, όμοια μου μικρούλα;

ΑΙΝΑ. — 'Η μητέρα μου είνε άρρωστη.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (από μέσα του). — Προφάνισε... 'Ετσι λένε όλες.

(Στη Αίνα). Δουτών, νά σ'ας συνοδέψω;

ΑΙΝΑ. — Όχι. Νά μ' αφήσετε, κύριε... Ευχαριστώ...

Κατάλαβα... Δέν έχετε σκοπό ν' αγοράσετε πασχαλιές. Καί ή μητέρα μου περιμένει νά της πλώ γιατρικά και γάλα... Θεέ μου!... (Κινάει να φύγει.)

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (ακολουθώντας την). — Δεσποινίς! (Από μέσα του). 'Α, δέν πρέπει νά τη χάσω αυτή την ευκαιρία... Είνε πρώτης τάξεως όμορφη! (Δυνατά). Δεσποινίς!...

(Η Αίνα απομακρύνεται χωρίς νά τού άπαντά. Ο κύριος τρέχει και τή σταματάει.)

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Δεσποινίς, μ' αφήνετε. Θ' αγοράσω όλα σ'ας τ' άνηθ. Πέστε μου, πόσο πονάτε τίς πασχαλιές σ'ας; Δώστε μου μερικά μπατονέτακια.

ΑΙΝΑ, (σκύβει γιά νά διαλέξει τίς πιό όμοιες πασχαλιές). — Αιέσω, κύριε.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (σκύβει άπότομα και τή φιλάει στον τράχηλο). — Αγάπη μου!...

ΑΙΝΑ, (απομακρύνεται με τρόμο και μ' άηδία, αφήνοντας νά σκορπιστούν στο χώμα όλα τ' άνηθ που κρατούσε). — Είστε ένας άεικνός, ένας άναήθρας!... (Ο κύριος τήν ακολουθεί ξοπίσω άπο μακριά.)

ΕΛΕΝΗ. — Μου πέταξες σ' ένα τραπέζι τα τελευταία χρήματα κι' έφυγες...

(Σ' ένα πολύ φτωχικό δωμάτιο. Πάνω σ' ένα παλιό κρεβάτι είνε ξαπλωμένη, βαρειά άρρωστη, ή μητέρα της Αίνας. Έχει τα μάτια κλειστά, σάν νά κοιμάται. Ένα μικρό καντήλι καίει θαμπά μπρος στο εικονοστάσι. Μπαίνει ξαφνα ή Αίνα.)

ΑΙΝΑ. — Μητέρα!...

ΕΛΕΝΗ, (ανοίγοντας τα μάτια της). — 'Ηδες, παιδί μου;

ΑΙΝΑ. — Ναι, μητέρα. (Αναστενάζει). Αλλά δέν κατόρθωσα νά πουλήσω ούτε ένα μπατονέτακι απ' τίς πασχαλιές μου.

ΕΛΕΝΗ, (στενάζοντας). — Θεέ μου!...

ΑΙΝΑ. — Τι θά γίνης, φτωχή μου μητέρα; (Κλαίει). (Έξαφνα προβάλλει άπό τή μισάνοιχτη πόρτα ο κύριος που ή ακολουθούσε τή Αίνα.)

ΕΛΕΝΗ. — Ποιός είνε;

ΑΙΝΑ. — Θεέ μου!... Είνε ένας όληθρος κύριος, πού μ' άκούσθησε, φαίνεται, ως έδω.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Δεσποινίς!

ΑΙΝΑ. — Σιγά, κύριε!... 'Η μητέρα μου είνε άρρωστη. Τι ζήτατε έδω; Πηγαίνετε... Φύγετε... φύγετε άμέσως...

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (από μέσα του). — Δέν ήταν ψέματα λοιπόν; Είνε πραγματικώς άρρωστη ή μητέρα της; 'Η νά προσποιείται τάχα (Πηγαίνει κοντά στην άρρωστη).

ΕΛΕΝΗ, (αναγκώνεται στο προσκέφαλό της και τόν κυττάζει τρεμοντας). — Λουδοβίκε!... Είσαι σ'... Έσύ!...

Ο ΚΥΡΙΟΣ, (έκπληκτος). — Πώς!... Μ' γνωρίζετε, κυρία;

ΕΛΕΝΗ, (με φωνή απαρηκτική). — Δέν μ' γνωρίζεις λοιπόν, Λουδοβίκε;

Ο ΚΥΡΙΟΣ, (κυττάζοντας την με προσοχή). — 'Ελένη!...

ΕΛΕΝΗ. — Ναι... Είμαι ή 'Ελένη. 'Ηδες λοιπόν πάλι, Λουδοβίκε; 'Ηδες πάλι; Μ' έβασανίζε;

'Ηδες έπειτα από τόσα χρόνια νά δής τί γίνεται ή φτωχή σου φίλη; 'Ηδες νά δής τήν κόρη σου, Λουδοβίκε;... 'Ω, Θεέ μου, σ' εύχριστώ!...

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Τήν κόρη μου; Τήν κόρη μου;... Τι θες νά πής. 'Ελένη;

ΕΛΕΝΗ. — Ναι, Λουδοβίκε... Τήν κόρη σου. Τήν έξασες κι' αυτή; 'Ηταν μικρό όταν τήν εγκατέλειψες. Τό 'έξασες, Λουδοβίκε;

Ο ΚΥΡΙΟΣ, (κυττάζοντας βαθιά συγκινημένος τή Αίνα). — Είνε ή κόρη μου αυτή;

ΕΛΕΝΗ. — 'Η κόρη σου... Δέν τήν αναγνωρίζεις από τα μάτια της πού είνε απαράλλαχτα μέ τα δικά σου, Λουδοβίκε; Σ' εύχριστώ όσά σου πού 'ήδες... Σ' εύχριστώ... Είχα πάντα τήν έλπίδα ότι θά ξαναγνωρίζεις μιά μέρα. Τό σίστηνα πάντα. Καί νά πού δέν έκανα λάθος. Νά πού 'ήδες. Θεέ μου!... Μου φαίνεται σάν όνειρο... Μά τί χαρά!... Τι εύτυχία!... 'Ηδες, Λουδοβίκε...

'Ο Θεός ξέρει τι υπέφερα από τότε πού μ' εγκατέλειψες. 'Ο Θεός ξέρει πώς τ'ο μεγάλωσα αυτό τό παιδί. Τώρα πού άρρώστησα, άναγκάστηκε νά τ'ο στέλνω νά πουλήη λουλούδια στους δρόμους. Όσο ήμουν καλά, εργαζόμουν. Μά από τόν καιρό πού έπεσα άρρωστη, μιά πλάκωσε ή δυστυχία... 'Ας είνε όμως δοξασιμένο τ' όνομα τού Θεού!...

'Ηδες, Λουδοβίκε, κι' όλα, όλα σου τ'α συγχωρώ... Όλα... Μοί είχες κλέψει τήν εύτυχία μου, τήν καρδιά μου... Ομιάσαι; 'Ημουν ένα άγνό κορίτσι όταν μ' εγγνώρισες. Μ' ξεγέλασες. Μ' κατέστρεψες. Κι' ύστερα, όταν έγινε μητέρα, μ' εγκατέλειψες... Μοί πέταξες σ' ένα τραπέζι τα τελευταία χρήματα κι' έφυγες, έξαγανίστηκες. Τι υπέφερα!... Θεέ μου, τί υπέφερα!... Μά τώρα... όλα, όλα σου τ'α συγχωρώ, Λουδοβίκε. Γιατί μ' θυμήθηκες κι' 'ήδες... 'Αχ, άς μ'αφούσω ν' ανήθω στη χαρά πού αισθάνομαι... 'Η χαρά μου πει νά σ'άσση απ' τούς παλμούς της... Πώς χτυπάει ή καρδιά μου... Μοί φαίνεται πώς πεθαίνω... Λουδοβίκε... μίλησε μου λοιπόν... Γιατί δέν μου άπαντάς;...

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Φτωχή μου 'Ελένη!...

ΕΛΕΝΗ. — Μ'ε σιμπονίς; Μ' αγαπάς; Πού ήσιν λοιπόν τόσον καιρό;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Στην 'Αμερική... Είνε λίγες μέρες πού γύρισα.

ΕΛΕΝΗ. — Καί μόλις 'ήδες, μ'ας θυμήθηκες. Δέν είν' έτσι; 'Ω, σ' εύχριστώ!... Μά... δέν μπορώ... δέν μπορώ... Πεθαίνω... Κι' ήθελα τόσο νά ζήσω τώρα πού γύρισες, Λουδοβίκε... Πεθαίνω όμως εύχαριστημένη, γιατί ξέρω πώς άγνισα τή Αίνα στα χέρια τού πατέρα της.

ΑΙΝΑ, (πέφτοντας επάνω της). — Όχι, μαμά... δέν θά πεθάνης...

ΕΛΕΝΗ. — Όρκίσου μου λοιπόν, Λουδοβίκε, ότι θά προστάτης;

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΓΑΜΟΣ ΕΚ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΤΟΥ PAUL HERVIEU

'Ενας έλαφρός κρότος στο δωμάτιο, τόν έκανε έξαφνα νά γυρίσει πίσω. Ένας νέος ως τριάντα χρονών, είχε μπει μέσα. Φορούσε κοστούμι χορό, είχε μιά γαρβένια στην κομμιόδοχη του και κρατούσε τ'α γάντια του τσαλακωμένα στο χέρι.

— Έσύ είσαι, Ροζέ; ρώτησε ο κόμης.

— Ναι, πατέρα. Είδα φως στο γραφείο σ'ας και ήρθα νά ιδώ. Δέν έκαμψατε άκόμα;

— Όχι, δέν μπόρεσα νά κοιμηθώ... Από πού έρχεσαι;...

— Ας τ'ους Χάουστ.

— Α, ξέρω... Είχαν έσπερθεί άπόψε. Πώς τ'α πέρασες; Διαστάσεις;

— Όχι καί τόσο, άποκρίθηκε ο νέος χαμογελώντας με κάποια συστολή.

— Γιατί; Τι συνέβη; Μήπως έπαυξες πάλι;

— Δυστυχώς ναι. Καί έχασα δέκα χιλιάδες φράγκα... 'Ο κόμης έχλωμάσσε:

— Τρελλιάρες, παιδί μου; τού φώναξε. Μά θέλεις, ά- ληθινά, νά πεθάνης στην φτώχεια; 'Ακούσε με, παιδί μου. 'Ακούσε με γιά τελευταία φορά. 'Η κατάρτασί μου δέν είνε καθόλου εύγλωστη. Όλη μου ή περιουσία βρίσκεται πιά στην πενιμμένη. Βλέπεις πώς έξεκάμαμε όλα τ' αλλογ' μας, δώσαμε τούς υπήρετες μας, περιούσιαμε τ'α έξοδά μας, καί σ' έξακολουθείς άκόμα νά παίζεις; Γιά τόν Θεό! 'Ελα στα λογικά σου επί τέλους καί άσε αυτές τίς τρελλίες...

— Μ'ι συγχίστετε, πατέρα, άποκρίθηκε ο νέος χαμογελώντας με άπαθεια. 'Ολ' αυτά τ'α ξέρω καί δέν τ' άκούω τώρα γιά πρώτη φορά... 'Ακούστε με όμως. Τίς δέκα χιλιάδες πού έχασα άπόψε θά τίς ξαναπάρω στο έκατονταπλάσιο καί ίσως άποχτήσουμε ξανά όλη μας τήν περιουσία...

— Θωρώ πώς λές άνοησίες... — Καθόλου. 'Απλοστασία, γίνονται γαμπρός τόν Χάουστ!

— Μα! 'Αγαπούσε τή μικρή Χάουστ καί δέν μ'οι τ'α ληγες;

— Όχι, δέν τήν αγαπώ. Τήν παίζω γιά λόγους συμφέροντος. Έχει ένα έκατομμύριο τρούα... — Ποτέ! Ποτέ! Ποτέ δέν θά επιτρέψω νά κάνης ένα τέτοιο πράγμα! φώναξε ο κόμης.

— 'Ο νέος κίτταξε μ' έκαυλή τόν πατέρα του:

— Καί γιατί;

— Γιατί... γιατί σ' αγαπώ... Νά γιατί... Καί γάμος εκ συμφέροντος, είνε άληθινή κολασία...

'Αναστά τούς πότε απλόκληρη μιά βαρειά άπόλυτη ειωνή. Κίτταξαν ο ένας τόν άλλον άμήλιχα...

— Καί όμως έσαι... φημίρως δεκά ο Ροζέ.

— Ναι, τόν διάκωμο ο κόμης, κι' εγώ ήμουν φτωχός ή- πον πέρα τή μητέρα σου πού είχε μεγάλη προβία. Αλλά πώς σου είνε πώς εγώ στάθηναι εύτυχισμένος στο γάμο μου;...

— 'Ω, πατέρα!...

— Ναι, ναι... 'Η μητέρα σου ήταν άγια γυναίκα. Αλλά εγώ δέν ήμουν άγιος καί τή... σκότωσα!...

— 'Ο Ροζέ, άκούγοντας τ'α λόγια αυτά τού πατέρα του, έ- άρτα μιά κραυγή.

— Τήν έκοιτούσε! είπε κατάπληκτος. Τί θέλετε νά πής; — Ναι, τήν έσκότωσα ήθικά. Τόν θανάτ'ο τόν νοιάθη σάν βί- φος στη συνείδησί μου... Καί λέγοντας αυτά τ'α λόγια, ο κόμης έπιασε τόν νέο απ' τ'ο χέρι. Κι' έβαλε νά καθίση δίπλα του καί άρχισε τήν έξομολόγησι:

— 'Ακούσε, παιδί μου. Δέν μ'οι άρέσει καθόλου νά πάγης μιά γυναίκα χωρίς νά τήν αγαπήσης. Δέν ξέρεις εσύ τί σημαίνει τ'ο χρέμα στο γάμο. Σημαίνει άληθινή σκληρά καί παντοτεινό μαρτύριο...

— Τήν κόρη σου.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Τ' όρκίζομαι!

ΕΛΕΝΗ. — Ευχαριστώ... εύχαριστώ. Λουδοβίκε!... (Κλείνει τα μάτια της καί ξεφυγκάει στην καρδιά της κόρης της. Ένα χα- μούλι εύτυχίας λάμπει στη νεκρή της όψη.)

ΑΙΝΑ. — Μητέρα!... Μητέρα μου!... Πού μ' άφίνεις;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Σ' άφίνει σ' έμένα, παιδί μου, στον πατέρα σου. 'Η Αίνα πέφτει στην άγκαλιά του καί κλαίει σιωπηλά. 'Ο πα- τέρας της τή φιλεί στο μέτωπο μ' ένα φίλημα άγνό καί πατρικό, μ' ένα φίλημα πού μεταβάλλει τόν επιπόλαιο καί άμαρτωλό άνδρα, σ' έσπερικό καί εξαγνισμένο πατέρα.

Μέσα στο μισοσκότεινο δωμάτιο πού φωτιζότανε θαμπά, τ'α λόγια τού κόμης έπαφσαν κάτω τόνο μυστηριώδη καί τραγικό.

— 'Α, παιδί μου... έξακολούθησε. Δέν ξέρεις τί θά π'α γάσαι δε- μένος ισοδία με μιά γυναίκα, απ' τήν όποία έχει δικαιώματα κυρίαρχου άπάνω σου τίποτε κοινό μαζί της, ή όποία έχει δικαιώματα κυρίαρχου άπάνω σου καί ή όποία σου γίνεται γι' αυτό μισητή. Δέν ξέρεις τί θά π'α νά μ'οις νά βγής έξω, νά κόμης ένα βήμα, νά επηρεήσης μιά π'αξι όποιαδήποτε, χωρίς νά τής ζητήσης τήν άδεια καί νά τής δώσης λόγο. Δέν ξέρεις τί θά π'α νά μ'οις χωρίς πιά τ'ο δικαίωμα ν' αγαπήσης, νά όνειροποιήσης, νά επιθυμήσης τίποτε... Δέν ξέρεις τί θά π'α νά π'α- ψης νά κερδίσας τ'ο λογικό σου καί τή ζωή σου...

'Ο κόμης σταμάτησε γιά λίγο καί συνέχισε:

— 'Α, αυτή ή έξομολόγησι πού σου κάνω, παιδί μου, είνε φορική καί γιά μένα πού τ'α λέω καί γιά σένα πού τήν άκούς... Θέλω όμως νά στά π'α όλα μέχρι τέλους, νά μ'οι σου κρατήσω τίποτε μυστικό, νά σου άποκαλύψω όλο τ'ο δράμα τής ζωής μου, γιά νά σ'ε προφύλαξω καί νά σ'ε σώσω άπό τήν καταστροφή!...

Στό σημείο αυτό ο κόμης έφερε τ'ο χέρι στο μέτωπό του καί άνα- στενάζε.

— Αυτά πού θά σου π'α, έξακολούθησε, έχουν συμβεί σ'ε μένα τόν ίδιο. 'Η μητέρα σου ήταν καλή, ήσυχη, έξυπνη, όμοια καί μ' αγαπούσε. Εγώ όμως δέν τήν αγαπούσα καί αυτό άκριβώς νά μ'οι κίνη μισοπό καθετί πού προερχόταν εκ μέ- ρους της.

» Μιά φορά — θάχα τότε τήν ήλικία σου — ένώ ή- μουν παντρεμένος, γνώρισα κι' αγαπήσα τρελλά μιά κο- πέλλα. 'Ηταν ή πρώτη μου αγαπή καί της είχα δώσει όλη μου τήν καρδιά. 'Ε, λοιπόν, από κείνη τήν ήμερα ή σμιδισί μου με τή μητέρα σου κατέληξε γιά μένα ά- φορητή. 'Η ιδέα πώς άν δέν ήμουν παντρεμένος μπορούσα νά κάνω γυναίκα μου αυτή τήν κόρη πού τόσο πολύ τήν αγαπούσα, μ' έκανε τρελλό από τόν πόνο. Δέν ήθελα πιά ούτε νά βλέπω μπροστά μου τή μητέρα σου, τήν έμμορδα μ' όλη μου τήν αγνή, τήν έθεωρούσα ως τόν διάβολο καί. Μά βρωδεί, μιά καταραμένη βρωδεί, ένώ ήμαστε καί τ'ο σ'οι σ'οι καί ή μητέρα σου καθότανε πλάι μου, μιά σκέψη φόβηθ' πέτασε απ' τ'ο νού μου:

» — 'Αν επέβαινε ξαφνικά, είπα μέσα μου, θά κέρδι- ζα πάλι τήν έλευθερία μου...

» Τότε λοιπόν συνέβη κάτι τ'ο άφάνταστο, τ'ο ύπερφυσί- κό, τ'ο μυστηριώδες. Γιά μιά στιγμή ή μητέρα σου είχε ση- κωθεί καί ένώ άκριβώς έσπύλλοιζόμουν αυτό πού σου είπα παραπάνω, τί φαντάζεσαι ότι έγινε;... Έμψυξε μιά φωνή, με κίτταξε με μάτια γοητωμένα απ' τήν τρομάρα, άπλωσε τ'α χέρια της μπροστά καί σφάραξε νεκρή κάτω στο πάτωμα. 'Ο κορυφός μου πόθος τήν έσκότωσε!...

'Ο κόμης έσώπασε, βυθισμένος στην ούχλη των πενα- ρμένων, καί σ'ε λίγο συνέχισε με ύφος καταβεβλημένο:

— Μπορεί νά καταλάβης πιά τί ζωή πέρασα ύστερ' απ' αυτό. Έμεινα χήρος καί είχα τή συνείδησί μου πάντα βασισμένη από τ'ο άκούστο έγκλήμα μου. 'Αχ, παιδί μου! 'Ακούσε έμένα πού είμαι μεγαλειότερος σου κι' έχω μιά τόσο τραγική πείρα... Μ'οι πέρεις π'α γυναίκα χωρίς νά τήν αγαπήσης. 'Ορκίσου μου, παιδί μου, πώς θ' άκού- σης τή συνείδησί μου...

Γιά λίγες στιγμές έμειναν άρρωτοι κι' οί δύο, σάν νά σ'αλογιόνταναν βαθιά δαα είχαν έπιωθεί. Κατόπιν ο Ροζέ π'α τ'ο χέρι τού πατέρα του καί σφίγγοντας τ'ο με- στοράκι σ'ε είπε:

— Ναι, πατέρα. Τ'ο δράμα μου...

— 'Ο κόμης κίτταξε τόν γιό του, ένώ ο νέος έπρόσθετε:

— Καί γάστε βέβαιως πώς θά διορθώσω εγώ μόνος τήν κατάσταση μου, χωρίς τή βοήθεια καμιάς γυναίκας...

— Πώς; Μ'ε τί;

— Μ'ε τήν έργασία μου! φώναξε ο νέος φημίρως τ'ο κεφάλι του θριαμβευτικά...

PAUL HERVIEU

ΡΟΛΟΦΥΛΛΑ

'Η άρετή είνε ένας όγκωτός πού φημίρως καθέτι πού τήν πλησιάζει. (Φωσφόρος)

'Ο έρωτας είνε μιά καταστρεφτική φωτιά πού τόσο μ'οιότερο δια- κεί όσο γοητωτέρα άναψε. (Ροζέ)

'Ο έρωτας είνε άντράς καί γυναίκα πού συγχωκούνται σ' έναν... άγγελιο. (Ούγκω)

'Ο έρωτας άποτελείται από πράγματα άόρατα καί άπερίγραπτα, σάν τ'ο άστρο καί τ'ο τραγούδι, πού τ'α ηραυόμαστε καί τί άκούμε, γιά- ρις νά μπορέσω νά τ'α π'οιούμε ή νά τ'α αναλύσωμε. (Αλ. Δομιάς)

Η δεσποινίς Άντωνία Λεγ-
κράν προς τον υποκόμητα
Έρβέ ντε Λαβερίερ :

Αυτή την ώρα που σ'ας γρά-
φω, κύριε Έρβέ, είμαι βέβαιη
πως άμα αποδιαβάσετε το γράμ-
μα μου και δ'ητε στο τέλος το δ-
νομά μου, δεν θ'α σ'α θυμίσω τί-
ποτε. Θ'α σ'α έχουν τύχει τόσες
περιπέτειες στη ζωή και θ'α μ'έ-
χετε ξεχάσει ολοσδιόλου! Ίσως
μάλιστα να είμαι υπερβολική, δ-
νομαζόντας περιπέτεια αυτό που
συνέβη μεταξύ μας. Για σ'ας μάλιστα, έχω την πεποίθηση πως δεν
ήταν τίποτε το έκτακτο.

Θ'αχτε ξεχάσει Ξάπαντος εκείνη τη μικρή που παρακολούθησατε
ένα βράδυ, στις 18 Μαΐου, από τη γωνία της οδού Μποασού ντ'
Άγκλως μέχρι της πλατείας των Πυραμίδων. Έκει με σταμάτησατε
και μου μιλήσατε και περατήσατε μαζί ως την οδό Μοντοργκέλ,
κοντά στο σπίτι μου. Φορούσατε φρέσκο και άσπρη γραβάτα με λου-
στρινένα παπούτσια.

Ω, τα θυμάμαι όλα τόσο καλά και δεν μπορώ να τα βγάλω από
το νου μου. Μου φανόταν, Ξέρετε, τόσο άπειρο και τόσο όμοιο μαζί
να πηγαίνο μαζί σας στο δρόμο και να κουβεντιάσουμε, σαν να έ-
γνωρίζαμε από πριν. Ντρεπόμουν κι όμως ήμουν κατά βάθος εύ-
χαριστική. Έλεγα με το νου μου :

— Άφου περατάει πλάι μου μπροστά σ'έδον τον κόσμο προ-
τού νυχτώσει ακόμα, αυτό θα πη ότι αληθινά δεν με βρίσκει ούτε
άσχημη ούτε κακωτική...

Κι' όταν μ'έφηρατε, αφού με φιλήσατε πολύ—πολύ κάτω από
τη μεγάλη εκείνη πόρτα (είχατε, αλήθεια, τόσο τρελλοί!), κατά-
λαβα πως παρ'όσα και αν σ'ας ελπα, θα σ'αχθούν όσ'όσο στο ραν-
τεβό που υποείχατε δώσει, για το μεθυσμένο βράδυ, στη γωνία
της οδού Τεράς.

Ω, δεν φαντάζεστε πόσο χτυ-
πούσε η καρδιά μου, όταν κάναμε
τον περπάτο μας και σ'ας έλεγα,
ότι δεν είχα αισθηματικές γνωρι-
μίες, ότι δεν είχα σχετιστεί με άν-
τρες, ότι δεν είχα παραστατήσει
ποτέ ως εκείνη την ημέρα. Έσείς
έγελοσαστε όλη την ώρα χαριτω-
μένα και στεκόσαστε κάθε τόσο για
να με κοιτάξετε στα μάτια και να
μου λέτε :

— Φρόνιμη, έ; Καθόλου τρέλ-
λες; Το λέτε αλήθεια; Μία μικρή
Παριζιάνα, σαν και σ'α; Με τέ-
τοια μάτια και με τέτοιο στόμα;
Φρόνιμη σε ηλικία δεκαπέντε χρό-
νων;...

Σ'ας εκύτταζα κι' εγώ κι' έβλε-
πα, ότι με μωσαστεύατε. Κι' όμως
ήταν αλήθεια αυτό που σ'ας έλε-
μολογούσιν. Σ'ας το επαναλαμβάνω
και τώρα με όρεξη και είμαι βέβαιη,
ότι θα το πιστεύατε όσ'όσο, αν
βρισκόσαστε κοντά μου αυτή τη
στιγμή—μιά στιγμή που δεν έχω καθόλου όρεξη να άστειευτώ ή να
ειπώ ψέμματα.

Α, κύριε Έρβέ! Είμαι πολύ άσχημα... Έγώ που ήμουν τόσο
καλά, όλη την άνοιξη κι' έλο το καλοκαίρι! Ένόμιζα πως είχα για-
τρυντεί ολοσδιόλου, αλλά μόλις ήρθαν τα πρώτα κρύα, μου παρου-
σιάστηκε ξανά ο βρογχίτις. Πρέπει όμως να σ'ας πω, ότι ποτέ δεν
ήμουν έντελως γερή...

Έπειτα, και η δουλειά που κάνω, είνε απειραστική για όσες έ-
χουν άδύνατο στηθος. Δοκιμάζουμε το ένα μετά το άλλο τα φορέ-
ματα και τα γυναικικά, με μεγάλη θερμοκρασία, ενώ μ'ας άνοίγουν
έξω την πόρτα πίσω απ' τις πλάτες. Και όλη την ώρα είμαστε
όρθιες και γυρίζουμε από δω κι' από κει, σαν αληθινές κοιλίες, δ-
πως άλλωστε και μ'ας λένε.

Δεν θέλω όμως να σ'ας γράφω θλιβερά πράγματα. Τι μου φταίτε
έσείς; Σ'ας άμολογώ ότι δεν είμαι θυμωμένη μαζί σας καθόλου. Έχω
καθόλου. Έχω μονάχα να σ'ας ζητήσω κάτι που θα μου κάνει μεγάλη
ευχαρίστηση. Και δεν πιστεύω να μου το άρνησθε, αφού διαβάσατε
ολόκληρο το γράμμα μου.

***

Λοιπόν τη βραδιά που συμφωνήσαμε ν' ανταμώσουμε (σ'ας είχα
πει εγώ, αλλά καταλάβατε πως αυτό σήμαινε ένα), άφρα το
κατάστημα μου μία ώρα πιο νωρίς από τη συνηθισμένη και έτρεξα
γρήγορα στο σπίτι, για να κάμω την τουαλέτα μου. Δικαιολογήθηκα
στη μεγαλύτερη αδελφή μου, πως θα πήγαινα στο θέατρο με κάτι
φιλανάδες μου. Ήξερα πως ήμουν πάντα πολύ σοβαρή και δεν της
πέφανε απ' το μυαλό καμιά ύποψια.

Σ'ας βεβαιώνω πως ήμουν άρκετά νόστιμη όταν έφτασα στη γω-

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΟ

Ο ΚΑ'ΥΜΟΣ ΤΗΣ ΑΡΡΩΣΤΗΣ

μπορούσατε να με κάνετε ό,τι θέλατε...

Κάθησα στο όρισμένο μέρος και περιμένα. Περιμένα μία δυό
ώρες, αλλά τίποτε. Περιμένα ως τα μεσάνυχτα, κοιτάζοντας όρι-
νητικά στο δρόμο, σε τρόπο που οι διαδότες με περιούσαν να κά-
που δεν ήμουν. Μετακινώ μάλιστα με πλησίασαν και μου πείσασαν
παλινάλογα. Δεν ήξερα τί να κάμω για να τους άποφύγω, αλλά δεν
τολμούσα πάλι ν' άπομακρυνθώ, από φόβο μήπως χάσω εσάς.

Τέλος πάντων χτίστησε δωδεκάμηνη, έλειπε ο σταθμός των λεω-
φορείων και μόνο τότε αποφάσισα να γυρίσω σπίτι, για να μην έ-
νησησώ η αδελφή μου από την άπουσία μου. Έννοια ότι την καρδιά
μου πολύ λυπημένη, κύριε Έρβέ, και σ'ας βεβαιώνω ότι δεν κοί-
θησα καθόλου αυτή τη νύχτα κι' έλασμα πολύ.

Θά έμποδίστηκε από τους οικείους του ίσως, έλεγα με το νου
μου, ή από υποθέσεις του. Και δεν μπόρεσε φυσικά να με πείσει
ποήση, αφού δεν ήξερε που κάθομαι.

Ντρεπόμουν όμως έπειδή πήγα μόνη μου στο ραντεβού και συ-
λογιζόμουν :

— Άν μ'έπεθυμώσε κι' αυτός πολύ, θάβρισκε τρόπο να ξεφύ-
γιά λίγα λεπτά και θα σ'αχόταν να με βρή.

Τέλος πάντων, ήμουν πολύ στενοχωρημένη, από πάντων γιατί

δεν ήξερα που θα συναντηθώ. Δεν σ'ας είχα πει τη διεύθυν-
ση μου, εγώ όμως γνώριζα το δω-
μά σας και τη λέσχη σας, αλλά
δεν θα τολμούσα ποτέ να σ'ας
γράψω. Ύστερ' από πολλές σκέ-
ψεις, κατέληξα στο συμπέρασμα
πως αν μ' άγαπούσατε λιγάκι, θα
κατορθώνατε κι' μ' άναμώνατε,
αφού έξερατε που έγραζόμουν και
ποτέ τελείωνα.

Έπί ολόκληρες βδομάδες, κύ-
ριε Έρβέ, έβγαينا το βράδυ απ'
το κατάστημα μου και καθόμα-
ρούσα ταχτικά έξω από την πόρ-
τα, κοιτάζοντας μήπως σ'ας έβ-
λάχσοτε. Έπειτα ανέβαινα σι-
γά-σιγά την οδό Ριβόλι και έ-
παυα το δρόμο που είχαμε κι-
μαι τότε μαζί. Ποτέ μου όμως
δεν σ'ας άναμώσατε. Ήταν όμως
δεν σ'ας έφτασα. Δεν με συλλογίζοσαστε,
κι' έπρεπε να σ'ας λησμονήσω.
Αυτά έλεγα στον έαυτό μου, αλ-
λά δεν μπορούσα να το κάμω.

Όσο περνούσε ο καιρός, τόσο περισσότερο σ'ας έσπερτάμουν και
τόσο περισσότερο έστενοχωριόμουν. Το πρώτο βράδυ σ'ας είχα βρει
πολύ έλκυστικών και είχα αισθανθεί μεγάλη ευχαρίστηση, όταν με
φιλήσατε κάτω απ' τη μεγάλη πόρτα. Τώρα, κρίνοντας απ' την έ-
πιθυμία που είχα να σ'ας έδω, καταλάβαινα πως σ'ας άγαπούσα.

Θά ήσαν πολύ άπρεστο να γελώσατε μ' αυτά που σ'ας γράφω,
κύριε Έρβέ. Στον κόσμο το δικό σας παρασύρεται ίσως κανείς από
το θόρυβο των διασκεδάσεων και δεν έχει καιρό ν' άκούση τη φωνή
της καρδιάς του.

Έμεις, πρέπει να ξέρετε, δεν έχουμε παρά το κατάστημα και
το σπίτι μας, που ποτέ σχεδόν δεν είνε εύχρηστο. Άμα πηγαίνουμε
καμιά βραδιά και στο θέατρο, αυτό άποτελεί έξοδον. Άποών την
ημέρα, όσην ώρα δοκιμάζουμε σεμψέτες και μανιό, και τη νύχτα,
όταν δεν μ'ας χωράει το κρεβάτι μας να κοιμηθούμε, έχουμε όλο
τον καιρό να συλλογιστούμε έναν άντρα και να θλιβόμαστε.

Έγώ σ'ας έσυλλογισόμουν τόσο πολύ σ' αυτό το διάστημα, ώστε
τίποτε σχεδόν δεν μ' εύχριστοίσε πια. Προτήτερα ήμουν εύθυμη,
χαρούμενη τη ζωή μου, είχα πεποίθηση στο μέλλον μου χωρίς να
έξωω καλά—καλά γιατί. Δεν έπεθυμώσα τίποτε πια, δεν έκοι-
μουν, μπορώ να πω.

Θά πιστεύετε, κύριε Έρβέ, ότι τις τελευταίες δεκαπέντε μέρες
που Ίουνιου σ'ας περιμένα κάθε βράδυ στο πεζοδρόμιο, άπέναντι
από τη λέσχη σας; Σ'ας είδα όχ'ό φορές έν έλω, αλλά δεν μπόρεσα
να σ'ας μιλήσω. Δεν έβγαίνατε ποτέ μόνος σας ή, αν συνέβαινε αυτό,
μπαίνατε γρήγορα στ' άμάξι σας. Έπειτα, εγώ έτρεμα τόσο πολύ

από την έλπίδα να σ'ας έβρω...

όστε μου ήσαν άδύνατο να περατήσω ή να μιλήσω...

***

Στά τέλη Ίουλίου φύγατε για την έξοχή. Είδα στον «Γαλάτρη»,
που παίρνουν στο μαγαζί, ότι εδ' ύποκρίτης Έρβέ ντε Λαβερίερ πα-
ραθερίζει στην Βανδέας. Στην άπουσία σας—για φαντασθήτε το—
ήμουν ήσυχη. Ήξερα πως δεν βρισκόσαστε στο Παρίσι, πως δεν
ήσχετε τρόπο να σ'ας έδω. Έλεγα στον έαυτό μου τότε :

— Θά ξαναγυρίσω το φθινόπωρο και θα τον δω. Δεν είμαστε
γέροι, ούτε αυτός, ούτε εγώ. Θά ήταν αληθινά παρ'έξω αν δεν ξα-
ναβλεπόμαστε ποτέ...

Η πρόβλεψή μου με δικαιώσε, γιατί σ'ας άγνώστωα την έπομένη
κάλας που γυριστού σας στο Παρίσι. Θά σ'ας διηγηθώ παρακάτω
με ποιόν τρόπο και δεν πρέπει να μου κρατήσετε θυμό, κύριε Έρβέ.
Μία μέρα, διαβάζοντας την έφημερίδα, είδα ότι γυρίσατε πίσω
στην πρωτεύουσα μαζί με πλήθος προσώπων που ξεκαλοκαιριάζουν
σε πόρους. Ξαναπήγα λοιπόν και φίλαξα βάφια έξω από τη λέσχη
σας το βράδυ, άρκετών στις ένηντάμισ.

Φαίνεται, ότι με εύνοισσε (ή μάλλον με μισούσε, καθώς θα έδι-
τε) ή τύχη, γιατί δεν περιμένα παρά τρία λεπτά, όταν έσταμάτησε
μπροστά στο χτίριο ένα άμάξι. Μέσα σ' αυτό είδα μία κυρία, Ένας
μικρός υπέρτης της είνε δυο λόγια από την πόρτα και ή άγνωστη
σπαύλησε και προχώρησε μέσα, τρέχοντας.

Ύποθετο, ότι δεν θα περατήγχε, κύριε Έρβέ, αν σ'ας πω, ότι
δεν την έβρικα ούτε όμορφη, ούτε νέα και ότι ή τουαλέττα της
δεν ήταν από κείνες που κάνουνε για τις καθώς πρέπει κυρίες. Σε
λίγο γυρίσατε μαζί της, μιλήσατε στο
έθνος και φωνάξατε στον άμάξι :

— Στην οδό Τεράς!

Έκείνη τη στιγμή αισθανθήκα την
καρδιά μου να χτυπάει άταχτα. Θεέ
μου! Ήξερα τι θα γινόταν. Θυμόμουν
καλά τι μου είχατε πει :

— Έκει έχω νοικιασμένο ένα σπίτι,
που χρησιμοποιεί μόνο κι' αυτή τη δου-
λειά...

Θά το πιστεύετε; Ω, εκείνη τη
βραδιά, ποτέ μου δεν είχα έλπίσει.
Και, να σ'ας πω την αλήθεια, δεν έ-
χω κι' ένώ για παιδί λόγο. Έπρεπε να
γνωρίζω βέβαια πως δεν ζούσατε σάν
άλλοι. Άλλά όταν είδα εκείνη τη
κυρία, όταν θυμήθηκα και το μέρος
όπου θα πηγαίνατε, αυτό μου έκανε κα-
κό, πολύ κακό...

Δεν μπορώ να σ'ας περιγράψω σε
ποιά άβυσσότητα κατάστασι γύρισα
στο σπίτι. Πλάγισα άμέσως στο κρεβ-
βάτι μου άρρωστη. Είχα κρινώσει τάχ-
η μήπως ήταν από τη συγκίνηση που
είχα αισθανθεί; Όλη τη νύχτα φιλο-
κρίωνται από τον πυρετό. Έννοια ότι
στηθος μου σάν πλάκωμένο κι' έβριχα,
όλο έβριχα. Ο βήχας μου έσκολούθη-
σε να με παιδεύη έναν ολόκληρο μήνα.
Δεν έσπώθηκα καθόλου από τότε και φοβάμαι πως δεν θά ξαναση-
καθώ ποτέ.

Έννοείται, ότι δεν θεωρώ καθόλου υπεύθυνο εσάς, κύριε Έρβέ,
για την άρρώσθειά μου. Ποτέ μου δεν είχα γερό στηθος και πάντα
έπαιχα τον κίνδυνο να προσβληθούν οι πνευμονές μου. Έβριχα κά-
θε χειμώνα και το κακό που με βρήκε τώρα, κάποτε θα μ' έβρισκε.
Μπορεί μονάχα να έπεταχύνθηκε η εκδήλωσι της άρρώστειας μου εξ
ατίας σας, χωρίς όμως να υπάρχη καμιά κακή πρόθεσι εκ μέρους
σας.

Επειδή όμως δεν είνε εύχρηστο να φεύγω κανείς από τον κόσμο
έτσι χόρον, χωρίς να αισθανθώ ακόμα την ευτυχία της ζωής, ή-
θελα να σ'ας ζητήσω κάτι, που θα μου προξενούσε μεγάλη ευχαρί-
στηση και που δεν θα σ'ας έστοίχιζε παρά ελάχιστο κόπο. Σ'ας ζητώ
να ρήθε και να μ' άποχαρείσετε στο σπίτι μου, αφού δεν μπορώ
να ρθώ εγώ στο δικό σας.

Ω, μη φοβάστε. Δεν θά ένοχληθήτε καθόλου. Θά ρήθε μονάχα
στην οδό Μοντοργκέλ αριθ. 15, θ' άνεθίτε τρία πατώματα, θα χτυ-
πήσατε και θα ζητήσετε τη δεσποινίδα Άντωνία Λεγκράν. Θά σ'ας βά-
λουν μέσα και θα μ'ας άφήσουν μόνους.

Άδύνατος πολύ στο σώμα μου τελευταία, αλλά έσείς δεν θα δ'ητε
παρά το πρόσωπό μου, που είνε όρεκτά νόστιμο ακόμα, σχεδόν όπως
άλλοτε, ύποθετο. Θά σ'αχέρετε και θα με φιλήσετε.

Έγώ θα σ'ας κοιτάζω, θα σ'ας χαμογελώ, θ' ά-
κούω τη φωνή σας. Και νομίζω πως θα πεθάνω
όλοσδιόλου ευχαριστική, αν μου έπαρθέρετε να φι-
λήσω τα μάτια σας, τα μαύρα κι' ολόγλυκα μάτια
σας...

MARCEL PREVOST

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Στη Κοινωνική της Άμερικης ένας έξυπνος έπαγγελμα-
τίας ίδρυσε τελευταία ένα Όδειο για... παπαγάλους!

— Σηγκέντρωσε δηλαδή 1.500 παπαγάλους κι' άρχισε να τους γυ-
μνάξη ν' άπομωθούνται τη φωνή του ανθρώπου.

— Ύστερα από δωδεκάωρα όκωτό μηνών, ο πρωτότυπος αυτός
έπαγγελματίας κατόρθωσε να τελειοποιήση σε τέτοιο σημείο τους...
μαθητάς του, ώστε μπορούν όχι μονάχα να μιλούν, αλλά και να τρα-
γουδούν και να σφυρίζουν.

— Οι παπαγάλοι αυτοί, τελειώνοντας τις σπουδές των στο Όδειο,
θα μπορούν να δίνουν διάφορες παραστάσεις και συναυλίες σε θέα-
τρα Ποικιλιών.

— Παρ'όλου διοργανώθηκε μία όρεαυτική άποστολή στο όρος
Έβερεστ των Ίμαλαίων, τα πέλη της οποίας έφτασαν σε ύψος 8.
534 μέτρων.

— Δυο μέλη όμως της άποστολής ήθέλσαν ν' άνέθουν πιο ψηλό-
τερα. Μόλις όμως έφτασαν σε ύψος 8.825 μέτρων πέθαναν από ά-
σφυξία.

— Οι Κιρκάσιοι, ως γνωστόν, είνε φυλή νομαδική, και τον πε-
ρισσότερο καιρό τους τον περνούν έφιπποι. Γι' αυτό, το πρώτο που
πρέπει να μάθη ο μικρός Τσερκεζος, είνε ή Ιππασία.

— Σε μερικές φυλές Κιρκασίων, ή μητέρες συνηθίζουν να βά-
ζουν μικρά μαξιλαράκια άνάμεσα στα
γόνατα των παιδιών τους, όταν τάχουν
άκόμα σ'ας φασκιές, για να τα συνη-
θίσουν έτσι ευκολότερα στην Ιππασία,
όταν μεγαλώσουν.

— Επίσης οι Κιρκάσιοι έχουν τη συ-
νήθεια να κάνουν τους γάμους των με
εικονικές άταγογές.

— Ο ύποπληρος σήχιος πηγαίνει
έφιππος στην κατασκήνωσι των μελ-
ώντων πενθερών του κι' άρπάζει τη
μνηστή του, ενώ οι οικείοι και συγγε-
νείς της προσποιούνται ότι τον κατα-
διώκουν.

— Σύμφωνα με τις τελευταίες άνα-
λύσεις ενός Γερμανού χημικού, κάθε
τόνος θαλασσίου ύδατος περιέχει 50
χιλιοστόγραμμα χλωρού.

— Ολόκληρη ή ποσότης της θαλά-
σσης που υπάρχει στη Γη, άνέχεται σε
1.820 εκατομμύρια κυβικά χιλιόμετρα.

— Επομένως, όλη ή θάλασσα της
Γης περιέχει 69.000 δισεκατομμύρια
κιλά χλωρού.

— Όλοι οι κάτοικοι της Γης άνέ-
χονται σε 1.500 εκατομμύρια.

— Άν, λοιπόν, ήταν δυνατόν να
έξαχθή όλο το χλωράκι που περιέχεται
στη θάλασσα, κάθε άνθρωπος θάχε στο μερίδι του 46.000 κιλά χλω-
ρού, άξίας 695 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων!

— Ύστερα από τον Εύρωπαϊκό πόλεμο, ο έμπορος στόλος της
Άγγλης περιωρίστηκε σε 22.504.001 τόνους, της δέ Άμερικης σε
18.608.000.

— Η Γαλλική Κυβέρνησις, ύστερα από τη βαριτάτη φορολογία
που έπέβαλλε στα ραδιόφωνα, αποφάσισε τελευταία να τα κηρύ-
σει μονοπώλιο του Κράτους.

— Σ' ολόκληρη την Ιαπωνία υπάχουν σήμερα 25.000 εργοστά-
σια που κατασκευάζουν σούσι...

— Το «σούσι» είνε το εθνικό ποτό των Ιαπώνων και παρασκευά-
ζεται από το κυριότερο προϊόν της χώρας των, το ρύζι.

— Η Άμερικη κατά τον περασμένο χρόνο, έκαψε της εγχωρίου
της καταγωγής, έξι άγρια στο έσωτερικό έλασμα και συμπτρέ-
λες άποκαίνισαν άξίας 15.988.000 δολαρίων.

— Σας θάλασσε του Ίνδοου Όκεανού έ'ναι υψός που λέγε-
ται «Αναπλάς», το όποιο πέφτει στον άέρα σε ύψος 3 μέτρων!

— Η ταχυρότερος άεροπλάνος όλου του κόσμου, είνε ή γυναικεία
της Δαχουής.

— Όπως γράφει σε ένας Εύρωπαίος περιηγητής, ή γυναίκες τις
Δαχουής έχουν καταρίσει και ειδικό σώμα Άμαζόνων.

— Στο σώμα αυτό καταρρίσκονται όσες χάσουν τους άντρες των
ή τους άδελφούς των σε κάποιο πόλεμο.

— Το πρώτο ύποβρύχιο έπένθησε και κατασκεύασε στα 1624 ο
Ολλανδός Κορνήλιος φόν Ντράπ.

— Ο παρισινός φήμος κινηματογραφικός έ-
παγγελματίας Γκιόρτζι, έντός μ'ας 20ετίας έχει
εργαστεί 480 φίλμ, τα όποια του έκοστίσαν 22.
835.000 δολάρια.

— Το καθαρό κέρδος όλων αυτών των ταινιών ά-
νέχεται σε 2.800.000 δολ.

Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

(Συνέχ. εκ του προηγούμενου)

— Η μητέρα μου πάλι, ή "Αρτεμις του Πονατιέ, ήταν ψηφική μαζί μου και φαινόταν να μ' αποφεύγει. Έγώ όμως είχα μεγάλη ανάγκη αγάπης, φίλε μου. Έτσι, ύποφερα πολύ τον πρώτο αυτό χρόνο.

— Φτώχη κι' αγαπημένη "Αρτεμις! ψιθύρισε ο Γαβριήλ κατασπαραγμένος.

— Έτσι, ξεκολλούθηκε ή "Αρτεμις, ενώ έσθ' πολυήμερες, εγώ έσθυνα έδω μέσα. Μά έξαφνα, τον ίδιο χρόνο πέθανε ο δούξ ντε Κάστρο κι' έμεινα χήρα. Τότε ο βασιλεύς μ' έστειλε να προσέσω το πένθος μου στο μοναστήρι των Θυγατέρων του Θεού. Η γαλήνια και εύσεβης ζωή του μοναστηρίου ταίριαζε περισσότερο στην χαρακτήρα μου από τα σκάνδαλα και τις ραδιουργίες της Αθήνης και γι' αυτό, όταν τελείωσε το πένθος μου, παρακάλεσα τον βασιλέα να μ' αγκαλιάσει εκεί. Στο μοναστήρι, τουλάχιστον, μ' αγαπούσαν! Ποδώνονταν μ' αγαπούσε ή καλή αδελφή Μόνικα, ή οποία μου θύμιζε την 'Αλφίνα. Σου λέω τ' όνομά της, Γαβριήλ, για να την αγαπήσεις και σύ. Κι' όχι μόνο μ' αγαπούσαν όλες ή αδελφές, αλλά μπορούσα και να δειροπολύω... Καί ξερεis ποιόν δειροπολύωσα; Τό μαντείο, φίλε μου, δεν είν' έτσι;

— Ο Γαβριήλ, γοητευμένος και ήσυχασμένος, απάντησε μ' ένα παθητικό βλέμμα. Έντομιαζόν οι όπαδοί του Γκιζ και του Μονμορανσύ, ξεκολλούσαν να θορυβούν στην αίθουσα κι' έτσι οι δυο έρωτευμένοι μπόρεσαν να συνεχίσουν ανέμελοι την κουβέντα τους.

— Πέντε χρόνια γαλήνης κι' ελπίδων πέρασαν, είτε ή "Αρτεμις, όταν έξαφνα με χτύπησε ένα δυστύχημα: ο θάνατος του φτωχού θετού μου πατέρα 'Ανγκερσάν. Καί το δυστύχημα αυτό το διαδέχτηκε γρήγορα ξ' άλλο. Ο βασιλεύς με κάλεσε κοντά του και μου άνήγγειλε, ότι με προσήρθε για σέβηγο του Φραγκίσκου Μονμορανσύ. Έγώ όμως αντίσταθην. Τότε ο πατέρας μου με έκτελεσε και μου είπε, ότι απ' το γάμο αυτό εξαρτώντο μεγάλα συμφέροντα του θρόνου. Έγώ του διολόγησα πως σ' αγαπούσα κι' εκείνος μου απάντησε, ότι σίγουρα με είχες ξεχάσει, έπειτα από τόσα χρόνια. Δεν ξεράμε που ήσουν... πού; ήσουν. Έτσι αναγκάστηκα να δεχτώ, υπό τον όρο ν' ακολουθή ή γάμος επί τρεις μήνες, για να μπορέσω να μάθω έντομιαζόν τί είχες άπογίνει.

— Όποτε δέχτηκες; ψιθύρισε ο Γαβριήλ γλωμίζοντας.

— Ναί, απάντησε ή "Αρτεμις, μά δεν ήξερα ότι θα παρουσιάζουν έξαφνα και ότι ή εμφάνισή σου θα προκαλούσε σε μένα μια τέτοια έντύπωση. Γαβριήλ, σε είδα πού ώραίο, πού περήφανο από άλλους και δίως ήσων ο ίδιος... "Α! έννοιωσα άμέσως, ότι ή ύπόσχεσί μου στον βασιλέα δεν είχε πια καμιά σημασία κι' ότι ο γάμος μου με τό Φραγκίσκο ήταν άδύνατος. Έννοιωσα ότι ή ζωή μου σου άνηκε κι' ότι σ' αγαπούσα πάντοτε με την ίδια λατρεία...

— "Α! είσαι ένας άγγελος, "Αρτεμις!

— Ός δοίμε τώρα, Γαβριήλ, μά και ή τύχη μας ένωσε πάλι, τί μπορούμε να κάνουμε. "Ας αναμετρήσουμε τά εμπόδια που μας χωρίζουν ακόμα. Ο βασιλεύς εινε φιλόδοξος για μένα και θέλει το σύμφωνό να προέρχεται από πούλ μεγάλη οικογένεια.

— Μείνε ήσυχη ως προς αυτό, "Αρτεμις. Η οικογένειά μου εινε άνωτερη από τους Κάστρο και τους Μονμορανσύ και πολλές φορές διάφορα μέλη της έχουν παντρευτεί πριγκίπισσες απ' τη βασιλική οικογένεια.

— Ω, Γαβριήλ! είπε ή "Αρτεμις. Με κάνει να νοιώθω μά άπραντη χωρά με τά λόγια σου αυτά. Είμαι έντελώς άνίδη στα ζητήματα των οικοσμήτων της άριστοκρατίας. Δεν ξερω καθόλου τους

Έξιές, των οποίων έχεις τό όνομα. Έκει κάτω, στο Βιμουτιέ, σ' αποκαλούσα άπλώς Γαβριήλ κι' αυτό τό γλυκό όνομα έφτανε στην καρδιά μου. Αυτό τό όνομα αγαπάω εγώ. Φτάνει μόνο και τό άλλο σου να άρέση στο βασιλέα. Τί σημασία έχει αν όνομάσου "Έξιές, Γκιζ ή Μονμορανσύ. Τό εύτύχημα εινε ότι δεν όνομάσου Μοντγκομερύ...

— Καί γιατί εινε εύτύχημα τό ότι δεν όνομάσου Μοντγκομερύ; ρώτησε ο Γαβριήλ τρομαγμένος.

— Γιατί, καθώς φαίνεται, οι Μοντγκομερύ έκαναν μεγάλο κακό στο βασιλέα. Ο πατέρας μου εινε τρομερά θημιώμενος μαζί τους.

— Αλήθεια; έκανε ο Γαβριήλ, νοιώθοντας την καρδιά του να σπίγγεται. Μά ποιά εινε τάχα ή αλήθεια; Οι Μοντγκομερύ έκαναν κακό στο βασιλέα ή ο βασιλεύς έκανε κακό στους Μοντγκομερύ;

— Ο πατέρας μου εινε πούλ καλός και δεν κάνει ποτέ τό άδικίες, Γαβριήλ...

— Καλός για την κόρη του... ναι, είτε ο Γαβριήλ. Μά για τους έχθρους του...

— Τρομερός ίσως, συμπλήρωσε ή "Αρτεμις, όπως και σύ δείχνεις τρομερός στους έχθρους του βασιλέως και της Γαλλίας. Μά τί έχεις καμιά σχέση με τους Μοντγκομερύ;

— Κι' αν είμαι κι' εγώ Μοντγκομερύ, "Αρτεμις;

— Ω! μίην τό λές αυτό, Γαβριήλ...

— Μά αν ήταν αλήθεια τί θα έκανες;

— Αν αυτό ήταν αλήθεια, απάντησε ή "Αρτεμις, και βρισκόμουν έτσι άνώμαστα στον πατέρα μου και σε σένα, θα ριχνόμουν μπρός στα πόδια του προσβεβλημένου, άπιστοδύοτε κι' αν ήσαν απ' τους δυο σας, και θα τον έκτενα να συχωρήσει τον άλλο.

— Ναί... ψιθύρισε ο Γαβριήλ, κι' είμαι βέβαιος πως ή βεσιές σου θα γινόντουσαν δεκτές, φτάνει να μίην ύπηρεξη στη μέση αμα... Γιατί τό αίμα, ποιά με αίμα ξεπλένεται...

— Ω!... με τρομάζει, Γαβριήλ... Φτάνει πια αυτή ή δοκιμασία. Αλήθεια, δεν πρόκειται παρά για δοκιμασία.

— Ναί, "Αρτεμις, απάντησε σκεπτικός ο Γαβριήλ, μά απλή δοκιμασία...

— Δεν σε χωρίζει λοιπόν κανένα με σοσ με τον βασιλέα.

— Τό έλαίω, "Αρτεμις, τό έλαίω.

— Κι' εγώ έλαίω, είπε ή νεαρά πριγκίπισσα, ανακτώντας τό πρόσχω ύψος της, ότι θα καταφέρω τον πατέρα μου να μίην έπιμείνη στο γάμο μου με τον Μονμορανσύ. Αυτό θα ήταν ο θάνατός μου. Ένας δυνατός βασιλεύς, σάν τον πατέρα μου, μπορεί στο κάτω-κάτω να ικανοποιήση με άλλο τρόπο τους Μονμορανσύ, για να ανακαλέση την ύπόσχεσι που τους έχει δώσει...

— Όχι, "Αρτεμις. Όλοι οι θνητοί της γής δεν θα μπορούν να ικανοποιήσουν έμένα τουλάχιστον, για την απόλειά σου.

— Τό λές αυτό έσύ... Μά μη φοβάσαι, φίλε μου. Ο Φραγκίσκος Μονμορανσύ δεν σκέπτεται σάν και σένα. Θα προτιμήσει μάλιστα από τη φτώχη σου "Αρτέμιδα μά στραταρχική ράβδο. Έγώ έντομιαζόν θα προετοιμάσω τον πατέρα μου, ότι του μίλησω για τις βασιλικές συγγένειες του οίκου νι' Έξιές, και τά κατορθώματά σου...

Μά έξαφνα στάθηκε.

— Ω, Θεέ μου! είπε. Τό έργο τελειώνει!...

— Τελείωσαν πέντε πράξεις! έκανε ο Γαβριήλ. Πολύ γρήγορα!

— Εύτυχώς, απάντησε ή "Αρτεμις, είπαμε σχεδόν όλα σοσ είχαμε να πούμε...

— Δεν σου είπα ακόμα ούτε τό ένα χιλιοστό των δσων ήθελα για σοσ πω, ψιθύρισε ο Γαβριήλ.

— Κι' εγώ τό ίδιο, απάντησε ή "Αρτεμις. Καί ή έρωτοτροπίας

Η "Αρτεμις ντε Κάστρο, δούκισσα της 'Αργουλέμης.

σχεσι που τους έχει δώσει...

— Όχι, "Αρτεμις. Όλοι οι θνητοί της γής δεν θα μπορούν να ικανοποιήσουν έμένα τουλάχιστον, για την απόλειά σου.

— Τό λές αυτό έσύ... Μά μη φοβάσαι, φίλε μου. Ο Φραγκίσκος Μονμορανσύ δεν σκέπτεται σάν και σένα. Θα προτιμήσει μάλιστα από τη φτώχη σου "Αρτέμιδα μά στραταρχική ράβδο. Έγώ έντομιαζόν θα προετοιμάσω τον πατέρα μου, ότι του μίλησω για τις βασιλικές συγγένειες του οίκου νι' Έξιές, και τά κατορθώματά σου...

Μά έξαφνα στάθηκε.

— Ω, Θεέ μου! είπε. Τό έργο τελειώνει!...

— Τελείωσαν πέντε πράξεις! έκανε ο Γαβριήλ. Πολύ γρήγορα!

— Εύτυχώς, απάντησε ή "Αρτεμις, είπαμε σχεδόν όλα σοσ είχαμε να πούμε...

— Δεν σου είπα ακόμα ούτε τό ένα χιλιοστό των δσων ήθελα για σοσ πω, ψιθύρισε ο Γαβριήλ.

— Κι' εγώ τό ίδιο, απάντησε ή "Αρτεμις. Καί ή έρωτοτροπίας

ΤΟΥ Κ. ΝΑΠΟΛ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΓΚΑΛΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΕΣ

Πίσω απ' τις άμυνδαλιές κι' από τις τριανταφυλλίες κι' απ' τις πράσινες έλιές — μέσα σε βαθιές σπηλιές...

Γύρω από τις βυσσινίες και τις άσπρες λεμονιές κι' από τις ροδανιές — σε παρόμοιες γωνιές...

Κάτω απ' τις κληματαριές που φουντώνουν βαρείες, κι' απ' τις σκοτεινές μονιές — στις άπόσπαστες τις μεριές...

Μέσ' στις άγριες ευωδιές που σάν άρωστές καρδιές αναδινούν ή άχλαδιές, κι' ή βανίλιες κι' ή ροδιές...

Μουσκεμμένοι απ' τις δροσιές που σταλάνε ή κερασιές, με άλαφρές πατμισιές καθώς μέσ' στις έκαλησιές...

Γύρω μας θολές-θολές λεικές θ' άπλωθούν καλές παροδάφνες σιακηλιές... Πάμε, άγάπη μου; Τί λές;...

DELICIDE

Τό φεγγάρι μύρεται κίτρινο, άχνό σάν θειάφι, και στο φώς του λούζονται σάν άδερφάνα οι τάφοι. Όλες και όλοι βοήθωνε — όλα κι' όλες κι' όλοι — τό γλυκό ξεπόστειμα στο κρύο τ' άραξόβολι,

Ο Ίσκιος άραχνόπεπλος άπάνω τους βράννει, κι' ύπο κίνυνε άλαφρό στο χώμα οι πεθαμένοι. Η παιδοῦλα ή γαλήνη κοιτάει πλάι-πλάι με τό βασιλόπουλο και τό γλυκοῦλαί.

Και τ' όρώσι και τ' άκριδὸ τό πεθαμένο άγριό την κοπέλλα άντάμωσε που με τρομοῦλα έθόρει.

Τὸν καιρό που έξοῦσανε οὔτ' ένα φίλσο.

Τώρα από τά χάδια τους λιγώθηκαν οι λίκανοι.

Κι' έσπερ' άγκαλιάζονται και πάνε κι' όλο πάνε κάθε που μεσάνυχτα τά σήμαντρα χτυπάνε.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

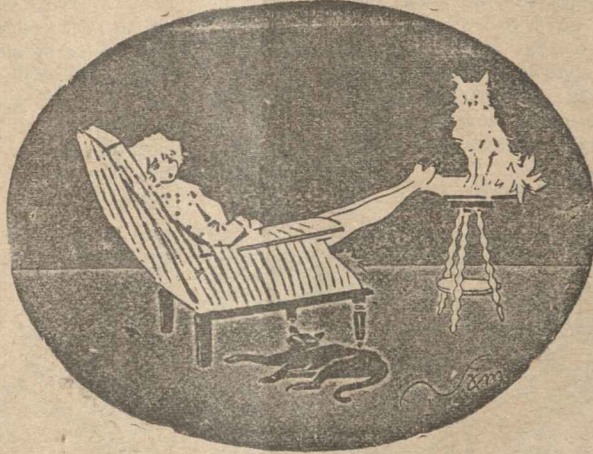
Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

Κι' όλο λέν γλυκόλογα και πόρα δεν τους μένει, κι' από μās καλύτερα περνάν οι πεθαμένοι.

της βασιλίσσης...

— Ω, κακή!... είπε ο Γαβριήλ.

— Κακή είν' εκείνη που σου χαμογελάει κι' όχι εγώ, που σε μά...

— Τό θέλεις! Πόσο είσαι καλή! "Όχι, δεν θα της μίλησω. Μά...

— Τελείωσε, αλλοίμονο! κι' ο έπιλογος του έργου... Χαίρε, "Αρτε...

— Πές μου τουλάχιστον πριν χωριστούμε μια τελευταία λέξι που...

— Χαίρε, Γαβριήλ, μι κ ο ρ ε μ ο υ σ ύ ξ υ γ ε ! ψιθύρισε ή χαριτωμένη βασιλοπούλα στο αυτί του φίλου της...

Και ανακατεύτηκε με τό άλλο πλήθος των αυλικών που αποχω...

— Τό ίδιο έκανε κι' ο Γαβριήλ, για ν' αποφυγή ν' συναντηθή με τη βασιλίσσα, σύμφωνα με την ύπόσχεσι που...

— Βγήκε έξω και συνάντησε τό Μαρτέν Γκιζ, ο οποίος έλιαισε ο...

— Ε, λοιπόν, ξεχωρίσατε, τον ρώτησε όταν σε λίγο βρέθηκαν...

— Την είδα, απάντησε ο Γαβριήλ, δειροπόλος...

— Καί ή βασιλοπούλα σάς αγαπάει πάντα; έαναρώτησε ο Μαρ...

— Κατεράχη! φώναξε ο Γαβριήλ. Ποιός σου τά είπε αυτά; Πού...

— Πού έμαθες, ότι ή κυρία δούκισσα ντε Κάστρο μ' αγαπάει ή ότι...

— Όρα! έκανε ο αδιάφορος Μαρτέν. Η κυρία δούκισσα σάς...

— Αγαπεί, γιατί άλλωθς θ' άνοστενάζετε. Έπίσης, αν δεν ήσαστε...

— Ερωτεύομαι, άποσπελάει τον καινούριο μου μανδύα και τις και...

— Αλήθεια, έκανε ο Γαβριήλ, κυριάζοντάς τον από πάνω ως κά...

— Πού τό βοήθεις αυτό τό κοστούμι;

— Τό άγόρασα απόψε για να σάς τιμήσω, ξεχωρίσατε. Τό πλήρωσα μάλιστα...

— Είπε καλό, φίλαρε! Θα σου τό πληρώσω εγώ, άφού μπήκες στα...

— Ω! είσθε πούλ γενναιοδωρος, ξεχωρίσατε.

— Καλά... Καλά... Σόπα, τώρα...

Έντομιαζόν είχαν φτάσει στη νέα κατοικία του Γαβριήλ. Μόλις ανέβηκε...

— Τό ήρωας μας κάρησε κι' έγραψε την άπόλυτη έπιστολή στην 'Αλφίνα:

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

— Καλή μου 'Αλφίνα, ή "Αρτεμις μ' αγαπάει... Καλή μου 'Αλφίνα, σε περιμένω...

XI

Ο ΤΡΟΜΕΡΟΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

Ο κοντόσταυλος "Αννας ντε Μονμορανσύ έδρανε από τά διαμ...

Καθώς λοιπόν διέσχισε τη μεγάλη γαλερία του Λούβρου, ο σπ...

— Εξοχώτατε, του είπε, θέλω να σάς μίλησω...

— Τι θέλεις πάλι; του απάντησε νευρικά ο κοντόσταυλος. Δεν...

— Καταλαβαίνω... καταλαβαίνω... είπε ο 'Αρνώ. Είστε έρεθι...

— Καταλαβαίνω... καταλαβαίνω... είπε ο 'Αρνώ. Είστε έρεθι...

— Καταλαβαίνω... καταλαβαίνω... είπε ο 'Αρνώ. Είστε έρεθι...

— Καταλαβαίνω... καταλαβαίνω... είπε ο 'Αρνώ. Είστε έρεθι...

— Καταλαβαίνω... καταλαβαίνω... είπε ο 'Αρνώ. Είστε έρεθι...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η ΠΟΝΕΜΕΝΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΟΥΣΤ

ΙΑ'.

Προύστ ήταν πειά ένδοξος. Μά ή ιδιαιτερή του ζωή παρουσίαζε τώρα μιά χτυπητή αντίθεση με την δόξα του. 'Επειδή ή σπιτονοικοκύρης του ήθελε νά έπισκευάση τό σπίτι, στο όποιο κατοικούσε ως τότε, αναγκάστηκε νά μετακομίση, θρηνηδντας καί στεναζοντας. 'Εγκαταστάθηκε λοιπόν τ' ένα διαμέρισμα της λεωφόρου 'Αμυέν, τό όποιο, καθώς γράφει κάπου ή ίδιος, του πτοίχιζε 16,000 φράγκα κι' έμοιαζε με κατοικία ίσχυριστών. 'Οστόσο, έλπιζε πως θα έφτανε γρήγορα κι' από καί και γι' αυτό δία του σχεδόν τά έπιπλα τά είχε πειά στην έποθήκη, έτοιμα γιά καινούργια μετακόμιση. 'Εκείνο όμως που τον έννοχούσε στο νέο του σπίτι, ήσαν οι άδελφοί του θύροδοι που έκαναν οι γείτονές του. Κάποτε μάλιστα έστειλε ως δώρο στα παιδιά της οικογενείας που κατοικούσε επάνω άπ' τό δικό του διαμέρισμα, βελουδένιες παντοφλές!

Παρ' όλες τις έλπίδες του νά μετακομίση γρήγορα, έμεινε στο σπίτι αυτό μέχρι του θανάτου του. 'Ετσι όμως είχε στερηθεί τά πιο προσφιλή του πράγματα. Τά βιβλία του τά είχε φυλάγμένα τό καθύια μέσα στις άποθήκες. Μέσ' στο σάβανο, ή καρέκλες καί ή πολυθρόνες βρισκότανσαν διαρκώς σκεπασμένες με τά καλύμματα τους. Οι κρεμαστοί πολυέλαιοι ήσαν άκωμωτισμένοι κάτω στο πάτωμα. Στην κρεββατοκάμαρά του πάλι, ή ίδια άταξία επικρατούσε. Τό κρεβάτι του δεν συγκυριζόταν σχεδόν ποτέ, γιατί ή Προύστ έμεινε τώρα διαρκώς σ' αυτό. Διάφορα φάρμακα καί μουσικαλάκια άδειανό γειτόνισαν επάνω στα τραπέζια με τά χειρόγραφα, στό όποια ήταν γραμμένο τό τέλος του έργου του. Τό πάτωμα τό σκεπάζαν σχεδόν διάολοι έρμημερίδες καί περιοδικά.

'Εντωμεταξύ, ή επίδρασις της καμωριέρας Σελεστίνας στον κούριό της μεγάλωσε διαρκώς. Είχε φέρει στο σπίτι του Προύστ, έκτός από τό σύζυγό της τό σωφρό, καί την αδελφή της, καθώς καί μιά ά νεμιά της. 'Επίσης ή συγγραφεύς είχε έκείνη την εποχή στο σπίτι του καί ένα νεαρό 'Ελβετό, ή όποιος του χρησίμευε ως γραμματεύς. Κατά τό 1920 όμως θέλησε νά τον έφορτωθή καί νά τον τοποθετήση σε μιά τράπεζα. Για νά τό πετύχη αυτό, άπειθήνθηκε —πως έκανε κάθε φορά που ήθελε νά ζητήσει κάποιον ύπηρεσία— σε πολλούς ισχυρούς φίλους του, όπως στο Ροβέρτο Ρότσχιλντ, στο Γιάν, στο Φινάλι, κλπ.

Στις σχετικές έπιστολές του πους έγραφε μεταξύ των άλλων: «Πρέπει νά σάς πώ ότι ή άνθρωπος, τον όποιον σάς συνιστώ νά πάρετε στην Τράπεζά σας, είχε κάπως ταμπέλης καί δεν αγαπάει καθόλου τους αριθμούς...». Μά παρ' όλες τις... μοναδικές αυτές συστάσεις του, καθώρθωσε στο τέλος νά τον τοποθετήση σε μιά πολύ καλή θέσι στην Τράπεζα των Παρισίων.

Ο Προύστ, όσο πλησίαζε προς τον θάνατο, τόσο γινόταν περισσότερο παιδί. Την ειρωνεία που είχε άλλοτε, την είχε διαδεχτεί τώρα μιά άπλοική ειλικρίνεια. Τού άρεσε ν' άστεινέται καί νά παίξη με την καμωριέρα του, ή όποια, με την καθημερινή συναναστροφή του, είχε πάρει πολλά άπ' τά χαρίσματά του. Είχε κι' αυτή καταπληκτική μνήμη καί θυμόταν λέξι πώς λέξι όλες τις κουνέντες του καριού της. Μιλούσε, όπως κι' αυτός, με τον ίδιο θρηνηδν τρόπο. 'Ηξερε επίσης, όπως κι' αυτός, με τον ίδιο θρηνηδν τρόπο, ή όποια καί τά φροσιματα των φίλων του. Αυτό διασκεδάζε εξαιρετικά τον Προύστ, ή όποιος την έβαζε συχνά νά του επαιδενήν τά μυητικά χαρίσματά της. Κάθε βράδυ σχεδόν την προσκαλούσε μαζί με τό σύζυγό της, την αδελφή της καί την ανήμιά της καί τους έδίδασκε την ιστορία της Γαλλίας, που δλο την άκωνγαν με προσοχή. Οι μαθητά του τού άτηνύθναν τότε διάφορες άπλοικές ερωτήσεις κι' ή Προύστ, κατενθουσιασμένος, έσπευδε νά ικανοποιήση την περιέργειά τους. 'Οσάκις μάλιστα ή Σελεστίνη δεν τού έκανε κανένα καμίσιο, την άπειλούσε ότι θα την στερήση από τό βραδυνό μάθημα της ιστορίας.

Μά έντωμεταξύ, ή άρρώστεια του χειρότερενε όλοένα κι' ή πυρετός δεν τον άφινε σχεδόν καθόλου. 'Υπέφερε από άτελείστες άπνίες καί γιά νά κατορθήν ή ψευτοκοιμάται, χρησιμοποιούσε κάθε είδους ναρκωτικά.

Συνά, από τά πολλά βερονά που έπαιρνε, περιέπατε σ' ένα είδος ληθάργου, που κρατούσε τρεις ήμερες. Για νά κερδίξη όμως τον χαμένο αυτό καιρό, έμεινε άγρυπνος άλλες τρεις ήμερες στη σειρά,

κατά τη διάρκεια των όποιων έπαιρνε διάφορα τονωτικά φάρμακα, που τον συγκρατούσαν καί τον βοηθούσαν νά έργάζεται.

Όταν έμπνυσε ή Προύστ —πράγμα που συνέβαινε συχνά: μετά τά μεσάνυχτα— καί δεν ήθελε νά μείνη μόνος, έσπευδε τό σύζυγο της καμωριέρας του, τον σωφρό, νά πάη καί νά φέρη με τό αυτοκίνητό του κάποιον από τους φίλους του. Την ώρα αυτή ή φίλος, που κοιμόταν συνήθως. 'Επειδή όμως δεν υπήρχε άλλος τρόπος νά ίδθ τον Προύστ, έμπνυσε, γνύνοντα καί πήγαινε σπίτι του.

Όταν έφτανε εκεί, εύρισκε τον Προύστ στο κρεβάτι του μ' ένα φουλάκι τυλιγμένο γύρω στο λαιμό του. Τότε ή Προύστ έβγαζε τίς κουνέρτες του καί παρουσιάζονταν στον κατάπληκτο φίλο του ντυμένος, φροδντας βαμπακερά άστρα ή μαύρα γάντια καί πολλά ζευγάρια κάλτσες.

—Περιμένετε λίγες στιγμές καί μη μου μιλάτε άκόμα, έλεγε με φωνή πνιγμένη. 'Η καφείνη που πήρα γιά νά ζυγηνώ, δεν έπιδρασε άκόμα στον όργανισμό μου. Είμαι άνικανός ν' άνοιξω τό στόμα μου. Μά αισθάνομαι ότι πλησιάζει ή στιγμή που θα συνέλθω...

Καί καθώς μιλούσε έτσι, χαμογελούσε. Τό θαμιάσιο φως των λαμπρών ματιών του άπλωνόταν σιγά—σιγά στο καταζυγμένο καί κουρασμένο άπ' τον τεχνητό ύπνο πρόσωπό του καί τό έκανε γοητευτικό. Αύτός ή άνθρωπος, ή όποιος έλειπε τρεις ήμερες άπ' τη ζωή, βυθισμένος στον ύπνο, άνασταμόνταν. 'Αρχίζε τότε σιγά—σιγά νά μιλά κι' ή φίλος του έβλεπε με κασάληξη πως ή Προύστ είχε διαδένει όλες τις έρμημερίδες καί πως ήξερε δία τά τελευταία βιβλία.

Η άλήθεια εινε, πως έφτανε στον Προύστ νά ξεφυλλίση τις σελίδες ενός μυητοιστήματος, γιά νά εινε εις θέαν νά μιλήση γι' αυτό καλύτερα από κάθε κριτικό. 'Από την ελεστή του κάμαρα παρακολουθούσε δλη τη φιλολογική κίνησι κι' ένδιαφερόταν γιά τους μοντέρνους συγγραφείς, ζωγράφους καί μουσικούς.

Η συνομιλία του άποτελούσε πραγματική γοητεία καί κατά τη διάρκεια της έφερνε την κουνέντα στους άγαπημένους του κλασικούς συγγραφείς. 'Απήγγελε τότε από μνήμης όλόκληρες σελίδες του Μπαλζάκ καί του Ζαιν—Σαιν

καί κατόπιν, όταν σταματούσε κάποιον, παραπονιόταν πως είχε... ά δύνατη μνήμη, ή όποια δεν τού έπέτρεπε νά συνεχίση.

'Εξαρκά, ένκαταλείποντας τη φιλολογία, άρχιζε νά μιλή γιά την κοσμική ζωή, γιά νά ξαναγυρίση πάλι στη φιλολογία.

Άκούγοντάς τον, άπορούσε κανείς πως τά νέα της ήμερας είχαν τρυπήσει τους τοίχους του σπασί του καί είχαν φτάσει ως τό σωτεινό του διαμέρισμα. 'Αν κατά τη διάρκεια του ύπνου του συνέβαινε κάτι έκτακτο, όταν έμπνυσε τό ήξερε. 'Οστόσο προσπαθούσαν άπόλυτη άγνοια στους άκούοντες.

'Ετσι, όταν κάποτε ή μετοχές της Γερμανικής Τραπέζης ήλθονταν άμματος μέσος σε λίγες ώρες κι' έφτσαν τις 60.000 φράνκ καί ή μία, ή Προύστ έλεγε σε κάποιο φίλο του:

—'Ακου, άγαπητέ μου φίλε. Βρήκα προ δλίγου σ' ένα συρτάκι που είχα δεκατέντε χρόνια νά τό άνοιξω, μερικώς μετοχές της Γερμανικής Τραπέζης, τις όποιες είχα ξεχάσει έντελως. 'Αλλόμονο όμως! Φαντάζομαι πως δεν θα έχουν καμιά αξία.

Η μετοχές όμως αυτές αντιπροσώπευαν όλόκληρη περιουσία, πράγμα που ή Προύστ έκανε πως τό άγνοεί, γιά νά έχη την εύχρηστικότητα νά τό άκούση από τους άλλους.

Είχε ένκαταλείψει σιγά—σιγά όλες σχεδόν τις άπολάσεις του έξωπορικού κόσμου καί είχε κλειστεί μέσα στο δωμάτιό του καί στον έαυτό του. Ούτε στα θέατρα πήγαινε, ούτε στα κονσέρτα, ούτε στα μουσεία. 'Η έξοχή ήταν πράγμα άπαγορευμένο γι' αυτόν. Μονάχα στο ξενοδοχείο «Ρίτζ» πήγαινε κάθε τόσο.

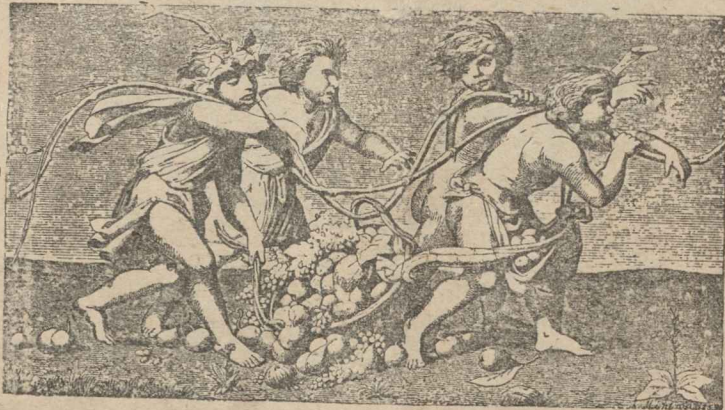
Είχε συνηθίσει τόσο στο άριστοκρατικό αυτό κέντρο, ώστε έννοιθε τον έαυτό του στις σάλλες του καλτέρα άπ' τό σπίτι του.

Πού καί πού όμως έκανε καμιά άποστία στο «Ρίτζ» καί πήγαινε στο «Καρόλιν» ή στο «Σιρό» ή σε κανένα άλλο κοσμικό κέντρο. Αυτό όμως συνέβαινε, γιατί ήθελε νά μιλή σ' αυτά κάποια πληροφορία, χρησημ γιά τό έργο του, που δεν μπορούσε νά τη μιλή άλλο.

'Ενα βράδυ γεμμάτισε στο περιήρημο μεταπολεμικό έστιατόριο του Παρισιού «Τό Βαϊνι άπάνω στη Στέρνη (*). Πήγε εκεί γιάτί, περιέργως καθώς ήταν, ήθελε νά ίδθ τις καινούργιες έξελίξεις τις μεταπολεμικής ζωής, τους χορούς, τις όρχηστρες των μισών, τους νεοπολιτικούς, κλπ.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

(*) Τό έστιατόριο αυτό πήρε τό όνομά του από τό όμώνυμο όπερμοντέρο θεατρικό έργο του ποιητού Ζαν Κοκτό.

ΒΙΒΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΣΤΟΝ ΤΡΥΓΟ...

της καίνοτο που σπρόβραζε...

Όσο προχωρούσε ή μέρα κι' άναθε ή ζέστη, ή ούρανος έπαιρνε ένα χρώμα κακοκαιρίας κι' έρεχενε πλώσας τό ελγροπό που φως άπάνω στη γη καί στους ανθρώπους, στα φυτά καί στα ζώα της...

Κάτω στο βάθος του κάμπου ποδώνθιαν γαλατόχορες σινιές, φρεσμενές από τους μελωμένους καρπούς των...

Πιο πέρα θηνηόνταν ένας πύργος καμωμένος από άσπρες πέτρες με χρώμα φιλοποσί, ένας γυάπτος πύργος που θαρρείς πως άνέβαινε ψηλά στον ούρανο...

Φανόταν πως έγύρινε νά φτάση κι' αυτός στα άσφια, όπως τό σιμάρι των λευκόφρεσων πωλών που άνεδοκατέβαιναν, τη μιά φορά γυρνώντας νά καθίσουν στην κορυφή του καί την άλλη θέλοντας νά γίνουν άφροντα στον γαλατό αέρα...

Μέσ' άπ' τον πύργο αυτόν βήγαν τά χαρίσματα ή κάτοικοι των Σοδόμων καί τράβήζαν προς τ' άμπελία περπατώντας πίσω από τον δρόμό τους.

Ο δρόμος τους αυτός, που έμοιαζε με κολλώδη καί ξεχρόφις άνάμεσα σ' όλους, δάταν άπάνω—κάτω άκατοσίον χρόνους. Είχε μεγάλο κακαλιόχορο κεφάλι, δίχως τριχίς καί δίχως δόντα, σκεπασμένο μ' ένα λευκό πανί που έπαρε σάν σάβανο στο ύπολοστο σώμα του, τό στεγνό καί σκελετωμένο...

Ήταν ή πατριάρχης, ή αρχηγός καί γενάρχης τους. Αύτός είχε σταθεί ή ρίζα του πολυφύλου δέντρου της φυλής τους, αυτός κνέονντο όλο τό πλήθος των άπογόνων του που πήγαιναν τώρα από πίσω του γιά τόν τρύγο...

Ο γέρος έκανε κάθε τόσο στο χόμα σημάδια με τό ραβδί του καί προσχωρούσε δίχως νά μιλή. Κοιτά τό ραβδίαν ή μεγαλύτερα γυναικού, άντρες ραμάλκοι με μεγάλα μαύρα γένεια.

Ένας άπ' αυτούς, που πόν έλεγαν 'Ορέβ, είχε κρεμασμένα από τη μέση του, σάφωνα μ' έθιομο του τόπου, κάτα ποτήρια σιδερένια που χτυπούσαν άναμταξύ τους σε κάθε του βήμα καί ήχούσαν μελωδικά.

Κάποιον έρχόντοσαν μερικοί νέοι Σοδομίτες, έχοντας επί κεφαλής τους τον Σαίλνχ, ένα γίγοντα άτρυχο καί γυνικό, με σώμα λευκό σάν τό μαύρο καί με γένεια κρόκινα σάν τη φωτιά. Στο κεφάλι του ρα-στούσε ένα κινιστρι από κλωνάρια λυγαριάς, γεμάτο καλοήρημένα ψωμά από σπαρένο άλεύρι.

Πίσω άπ' αυτούς, σ' άπόσταση μεγάλη, ακολουθούσαν οι έφηβοί της φυλής, χαρώσοι καί πηδηχτοί στο περπάτημά τους, με μακρινά μαλλιά ραμμένα προς τά πίσω καί με χροματιστά ζανάρια, άπ' όπου κρινότανσαν διάφορα κοσμηματα...

Ο άριώτερος άπ' όλους τους, ένα παλληκαρόπουλο με χείλη καταπνικτα σάν νά είχαν βαρύν μ' αία καί μάτια βαθυγάλανα σάν είχαν πάρει τό χρώμα τους από τού όρίζοντα τά μύκη, λεγότανε Σινιός κι' ήτανε στεφανωμένος με λουλούδια...

Όταν έφτανε στ' άμπελια δλη ή συνοδεία, ή μέλσος άφισαν ένα ραβδίνα βαθύ καί πέταξαν σάν ένα σίνεργο ξανδό. Τότε σταμάτησαν όλοι στη θέσι τους κι' άπόρ έβγαιαν έναν ύμνο χαρούμενο στο Θεό, έρχονταν τον τρύγο.

Μάλλον σταφυλιά καί γέμζαν τά καλάθια τους, οι μεγάλοι άργά καί μονότονα, κι' μικρότεροι με φωνές καί με θόρυβο άκατάγιστο. Κάποιάσαν ή πατριάρχης, που καθόταν σ' ένα πέτρινο σκαμνί, άπλωνε τό ραβδί του καί τότε όλοι έτρεχαν ν' άδειάσουν, δι' είχαν μαζέψει σ' ένα όρισμένο μέρος.

Άλλοι στο μεταξύ αυτό είχαν άνέβει άπάνω στο ληνό κι' είχαν άρριαν νά κατοίνε τά σταφυλιά. Πατούσαν με μεγάλη δύναμη, ριχνοντας μέσα μαδμημένα άγριοτραντάφυλλα. 'Αμα μεσημέριασε, έπα-φον τη δουλειά καί κατακουρασμένοι έβρισαν νά κοιμηθούν ή ένας πλάι

στον άλλο, κάτω άπ' τό βλέμμα του άρχηγού, που στεκόταν άφανος, σε μιά στάσι άγάλματος, με μιά άνεξιχνίαστη έκφρασι στο πρόσωπό του.

Τότε, μέσ' άπ' τις γελοινικές σινιές βγήκε, κορυά κι' άνάλαφα, μιά γυναίκα. Ήταν άγνή καί χλωμή, γυνή καί τρυχωτή, με μακρινά καί κατακόκινα μαλλιά που φανόντουσαν σάν νά τη σκέπαζαν με φύλλα. Τό μέτωπό της ήταν άσπρο καί γυάλιζε σάν μιά πλατειά λεπίδα άστραφτερή, ενώ ή κόμη της έφτανε ως τό χόμα κι' έσερνε στο διάβα της κίτρινα φύλλα.

Η φέρονες της ή στοργική καί τριανταφυλλένες, όμως με ροδάνα τρυφερά, μόλις άγγίζαν τη γη. 'Ερχόταν με βήμα πηδηχτό, σάν ένα ζώο εύθυμο καί χαριτωμένο. Πήγε κοντά στον άμορφο Σινιό που κοιμόταν, έφανε πρώτα δία τά σταφυλιά άπ' τό κινιστρι του κι' έπειτα έγειρε άπλά του νά κοιμηθή, κουλινώζοντας σάν φρενι τό κομύ της... Ο νέος έύτηνσε, γιάτι αισθάνθηκε κάτι σάν δάχτυλα νά τού χαϊδεύουν τό μάγουλο. 'Αναστένανε στην άρχή, ξαφνίστηκε βλέποντας στο πλάι του μιά γυναίκα καί στο τέλος έθαλε τις φωνές, σάν νά πόν έπνιγαν. Στις φωνές του άποκριθήκαν οι σύντροφοί του με τις δικές τους κι' ή γυναίκα βρέθηκε με μιάς τρυνημένη από τους τρυνητάδες.

Η νεόφερτη ήταν μιά από τις έταίρες που οι σοφοί των Σοδόμων είχαν δώξει τελευταία από την πολιτεία τους. Οι πολυδιασωμένοι έ-ακνιο άνθρωποι, που δεν άποφασίζαν τίποτε χωρίς νά λογαριάσουν τό θέλημα του Θεού, είχαν άποφασίσει νά τις έξορυσουν στον καρπό του τρυνητού γιά νά μνην έσδεχούν σ' αυτές οι άντρες τη δύναμή τους που χρειάζονταν γιά τό μάζεμα καί τό πάτημα των σταφυλιών...

Όστερ' από την άπόφασί τους τη σκληρή, ή δυστυχισμένες αυτές γυναίκες άναγκάστηκαν νά φύγουν ξεγυμνωμένες, κατατασασμένες από τις ζωίκες των κατοίκων, με τά στήθη τους καταματωμένα από τη λύσσα του φανατισμένου ό-χλου. Φεύγοντας τράβηξαν προς την έρημο τη φλογισμένη ή από κεί διευδύνθηκαν στα ίσθια.

Πολλές τους είχαν ξαντάληθει κι' είχαν πεθάνει στο δρόμο, κάτω από τις πυρκαγιές ά-χτιδες του άδυσώπητου ήλιου. 'Η άλλες που δεν είχαν τσακίσει άκόμα από την κούρασι κι' από την πείνα, γυνούσαν έδώ κι' εκεί καί έ-ψαν κλέβοντας σταφυλιά από τ' άμπελία. Μιά άπ' αυτές ήταν ή γυναίκα πουχε πλαιόλασι πλάι στο Σινιό.

—Ποιά είσαι έσύ; τη ρώτησε άτότομα ή 'Ορέβ, ζυγώνοντας κοντά της.

—'Η Σαρρά! άποκρίθηκε ή έταίρα.

—Και τί ζητάς έδώ;

—Δεν είμαι ή άπόδωμένη γυναίκα με πόνο.

Γύρισαν όλοι τότε καί κατέβηκαν άναμταξύ τους έκφραστικά. 'Αλλά ή πατριάρχης ήνωσε άγριο τό ραβδί του καί έσπινε νά παρή από καταγής μιά πέτρα. Τότε ή γυναίκα παρμένο σε έπιδέξα τά μαλλιά της κι' άρρισε νά φανή όλόκληρο τό σώμα της, που άστραφε από την ά-παρά του σάν ήλιος...

—'Αλλόμονο σας! έφώναξε κουνώντας τό χέρι της. 'Αλλόμονο σας, Σοδομίτες! άν μου κάνετε κακό!...

Οι Σοδομίτες εξαγομήθηκαν.

—Νά ληθοδηθή! σόλαξαν μοναμιάς.

Η δυστυχισμένη γυναίκα δεν πρόφτασε νά κάμη ούτε δύο βήματα. Παραπάω από τριάντα λίβρια έπσαν με μιάς καταγής της. Τά στήθη της άνοιξαν σάν ροδά κατακόκινα καί τό μέτωπό της στεφανώθηκε με τό ολόπνορο στέμμα του αματός της...

Τιναχτηκε άπότομα φρενιασμένη από τον πόνο της, άλλα τά μαλλιά της μπλέχτηκαν μέσ' στα ξερά χροτάκια καί στ' άγκάθια καί την έκαρπυσαν κοφωμένη στη θέσι της. Κατέβηκε όπόσο καί στερνή ζυμώσαντε ή μορτός. Τρύπασε εκεί άνάμεσα στα πατημένα σταφυλιά κι' άπαινε άκίνητη, προσέχοντας πόν πλέον της τό κρασί στών σταφυλιών τό αμα. Καί καθώς άκόμα δεν είχε γεμίσει, οι Σοδομίτες άνέβηκαν στο ληνό καί την ποδοπάτησαν με μανία, άποστον έδωλα τη στενή πνοή της...

Τό ραβδί, άπόρ τελείωσαν ικανοποιημένοι τη δουλειά, οι τρυνητάδες άνοιξαν τον πόρο του ληνού καί θέλησαν νά πούν άπ' τον βραχμένο μορτό, πως νά σκεφτόν νά γάλουν προτήτερα άπο μέσα τη νεκρή. Σε λίγο, μεθυμένο όλοι τους, περισσότερο από τό φρονικό τους από τό κρασί, έπαιαν άδύκωσα βλαστημιώντας μέσ' στη ζάλη τους τη γυναίκα, τό μισητό πλάσμα που φρενιασεν τον άντρα καί τού θολώνει τό πού, κινώντας τον άφισαν γιά σοβαρές άποκλίσεις.

Καί κεινη τη νύχτα οι Σοδομίτες γένηκαν γιά πρώτη φορά την ήδονή που τους ήταν άπαγορευμένη γιά την έποχή του τρύγου, ρουφώντας μαζί με τον χυμό των σταφυλιών καί τό μέλι άπ' τό κομύ της νεκρής έταίρας...

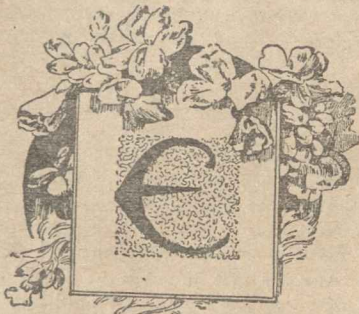

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΑΠ' ΤΗΝ ΑΝΑΠΟΛΗ

Ο ΣΑΙΞΠΗΡ ΛΙΜΑΔΩΡΟΣ ΚΑΙ ΤΣΙΓΚΟΥΝΗΣ

Η άσυγκριτη φλυαρία του ποιητού. Όπου καταντάει να μιλάει μόνος του. Στο χαράκι του πατέρα του. Ο καλύτερος σφαγής και γοάτης της περιφέρειας. Κουθεντολέι με τα... σφαγμένα ζώα! Η φιλαργυρία του. Ο Σαίξπηρ λαθροθήρας. Ο εκπαισμένος του. Στο Λονδίνο. Σταυλitis σ' ένα θέατρο. Πάρα με... τ' άλλα. Η μακία του να γινη ή θοποιός. Η πραγματοποιήσις του όνειρου του. Δέξα, χρήματα και τοκογλυφία!, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Δημοσθένης.

Απ' τα παιδικά του χρόνια ο Σαίξπηρ ήταν υπερβολικά φλύωρος. Μιλούσε διαρκώς, λιμάριζε, έλεγε, έλεγε και τελειωμό δεν είχε. Κι όταν ακόμα δεν είχε συντροφιά του κανένα για να κουβεντιάσει μαζί του, ο ποιητής άρχιζε να μιλάει με τον... εαυτό του!...

Συνά διάφοροι φίλοι του, πηγαίνοντας να τον δουν στο σπίτι του, άκουγαν μολις πλησίαζαν έξω απ' το γραφείο του, γερό κουδεντολόι μέσα. Όταν άνοιγαν όμως την πόρτα, έβλεπαν ότι ο Σαίξπηρ ήταν... όλομόναχος!

— Τι κάνεις; που έλεγαν τότε; Πάω μονολογείς;
— Όχι, απαντούσε ο ποιητής δικαιολογούμενος, απηγέλλω το μέρος ενός ήρωός μου στο νέο έργο που γράφω.

Κάι όμως, πολλές φορές δεν είχε χειρόγραφο μπροστά του, την ώρα που μονολογούσε. Ώστε δεν έλεγε την αλήθεια. Δεν απήγγελλε. Απλούστατα... λιμάριζε μόνος του!...

Όταν ο Σαίξπηρ ήταν ακόμη μικρός, στην πατρίδα του, το Στράφφορντ, οι συμπατριώτες του είχαν παρατηρήσει κατ' επανάληψη την συνηθειά του αυτή και γι' αυτό τον έλεγαν «νεοραϊδοπαρμένος» και τον κορόιδευαν.

Αργότερα, όταν ο ποιητής μεγάλωσε λίγο, ο πατέρας του που ήταν — ως γνωστόν — χαράτης, τον έπηρε στο μαγαζί κοντά του, για να μάθει την τέχνη του. Κι ο Σαίξπηρ, καθώς ήταν κι επιδέξιος σ' ό,τι καταπανούσαν, πολύ γρήγορα έγινε άριστος στην στο γράψιμο και στο τεμάχισμα των άρνιών και των μοσχονιών.

Όλοι στο Στράφφορντ διεκρίσαν ότι ήταν ο καλύτερος χαράτης της περιοχής.

Κάθε φορά που ο νεαρός Σαίξπηρ έφαινε κι έτεμάχιζε ένα ζώο για το κατάστημα, μαζεύονταν γύρω του όχι μόνο μικρά παιδιά, αλλά και μεγάλοι άνδρες, για να τον θαυμάσουν. Γιατί έκανε μεγαλοπρεπείς κινήσεις, δούλευε το μαχαίρι του με μοναδική δεξιοτεχνία και ακρίβεια και επί πλέον... έβγαζε λόγο! Όλη την ώρα της δουλειάς μιλούσε. Μιλούσε στους παριστάμενους, μιλούσε στο ζώο που βρισκόταν μπρος του άηχο, μιλούσε στο μαχαίρι του και στα διάφορα σπινεργιά του.

Ο Σαίξπηρ ήταν παντρεμένος και είχε τρία παιδιά όταν πέθανε ο πατέρας του και του άφησε το μαγαζί. Έκτος απ' το επάγγελμα του κρεατοπώλη, ο μέλλον ποιητής έκανε κι εμπόριο μαλλιών. Συγχρόνως ήταν και τρομερός λαθροθήρας.

Τις ημέρες που δεν είχε πολλές δουλειές στο μαγαζί του, έφαινε το δόλο του, έφαινε απ' την πόλη κι έλειπε για πολλές ώρες.

Στις άρχες κανείς δεν ήξερε που πήγαινε. Επ' τέλους όμως μαθεύτηκε ότι στις εκδρομές του αυτές ο Σαίξπηρ κυνηγούσε κορά, χοίρις σχετική άδεια δηλαδή, για να βγάλει τα περιττά έξοδα, όπως έλεγε ο ίδιος. Ός τόπον της κυνηγετικής του δράσεως είχαν εκλέξει το δάσος του λόφου Τομάς Λούον, του πλουσιωτέρου άρχοντα της περιοχής.

Δεν θα ανέκλιπταν δε ποτέ ότι ήταν λαθροθήρας, αν δεν είχε τη μακία της πολυλογίας. Καθώς γύριζε δηλαδή όλομόναχος μέσα στο δάσος, μονολογούσε και μάλιστα μεγαλοφώνως. Έτσι οι δασοφύλακες του λόφου, άκούοντας τη φωνή του, ή όποια άνηχούσε σε μεγάλη απόσταση μέσα στη γαλήνη του δάσους, τον μυστήριαν μιά μέρα και τον κυνηγούσαν. Δεν μπόρεσαν όμως να τον πιάσουν κι ο Σαίξπηρ εξακολούθησε να κυνήγια του, όποιο τέλος έμαθε το πράγμα ο πανί-

ΓΡΑΦΑΜΕ στο προηγούμενο φύλο ότι έχουν κι οι μεγάλοι άνθρωποι τα ελαττώματά τους κι αναφέραμε σχετικώς τον όρχαιο ρήτορα Δημοσθένη, του οποίου ή φιλαργυρία έφτανε μέχρι σημείου άσυντηρησίας. Σήμερα θα μιλήσουμε σχετικώς για τον μεγάλο Άγγλο ποιητή Ουίλλιαμ Σαίξπηρ. Είχε κι' ο Σαίξπηρ λοιπόν τα ελαττώματά του. Και τα κυριώτερα εξ αυτών ήταν απ' ενός μιν ή ακράτητη πολυλογία του κι απ' έτερου ή τρομερή τοκογλυφία του, τοκογλυφία εφάμιλλη εκείνης του

σχυρού λόφου οδρ Τομάς Λούον, ο οποίος έξοργιστηκε κι ήθελε να φυλακιστεί τον Σαίξπηρ, έστω κι' αν δεν τον είχαν πιάσει απ' έστω φόρω να κυνηγήσει μέσα στο δάσος του.

Τότε ο δυστυχής Σαίξπηρ, για να γλυτώσει από τα νύχτα του κερου λόφου, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει στο έλεος του θεού ή γυναικά του και τα παιδιά του, να εκπαισθή και να πάει στο Λονδίνο.

Εκεί, αφού δεν βρήκε τίποτε καλύτερο να κάνει, φρόντισε να έλαιο... «σταυλοφύλακας» σ' ένα απ' τα μεγαλύτερα θέατρα. Το καιρό εκείνο δεν υπήρχαν ούτε αυτοκίνητα, ούτε άμαξια κι' άλλοι σπου πήγαιναν στο θέατρο καβάλλα. Γι' αυτό, κάθε άριστοκατάβητρο διατηρούσε και σταύλο για ν' άφίνουν μέσα σ' αυτόν τ' άμαξ τους οι θεαταί. Η πρώτη λοιπόν δουλειά που έκανε στο Λονδίνο ο Σαίξπηρ, ήταν να φυλάη τ' άλογα των πλουσιών θεατών!...

Δεν έθεραπευθηκε όστόσο απ' την πολυλογία του. Συνά τον έκουγαν να παύει κουδέντα με... τ' άλογα του σταύλου. Κ' έπει φρονικά εκείνα δεν μπορούσαν να του άπαντήσουν, μιλούσε διαρκώς, αυτός.

Μιά μέρα κάποιος άριστοκατάβητρος, πηγαίνοντας μετά την παράση να πάει τ' άλογό του, είδε τον Σαίξπηρ νάχη φυλά κουδέντα με το ζώο, και του έπτε:

— Αί, σταυλοφύλακα! Τι κάνεις εκεί πέρα; Κουβεντιάεις με τ' άλογα;

— Γιατί να μη κουβεντιάσω; άποκρίθηκε άπαθέστατα ο Σαίξπηρ. Δεν έμιν άνήρωπος έγώ τάχα; Δεν πρέπει να μιλάω; Πρέπει. Κι έφου δεν θέλει κανένας να μ' άκούση, γι' αυτό μιλάω κι' έγώ σ' άλογα!

***

Διευθυντής του θεάτρου, στο όποιο δούλεε ως σταυλitis ο Σαίξπηρ, ήταν ο διάσημος ήθοποιός Ρίτσαρ Μπουρμπακίτς. Κι' ο Σαίξπηρ που δεν έννοούσε να μείνη ίσοδώς σταυλοφύλακας και που αιδανόταν ότι μπορούσε να γίνη ένας καλός ήθοποιός, πήγαινε κάθε τόσο στον Ρίτσαρ και του γινόταν φρότωμα. Τότε έπτε να τον... προβάδισι επί τέλους, να τον κάνει δηλαδή ήθοποιό, για να παύη πιασε ή σημαίνους ρόλους.

Ο Ρίτσαρ όμως ζαλιζόταν απ' την πολυλογία του σταυλοφύλακος και τον έλειπε. Δύο-τρεις φορές μάλιστα είχε άπολύσει τον Σαίξπηρ απ' τη δουλειά, γιατί τούτε παρουνηνα φρότωμα. Μά ο Σαίξπηρ εξακολούθησε να τον πολιορκή στενώς απ' το πού ως το βράδυ και τον ξανάπαυε, αλλά πάντα ως σταυλοφύλακα. Τέλος, έπειδή ο Σαίξπηρ έμμενε, ο Μπουρμπακίτς έκάμφθη και τον... έχορισε ήθοποιό!

Έτσι βγήκε ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ στο ήθοτρο. Και καθώς ήταν καλοφτιαγμένος, με ήλη κορμοστασιά, με όφρα χαλαροσπασία και μ' έπώλητικό παρουσιαστικό, τον έβλεπαν πάντα να παύει ρόλους βασιλέων. Και πολύ γρήγορα έδειξε το ταλέντο του.

Μιά μέρα παρουσιάστηκε στο Μπουρμπακίτς και του έδωσε μιά κομωδία του να ή δαδση.

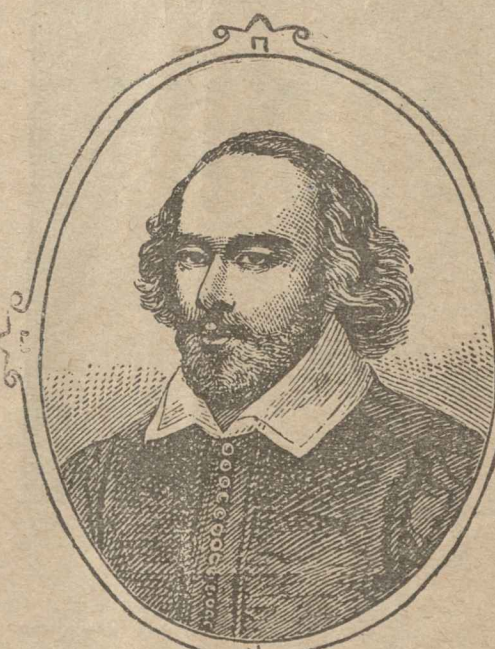
— Αν ή βρήτε καλή και την παύετε, τού έπτε, έγώ δεν θέλω καθόλου ποσού. Μού φτάνει ο μισός του ήθοποιού του ήθοποιού και συγγραφέως, ή βρήκε καλή και την έπαιξε.

Δεν μπόρεσε να γράφης και καμιά άλλη κομωδία; έπτε σην Σαίξπηρ μετά την έπιτυχία του πρώτου του έργου.

— Γιατί όχι; άποκρίθηκε ο Σαίξπηρ.

Κι' έγραψε πράγματι μιά δεύτερη κομωδία κι' άμέσως κατόν μιά τραγωδία, τον «Πίτο Άνδρόνικο» που έσημειωσε καταπληκτική ήτυχία. Η τραγωδία αυτή του Σαίξπηρ ήταν γεμάτη άρχες σπες, αίματα, φόνους, άποκεφαλισμούς, πατροκτονίες, παιδοκτονίες, άποθωάσεις, βασανιστήρια. Στην τελευταία μάλιστα πρξί έλάμβαν χώραν... γενική σφαγή όλων των ήρώων!...

Η έπιτυχία που σημείωσε ο «Πίτος Άνδρόνικος» έδωσε σην Σαίξπηρ να καταλάβη ότι το κοινό δυφούσε για αίμα, ότι ήθελε δηλαδή να βλέπει σκοτωμούς επί σηνής. Γι' αυτό και όλα τα έργα που έγραφε κατόν, είχαν πλήθος σηνών με μαχαρώματα, δηλητηράσεις, πο-

Ουίλλιαμ Σαίξπηρ.

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΊΨΕΝ

Μιά Βερολινέζα κυρία έδημοσίευσε τελευταία σε μιά από τις μεγαλύτερες έφημερίδες της Γερμανικής πρωτεύουσας τις παιδικές της άναμνήσεις και κυρίως τις έντυπώσεις της από ένα ταξίδι που είχε κάνει από έτών στη Νορβηγία, όπου γνώρισε τον μεγάλο δραματικό συγγραφέα Ίψεν. Μεταφράζουμε χάριν των άναγνωστών μας το μέρος που άφορα τον Ίψεν, και το όποιο εινε τόσο χαρακτηριστικό και όραίο:

«... Δεν θα διηγηθώ τίποτε άλλο από τη μακρή χώρα του Βορρά. Λέγει μετά τον πρόλόγο της ή Βερολινέζα κυρία. Θα σάς άφη- γηθώ μόνον μιά εύχάριστη έκπληξη που μού έπεφίλασε ο πατέρας μου στη Χριστιανία. Ένα πρωί έθανη στ' αυτή μου και μού έπτε:

— Σήμερα τ' άπόγευμα θα έπισκεφθώμε τον Ίψεν!

Η καρδιά μου σπύτησε άμέσως από χαρά. Θάβλεπα λοιπόν με τα ίδια μου τα μάτια τον ποιητή, του οποίου ή φήμη είχε άπλωθει σ' όλον τον κόσμο και του οποίου το όνομα άκούγα να προφέρουν με θαυμασμό οι πιο διακεκριμένοι άνδρες του τόπου μου.

Για μένα, οι ποιηταί άποτελούσαν άνέκδοτο, ήτι ύψηλότερο και ιερότερο ύπάρχει στον κόσμο. Και για να εκαρώσω την έκτιμήσι μου προς τον μεγάλο ποιητή, κάθησα άμέσως κι' έγραψα μερικούς στίχους, στους οποίους έξιμνόνσα το έξαιρετικό του πνεύμα.

Οι στίχοι αυτοί, τους οποίους τώρα δεν θυμώμα καθόλου, θα ήσαν βέβαια πολύ άτεχνοι και παιδαίτικοι.

Άλλά τότε έμένα μού φανήκανε καλοί κι' ο άγαπημένος μου πατέρας τους έδίδαξε, χαμογελώντας έπδοκμαστικά.

Καθώς άνέβαινα, κρατώντας τον πατέρα μου απ' το χέρι, τη σάλλα του σπατιού του Ίψεν, ήμουν κατασπαραγμένη.

Η ύπνρέτρια που μās άνοιξε, μιάς ώ- δήγησε σ' ένα δωμάτιο στολισμένο όμορ- τατα, γεμάτο εικόνες και έργα καλλιτε- χνικά. Στο ένα μου χέρι κρατούσα μερι- κά θαυμάσια τοιαντάφυλλα, ενώ στο άλλο το χροτί, άπάνω στο όποιο εινε γράφει τον... ύμνο μου για τον Ίψεν.

Σε μιά στιγμή, άνοιξε ή πόρτα και παρουσιάστηκε ο οικοδεσπότης. Είχε μιά γεροντική μορφή με σοβαρά κι' έντονα χαρακτηριστικά και με μάτια ποφταναν ως τα κατάρυα της ψυχής.

Ο πατέρας μου τότε προχώρησε και με σύστησε στον Ίψεν. Έγώ από τη με- γάλη μου συγκίνησι, δεν μπόρεσα να είπω ούτε μιά λέξη. Έπαισα μόνονα το χέρι του γηραιού δραματουργού και τότερα με δαίλια στά χείλη μου. Κατόν του πρό- σφερα άφρονη τα λουλούδια και τους στί- χους μου.

Όσα μού έπτε ο ποιητής, δεν είχαν καμιά ιδιαίτερη σημασία. Άλλωστε, τί θα μπορούσε να μού πη έμένα ο Ίψεν; Όστόσο, ποτέ δεν θα ήμπούνασα τα λό- για του. Άπόμειναν χαρμόμενα θαυμά στο νού μου.

Αφού έβριζε μιά ματιά στους στίχους μου, χαμογέλασε με καλοσύνη και χάρδε- ηε τα μανούλα μου τ' άναμνήσεις.

— Άγαπή μου παιδί, σ' εύχαριστώ! μού έπτε. Έγχαμώσεις πολύ τα ποιήματά μου. Άλλάσες τίποτε δικό μου; Έχω διαβάσει καθετί από σάς, του άπάντησα.

Το πρόσωπο του ποιητού φωτίστηκε πάλι από ένα χαμόγελο.

— Άρχίζεις από πολύ νωρίς, μού έπτε, ν' άπομνήσκου στην ποίηση. Αυτό εινε πολύ καλό, παιδί μου... — Ναι, θέλω να γίνω κι' έγώ μιά ξεχωριστή ποιήτρια! πρόσθε- σα θαροεταί.

Ο ποιητής τότε δεν έχαιμωέλασε είρωννιά, όπως θ' άξιζε στην άπλοκή διαλόγη μου, αλλά με κατάρσε συγκαμμένα και έπτε:

— Τότε, πρέπει να λάβης από μένα το φιλά της... χροστονίας σου, άγαπή μου ώραιο παιδί... Έξομνα προσαλά το κεφάλι μου και ο ποιητής με φίλησε στο μέτωπο, σαν να ήθελε σ' άποθήκη εκεί τη σκαμνίδα του ήπειδου πνεύματός του. Έκείνη ή στιγμή μού φάνηκε σαν όνειρο και δεν ήμ τη ήσυχονήσιν ποτέ... ποτέ...

Καθώς σάς άνέφερα έλαβα το φιλά της χροστονίας, αλλά δεν έγινα καμμία. Κι' αν σάς διηγηθώμια το έπιστολάνω άνέκδοτο, το κά- νω για να σάς δείξω πόσο μεγάλη ήταν ή καλοσύνη του ποιητού, αλλά και πως μπόρουν να πέσουν έξω κάποτε σεις χροίσεις των άδύνα κι' οι σπουδαίονοι άν- δρες...

Ο Έρρίκος Ίψεν.

ΤΟΥ ΣΤΟΥΑΡΤ ΜΕΡΙΛΛ

ΠΕΖΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΕΙΜΑΙ Ο ΒΑΣΙΛΗΑΣ...

Είμαι ο βασιλιάς μιάς περασμένης εποχής, και ή πολιτεία του κοίμαται στα βάθη της θάλασσας, μακριά από τα ποταμιά μιάς σιδερένιας κομπάνας που ήλο σημαίνει.

Τα βαρέα καρδιά, τα φροτωμένα με τους ήσασαυούς μου, γά- λωσαν δεν έξω μέσα σε πού σποτάδια. Και τώρα είμαι ο τρελλός που γράφει μέσα στα κύματα το θησαυρό του...

Με το φεγγάρι καθρεφτισμένο σ' ήρεμα μάτια μου και με το πού στο χέρι, περμένο την αυγή που θα βάλη ρόδινο τον ούρανό...

Όπότε, ή έλπιδα της νικης πλημμυρίζει την καρδιά μου με τους άρχες της. Μού φαίνεται σαν ν' άκούω μέσα στη θύελλα άλαλαγ- τους δάξες...

Πού εινε ή σιδερένης καμπάνες που έσημειαναν όλη την ώρα; Εί- ναι ή βασιλιάς μιάς περασμένης εποχής, που ή πολιτεία του κοίμαται στα βάθη της θάλασσας...

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Η ψυχή μου εινε γεμάτη από καμπάνες, ή ψυχή μου εινε γεμάτη από πού. Μέσα στα νερά βλέπω να καθρεφτίζονται τρεμολισατά τ' άστέρια...

Η ψυχή μου εινε γεμάτη από έκκλησιές, ή ψυχή μου εινε γεμάτη από λουλούδια!

Η ψυχή μου εινε γεμάτη από άρχαγγέλους, ή ψυχή μου ζητάει να παύει φυλά!

Η ψυχή μου εινε γεμάτη από ήρωες, ή ψυχή μου εινε γεμάτη από χαρά! Άγάπη, ή ψυχή μου τα μάτια κι' όδήγη με στο δρόμο σου...

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟΥ ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο Ίβάν χαμήλωσε το κεφάλι του, γιατί δεν μπορούσε να υποφέρει την τρομερή λάμψη που έβγαλε τώρα από τα μάτια της Έλνής. Ένοιωσε τον έαυτο του ταπεινωμένο κι εξευτελισμένο μπροστά της.

Η ώραία αυτή γυναίκα, με την οποία τον συνέδε το ίδιο ιερό μίσος έναντι των κοινών εχθρών, τον έλκυε... κι αυτός της είχε εξομολογηθεί τον έρωτά του για μια άλλη!...

Ο μέγας δούξ συντριμμένος έσφιξε το κεφάλι του μέσ' στα χέρια του και ψιθύρισε: «Συγγνώμη».

Μά όταν το ανασήκωσε πάλι, είδε πως η Έλνι δεν βρισκόταν πια μέσα στο δωμάτιο. Περιέφερε μερικές στιγμές και σε λίγο την είδε να ξεαναπαυσιάζεται τυλιγμένη σ' ένα σκοτεινό έπαινοφόρο και με μια ελαφριά τόκα στο κεφάλι της. Ένα πυκνό βέλο έβρυχε τα χαρακτηριστικά της.

— Πού πηγαίνετε; τη ρώτησε ο Ίβάν.

— Πηγαίνω στης φίλης σας, απάντησε ατάλα ή χορεύτρια.

Ο πρίγκιπ, μη μπορώντας να κρατηθεί πια, πήρε τα όρτια της γαντοφορεμένα χέρια μέσα στα δικά του, τα φίλησε και της φώναξε:

— Έλνι, λησμόνησε όλα σου είνε! Δεν έχω το δικαίωμα ν' αγαπήσω! Θα κάνω ό,τι θέλεις εσύ, Έλνι! Δεν μπορώ να σέπτοιμαι τον έρωτά, γιατί πρέπει να συλλογίζομαι διαρκώς τον πατέρα μου, τον πατέρα σου, όλους τους δυστυχισμένους που πέθαναν στη Σιβηρία... και το Σέρμπο Ίβάνοβιτς, τον οποίο σκότωσαν μπροστά στα μάτια μου και τον οποίο δοκίμασα να εκδικηθώ. Τι πρέπει να κάνω, Έλνι; Δεν μπορώ πια! Είμαι τόσο αδύνατος! Εύπλαχιστος με!...

Και καθώς μιλούσε, δάκρυα κυλούσαν στο νεανικό πρόσωπό του, το οποίο είχε γεράσει κατά δέκα χρόνια μέσα σε λίγες ώρες.

— Πέτρο, του είπε τότε η Έλνι, μου δοκίμασε, ότι αν μέσα σε έξη μήνες έρθω και σου πω: «Η στιγμή έφτασε, Πέτρο... Η οικίς του πατέρα σου και του Σέρμπο Ίβάνοβιτς χτυπούν την πόρτα σου... Σήκω και έλα...», μου δοκίμασε ότι θα μ' ακολουθήσεις χωρίς να κυττάξεις πίσω σου;...

— Σου το δοκίμασα! Σου το δοκίμασα! Έλνι, μικρή μου φίλη, αδελφούλα μου, ψυχούλα μου!...

— Καλά, Πέτρο... Τώρα πάω να βρω την Πρίσκα.

— Ω, Θεέ μου! Αναστήναξε ο Ίβάν. Και νομίζεις πως θα ρθί έδω.

— Είμαι βεβαία, του αποκρίθηκε η Έλνι.

— Και πιστεύεις πως θα σ' ακολουθήσω;

— Σου δοκίμασα με τη σειρά μου, ότι θα κάνω ό,τι χρειάζεται για να την φέρω κοντά σου...

Και αποσκοπόμενη από τους επαγγελματίους του που της έκαναν μεγάλο κακό, διευθύνθηκε προς την πόρτα. Ο Ίβάν έτρεξε πίσω της και της φώναξε:

— Μά δεν ξέρεις τη διεύθυνσή της.

— Όχι! Όχι! Την ξέρω! Στη διάρκεια της Ακατερίνης! Έσύ θα μείνεις έδω! Δεν διατρέχεις επί του παρόντος κανένα κίνδυνο στο σπίτι μου. Θα διατάξω να σου φέρουν ό,τι σου χρειάζεται. Πρό πάντων, κάνε ύπαινη και μη παραισιάζεσαι σε κανένα!

Όταν βγήκε έξω, η Έλνι πήρε ένα αγοράίο άμάξι, το οποίο κατόπιν γενναίως πορνομυϊκά προς τον οδηγό του, ξεκίνησε σαν αστραπή, διευθυνόμενη προς την διάρκεια της Ακατερίνης.

Η ώραία χορεύτρια υπέφερε φριχτά. Μά— πράγμα περίεργο— ήταν εντυπωσιακή γιατί υπέφερε. Η θυσία, στην οποία υπέβαλε τον έαυτο της και τον έρωτά της, την έκανε να νοιώθει μια

— Καλά, κύριε, ψιθύρισε υποτακτικά η Πρίσκα, κλείνοντας την τελευταία της βαλίτσα. Θα φύγω για τη Μόσχα.

ισχύ χαρά.

Βασανιζόταν με ήρωισμό. Είχε άλλωστε δοκιμάσει στη ζωή του πατέρα της, ότι μέσα στην καρδιά της δεν θα φρόνιζε ποτέ κανένα άλλο αίσθημα, εκτός από το μίσος, έφ' όσον δεν θα έκρινε τον θάνατό του. Τώρα τιμοφρότιαν σκληρά, γιατί είχε άρνηση να απορήσει στην καρδιά της ή αγάπη. Ποιά άλλη τιμωρία μπορούσε να είναι μεγαλύτερη κι αυτή την ερωτευμένη γυναίκα απ' το ότι έφ' όσον έλαβε να είδε την Πρίσκα μέσα στην αγκαλιά του ανθρώπου που λάτρνε;

IX

ΕΛΕΝΗ ΚΑΙ ΠΡΙΣΚΑ

Η Πρίσκα, έπειτ' απ' την τελευταία συνάντησή της με τον μεγάλο δούκα Ίβάν... ή μάλλον με τον Πέτρο Θεοδωρόβιτς, κατάβαινε ότι έπρεπε να εγκαταλείψει την Πετρούπολη, όπως την έλεγαν, ή μυστηριώδης επιστολή που είχε λάβει. Άγνοους τα πάντα για τον Πέτρο, εκτός απ' το ότι έπρεπε να παντρευτεί κι ότι έφ' όσον σε μια οικογένεια πολύ ισχυρή, ή οποία διέθετε την άστυνομία της ηδελ.

Η νέα κόρη είχε άρκετο καρό στην Πετρούπολη και ήξερε και τι ήταν η Όγκράνα, ή μυστική αυτή άστυνομία, ή οποία την ακολουσε. Όποιος αντίστασε στις διαταγές της, διέτρεχε πως μεγαλύτερους κινδύνους. Κι ή Πρίσκα, ή οποία δεν ήταν ήρωίδα, όχι μόνον δεν επιζητούσε τις περιπέτειες, αλλά και τις απέφυγε όσο μπορούσε. Είχε αγαπήσει τον Πέτρο χωρίς να το αντιληφθεί κι ή ίδια πως και το αίσθημά της αυτό την γοήτευε...

Μά τα τελευταία γεγονότα την είχαν κάνει να συνείδη και να ιδί καθαρά μέσα στην άδυσσο, στην οποία καθόταν να πέση. Το σημείωμα της Όγκράνας της έξηγοσε καθαρά τί ζητούσαν απ' αυτή. Άποσε λοιπός έμπροστί στο γόμο του Πέτρο Θεοδωρόβιτς κι έτρεξε να φύγει.

Τι λοιπόν περίμενε άκόμα στην Πετρούπολη; Η φτώχη νέα καθώς έκανε αυτές τις σκέψεις, ανατρίχιασε, αναλογιζόμενη τους κινδύνους που έποιους διέτρεχε. Έπρεπε λοιπόν να φύγει, να φύγει μακριά, να ξεχάσει τον έρωτά της, τα πάντα. Είχε έτοιμάσει μάλιστα τις άποσκευές της κι είχε θεωρήσει το διαβατήριό της.

Έξαφνα, ή καμαριέρα της μπήκε μέσα στο δωμάτιο και της άνήγγειλε με τον τρώμο χαμηλωμένο στο πρόσωπό της, ότι ένας άστυνομικός τη ζητούσε.

— Τι σημαίνει αυτό; αναρωτήθηκε δυνατά η Πρίσκα.

Μά ο άστυνομικός είχε προβάλλει κιάς το κεφάλι του μέσ' απ' τη μισάνοιχτη πόρτα.

Η Πρίσκα ξεφώνισε υπόκοφα βλέποντάς τον. Ήταν ο άστυνομικός της Όγκράνας που της είχε φέρει την περίφημη επιστολή.

— Τι με θέλετε; τον ρώτησε ρωσικά, με τον που προσπαθούσε να τον κάνει σταθερό, χωρίς να το κατορθώνει.

— Συγχωρήστε με, κυρία, της απάντησε ο άστυνομικός γαλλικά. Μά ή κυρία θα καταλάβει πως ήθα έδω για να έτελέσω ώριμμένες διαταγές.

— Και ποιος είναι αυτός ή διαταγές; ρώτησε ή Πρίσκα με φόβο. Τι σέχει μπορεί να έχω με την άστυνομία έγώ, μά Γαλλίδα;

— Άκριβώς, ακριβώς, απάντησε ο άστυνομικός, σφιγγονίζοντας το καπέλλο του στα χέρια του, επειδή είδε Γαλλίδα, θέλουμε το καλό σας. Θα επιθυμούσα να μάθω ποιο τραίνο θα πάει ή κυρία για να πάη στη Μόσχα;

— Άν θα πάω στη Μόσχα ή άλλω, αυτό δεν ενδιαφέρει εσάς, κύριε, ούτε αυτούς που σας στέλ-

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΑΒΟΥΡ

(Ο πολιτικός και ο άνθρωπος).

Ο μεγάλος Ίταλός πολιτικός Καβούρ, ήταν άνθρωπος με εθγενικά αίσθηματα και έννοιασε άπειρη συμπάθεια προς τους φτωχούς και τους δυστυχισμένους εν γενεί.

Όταν ήταν ύπουρός, μια φθινοπωρινή νύχτα, φεύγοντας απ' το υπουργείο του, κατά τα μεσάνυχτα, τράβηξε για το σπίτι του. Στην είσοδο του μεγάρου, στο οποίο είχε νοικιασμένο ένα διαμέρισμα και κατοικούσε, τον περίμενε ο θυρωρός καπνίζοντας. Παράξω, στο δρόμο, πηριανοερόταν ένας άλήτης, ο οποίος, εφοδιασμένος μ' ένα κλεφτοφάνεο κι ένα ραβδί, έβγαλε κατά γής μήπως βρεί κανένα άποσίγαρο και συγχρόνως περίμενε τον θυρωρό να πετάξει το δικό του.

Ο Καβούρ έκρινε τη βραδεία ήταν εθνικός, παρ' όλες τις σοβαρές υποθέσεις του κράτους που τον άπασχολούσαν. Πλησίασε λοιπόν τον άποσίγαρο-συλλέκτη και τον ρώτησε με καλωσύνη:

— Έ, πώς πάει ή δουλειά άπόψε;

— Όχι και τόσο καλά, αποκρίθηκε ο άλήτης. Τώρα έβαψαν δλοι και δεν πετάνε τα τσιγάρα τους. Τα καπνίζουν όσπου να καθ' το στόμα τους! Η ζωή μας κατάντησε πολύ δύσκολη τελευταία. Δεν βλέπουμε καμιά προκοπή...

Τότε ο ύπουρός έβγαλε πέντε φράγκα και τάδωσε στο δύστυχο άλήτη.

— Πάρτα, του είπε. Εγώ δεν καπνίζω πολύ και επομένως... δεν προσφέρω τίποτε στο έμπόριό σου!...

Κι ενδ' ο φουκαράς έκείνος κατάληκτος απ' τη δωρεά σήκωσε το κλεφτοφάνεο για να ιδί ποιος ήταν ο δωρητής του, ο Καβούρ έμπηκε στο σπίτι του, λέγοντας στο θυρωρό:

— Έχει δίκιο αυτός ο κακομοίρης... Οι συμπατριώτες μας κοινοτούν σιγά-σιγά να χάσουν όλα τα... έλαττώματά τους!...

Στο τραπέζι, ο Καβούρ καθόταν μαζί με τον αδελφό του και τον άνεψό του στην άρχή, κατόπιν όμως μόνο με τον πρώτο, γιατί ο άνεψος του σκοτώθηκε σε κάποια μάχη.

Πολλές φορές έπάνω στο φαί, πριν άκόμα σηκωθεί, έστελναν και τον ζητούσαν βιαστικά στα άνκιστρα. Ο Καβούρ σπινόνταν τότε μυσνηστικός και έτρεχε να συνεχασθή με τον βασιλέα.

— Δουλειά που την έδιόλεξες κι' εσύ! του έλεγε τότε κοροϊδευτικά ο αδελφός του.

Κι' ο Καβούρ κοινούσε έπαροχμαστικά το κεφάλι του, σαν να του έλεγε: «Δεχο έχεις...».

Ο Καβούρ είχε μερικές προαξένες, έντελώς ποιοφανεές. Τα ποικιμάς του, π.χ., ποτέ δεν έκοιμόταναν από μπροστά, αλλά πάντοτε από... πίσω!

Η ιδιοτροπία αυτή του μεγάλου πολιτικού έμνε μυστηριώδης και δεν μπορούσε να την έξηγήση ούτε ή γρηά ύπηρετήριά του.

Ο Καβούρ ποράζε άρρηκτες έλεμισσίνες στας φτώχεις και είχε εδωκεθήσει πολλούς στη ζωή του. Κάποτε όμως, το πού είχε άκριβώς πάλι στην πατρίδα του και είχε κηλοφορήσει ή διάδοσι, ότι αυτό συνέβαινε γιατί οι πλούσιοι είχαν μαζέψει το σιτάρι στις άποθήκες των.

Τότε μαζεύτηκε πλθος κόσμου έξω από τα σπίτια των τελευταίων—μεταξύ των άλλων και στο δικό του— με τη διάθεση να άρνηση μέσα και να προθή στη διασπαγή του σιταριού. Ο Καβούρ κατά τη διάρκεια της περιπέτειας αυτής, περιπατούσε νευρικός και ταραγμένος.

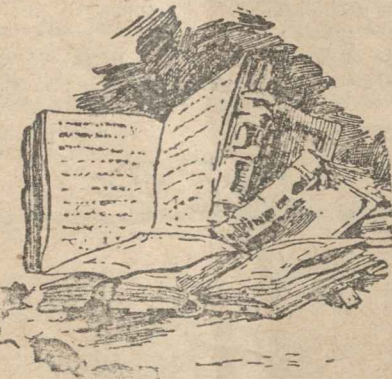
— Κι' έπειτα σου λέν, μονολογούσε, να κάμεις καλό στους φτωχούς...

Στο τέλος όμως επενέβη το λαρό, το οποίο ανέλαβε μερικώς παραξίας και πούς... έλειψε στην άποθήκη του ύπουρού, για να βεβαιωθούν ότι εκεί δεν ύπάρχεν παρά μόνο... παντάρ!

Όταν ο Καβούρ έπρεσε άρκεστος βαρεός και έπρεπε να πεδάη παραμυθούσε ως τις τελευταίες αι στιγμές. Ίδού ποιες ήσαν μάλιστα ή τελευταίες φράσεις του:

— Η δουλειά πάει καλά... Θα ήθελε που θα πάη καλά...

Και με τα λόγια αυτά ένοιωσε την άγαπημένη του Ίταλία.

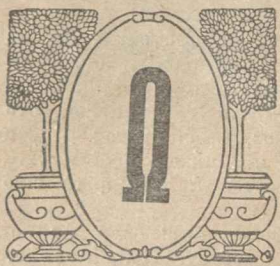

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ

(Σταχυολογήματα από τις τελευταίες βιογραφίες του Ποιητού)

Ως ποιητής ο Ζάν Μωρέας υπήρξε, είν' η ἀλήθεια, τυχερός. Μόλις πρωτοπαρουσιάστηκε με τα ποιήματά του, ετράβηξε άμέσως την κριτική με το μέρος του.

Πρώτος ο 'Ανατόλ Φράνς, ο δυσκολότερος απ' όλους τους Γάλλους λογίους στις κρίσεις του, το 1890, μόλις ο Μωρέας έδωσε τον πρώτο τόμο των ποιημάτων του, έσπευσε να του γράψει μία ένθουσιώδη κριτική και να τον ανακηρύξει ως τον Ρονσάρ του Συμβολισμού. Με τον ίδιο ένθουσιασμό ξεγύρισε για τον ποιητή ο Μπαρρές κι' όλοι οι άλλοι Γάλλοι κριτικοί.

Ο Μωρέας ήταν πολύ περήφανος για τον θρίαμβό του αυτόν. Τον άρεσαν οι έπαινοι. Γι' αυτό, όταν αργότερα η εφημερίδες έπαιναν ν' ασχολούνται μ' αυτόν, ήταν καταστενοχωρημένος. Κι' ευχαριστήθηκε πάλλιν όταν μετά τη δημοσίευση της ποιητικής του συλλογής «Στροφές», όλοι οι κριτικοί έγραψαν ύμνους για το άριστοσυγγραμμάτιό του αυτό ποιητικό έργο.

Ο Μωρέας αγαπούσε την Ελλάδα όσο και τη Γαλλία. Το πράγμα δεν είχε παρόμοιο, ούτε πρωτοφανές. Συνέβη το ίδιο και μ' έναν άλλον Έλληνα μεγάλο ποιητή, τον Ζακύνθιο Φώσκολο, ο οποίος έγραψε Ιταλικά κι' αγαπούσε την Ιταλία, χωρίς να πάψει φώστος ν' αγαπάει θερμά και την Ελλάδα. Έτσι ακριβώς κι' ο Μωρέας. Δεν έπαψε ποτέ ν' αγαπά την Ελλάδα, ενώ έλάτρευε ταυτοχρόνως τη Γαλλία.

«Θεωρώ τον εαυτό μου, έγραψε, δυο φορές Γάλλο, γιατί γεννήθηκα Έλληνα. Γιατί τη σημαία της ποιήσεως, την οποία ή Γαλλία — που μ' έμαθε να τραγουδά — κρατεί σήμερα τόσο ψηλά, την πήρε από τη Ρώμη, η οποία την πήρε πάλι από την Ελλάδα την άθάνατη, που μ' εγέννησε».

Χωρίς άλλο τις «Στροφές» του, το τελευταίο ποιητικό του έργο, τις συνέλαβε ο Μωρέας κατά το 1897 όταν ήθελε κι' έμεινε στην Αθήνα, κατά τη θλιβερή περίοδο του Έλληνοτουρκικού πολέμου. Έπισκέφτηκε τότε διάφορα μέρη της πατρίδος του και ξαναβαφτίστηκε στο ελληνικό φως και χόρτασε το ελληνικό τοπίο και το υπέροχο ελληνικό άκρογιάλι. «Όσοι διάβασαν τα ποιήματα του τόμου αυτού, τα πλημμυρισμένα από φως, άρμονία, γαλανή θάλασσα και ούρανό, δεν μπορούν να μη παραδεχτούν την αλήθεια, ότι πολύ επέδρασαν επί του Μωρέας το ταξίδι που αυτό στην Ελλάδα, Άλωση, είνε ιστορικά βεβαιωμένο, ότι τα ποιήματα αυτά άρχισαν να τα γράφει ο Μωρέας τον Αύγουστο του 1897, όταν γύρισε δηλαδή από την Ελλάδα στο Παρίσι.

Πολλά από τα ποιήματα της συλλογής του αυτής εξυμνούν αθηναϊκά τοπία και ζωντανούν νοσταλγικές αναμνήσεις του. «Κηφισά, έχω ακόμη την ψυχή μου ευτυχισμένη από την ημέρα που ξαναείδα τις γέφυρες διαύγεια χθές σου», γράφει σ' ένα ποίημα των «Στροφών».

Δεν πρέπει λοιπόν να θεωρηθεί υπερβολική ή γνώμη του μεγαλειότερου κριτικού της Γαλλίας, του Πόλ Σουνταί, ο οποίος έγραψε, όταν πέθανε ο Μωρέας, ότι «η Ελλάδα, μητέρα κάθε πολιτισμού Εθνοπαϊκού, μας έστειλε ένα από τα παιδιά της για να γίνει ο τελευταίος των μεγάλων Γάλλων ποιητών».

Όταν το 1904 ο Μωρέας ήθελε στην Αθήνα για να παραστή στο παλαιο της «Ίφιγενείας» του στο Στάδιο, εμπνευσθηκε τόσο από τους άτυπους περιπάτους του, ώστε έγραψε μερικές έντυπώσεις που είνε αληθινές ζωγραφίες:

«Ο Ξέρξης, γράφει, κι' η εωδιές της ξεχώξης, είνε το συνηθισμένο στολίδι των Αθηνών. Κι' αυτό το πένθος της φύσεως παίρνει εδώ την όμορφη μορφή ενός βράδινου το όμορφοτερο μελαγχολικό λυκόφως του κόσμου. Απέναντί μου φάνταζε η μανή βλάστησις ενός κήπου και στο βάθος τα βουνά ζωγραφίζοντοσαν καθαρά, μ' όλον τον όλομαυρο πέπλο που άλλωναν πάνω τους τα σύννεφα του σκοταδισμού της ώρας. Δεξιά, θλιβερά άρχαία έρείπια... Και στην τελευταία αναλαμπή του ήλιου που βασιλευε, ο άνεμος άρχισε να σκορπίζει χοντρές σταλαγματιές βροχής και να κάνει να κυματίζουν οι βάρστροχοι των πιερίνων της δευροστοχίας.

Τοπείο τραγικό, μ' άχι ανθρωπό. Άνατριχίλα άρμονική, θύμια μ' έκλεινη των στίχων του Δισχύλου, όταν ή μοιχαλίσ Κλυταιμνήστρα κραδαίνει τον ανθρωποκτόνο πέλεκυ της.

Δυο λέξεις θα είπω και για τ' άνθη που πολούν στους δρό-

μους των Αθηνών. Είνε τόσο ώραία με την παρθένη χειμεριή χλωμή τους όμορφη. Μέσα σ' αυτά τα λουλούδια μία άρχαία φυγή φαίνεται να όπιόμενη τη Μοίρα της. Τα ία είνε ακόμη το άδικο λονείκητο στεφάνι του Άστειος, όπως άλλοτε στην εποχή των Μουσών. Τα ρόδα πρέπει εδώ να παρουσιάζονται δεμένα σ' άνθη δέσμη. Μόνο στο Παρίσι μερικά σπάνια τριαντάφυλλα δείχνουν την πικραμένη όμορφη της μοναχικής ζωής.

Ύστερα από τα λουλούδια, η γυναίκες. Ύπαιθρίσαν, νύκτωρ, πώς στην εποχή του Περικλέους η Αθηναίος ήσαν άσχημες. Σήμερα η Αθηναίος έχουν μεγάλα βαθύτατα μάτια, που κατελύν με βλέμμα αινιγματικό — ίσως όμως χωρίς αίνιγμα. Απλή είνε η αληθινή όμορφη. Δεν μου φαίνεται πώς η γυναίκες έδω βαδίζουν όπως οι κανιφόροι της άρχαϊότητας. Κι' αυτό γιατί ίσως τις βλέπω στο δρόμο κι' όχι άπάντι σ' άνάγλυφο.

Ω βρονά της Άκτινής! Ω γαλανό άκρογιάλι του Φαίηρου! Ταίριαζει να σάς θανάτωσά τώρα χωρίς συνήνη. Έγλιξέ την τελευταία και τον θάνατο, αλλά ο θάνατος είνε νουταμάρα.

Αυτά ήσαν τα τελευταία λόγια που έγραψε ο Μωρέας για την Ελλάδα, πριν άφήσει για τελευταία φορά το χώμα της. Έπειτα από λίγα χρόνια πέθανε στο Παρίσι, όπου και έτάφη, χωρίς να προφθάσει να ξαναγυρίσει στη μητρική του γη.

Το μνημείο του βρίσκεται σε μία γωνία του Παρισινού νεκροταφείου του Πέρ Ασασί, και μονάχα ένας δρόμος, στη Γαργαρέτα, μακρινός και χαμένος, δείχνει το όνομα του Μωρέας στον τόπο που γεννήθηκε.

***

Κατά τα τελευταία χρόνια της ζωής του, ο ποιητής δεν ήταν οικονομικός σε καλή κατάσταση. Είχε πέσει η δραχμή, το εισόδημά του λάβαινε από την Ελλάδα είχε μισοτέμνει και στενοχωριόταν άρκετά.

Ο Έρεντάι, ο μεγάλος Γάλλος ποιητής, του όποιου πολλά θυμάται συνέντα μετέφρασε ελληνικά ο κ. Γ. Γρισάρ, σκέφτηκε τότε να βοηθήσει τον Μωρέας. Άλλά γνώριζε πόσο ήταν άξιοπρεπής και προστάθηκε να βοηθούσαν εύχρημο τρόπο.

Το 1901 λοιπόν του έπρότεινε να δεχτεί ένα Άκαδημαϊκό ποιητικό βραβείο 4 χιλιάδων φράγκων. Έτσι θα ένοιχόταν εύκολως ο ποιητής και θα έμπατο και το έργο του. Ίσως σ' άλλη περίστασι δεν θα δέχεται ο Μωρέας να κερδίσει το έργο του και να βραβευθεί, γιατί έσπευδον τον εαυτό του άνωτερο από τους κριτές του. Άλλά 4 χιλιάδες φράγκα ήσαν κάτι κι' για τη στενόχωρη θέση στην όποια βρισκόταν. Και δέχτηκε. Ύπεβαλλε λοιπόν κατά τους σνήφεις τύπους την αίτησή του στην Έπιτροπή, η όποια άποτέλειτο από τον Σαρδού, τον Κοπέ, τον Άνατόλ Φράνς, τον Σουλν Προντόμ και άλλους τέσσερες άκαδημαϊκούς. Όλοι οι άλλοι έδέχθησαν μ' ένθουσιασμό την άποφασίτητα, μόνον ένας απ' αυτούς σνήφθηκε και την πολέμησε.

Ήταν ο ποιητής Σουλν Προντόμ, και είχε προσωπικούς λόγους έναντιον του Μωρέας, ο όποιος γνυπόισε την ποιητική σχολή των Παρισιαίων, στην όποια άνήκε, και τον είχε πωράσει πολλές φορές.

Σε τέτοιο δέ σημείο έφτασε η αντίδρασι του Προντόμ, ώστε δεν δίστασε να δηλώσει στους άλλους έπτά συναδέλφους του, ότι θα το θεωρούσε προσωπική προσβολή μεγάλη αν έδοθε δεύτερο ο Μωρέας. Φυσικά, οι συνάδελφοι του άκαδημαϊκοί δεν ήθελαν να προσβάλουν τον Σουλν Προντόμ κι' έματαιώθη η βράβεισι του Μωρέας από την Άκαδημία.

Παντού, βλέπετε, τα ίδια συμβαίνουν με τις ποιητικές έξιοτητές και με τα βραβεία και το σχετικόν αλληλοφάγωμα δεν είνε άπολυνοστικό προνόμιο των Έλλήνων ποιητών.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΛΑΣ

ΤΑ ΦΕΤΙΧ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ

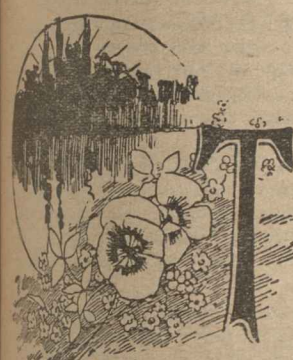
Όλοι οι παλιοί άρχοντικοί οίκοι — προάπαντ οι βασιλικοί — έχουν διάφορα φυλαχτά, που τα θεωρούν ως έξαιρετικά ενοφύλιδια. Έτσι ο οίκος των Βοναπαρτών έχει τις περίφημες μπότες και το μικρό καπέλλο του Μεγάλου Ναπολέοντος.

Ο οίκος των Χονετζόβλερν φυλάει ως ιερή παρακαταθήκη ένα πέτινω... παντελόνι! Το παντελόνι αυτό το φορούσε ο πρώτος Χονετζόβλερν, όταν κατέκτησε το μαρκιζάτο του Μπαρντεμπαουχ.

Έκτος αυτού του παντελονιού, στο Άνάτολο του Πότσδαμ έφύλαγαν ως φυλαχτό το μπαστούνι που κρατούσε στα χέρια του ο Φρειδερίκος ο Μέγας στην περίφημη μάχη του Ρόμπαχ. Οι Ρωμάνοφ, τέλος, έφύλαγαν τα ξυλουργικά εργαλεία του Μεγάλου Πέτρου.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
ΕΛΟΣ ο Βάν Έλαγγ σήκωσε τα μάτια του επάνω μας και μάς είπε :

— Φαίνεται λοιπόν πώς ο κόμης Δράκονας είχε κι' άλλους βρυκόλακες προγόνους. Έτσι θα έμεινιθνε κι' αυτός κι' έτσι θα έμεινε και η γυναίκα που θ' αγαπούσε. Καρπός του έρωτος αυτού είνε ασφαλώς ο σημερινός Ξάνερος απόγονός του. Θα πέθανε σε νεαρά ηλικία και θα πλανιόταν από τότε στον κόσμο, τρεφόμενος με το αίμα των ά-

λων φημάτων του. Πώς όμως δεν τον αντίληφθηκαν ποτέ; Πώς δεν άκούσαμε να γίνεται ποτέ λόγος γι' αυτόν; Τον αγαπούσε τόσο ο κόμης Δράκονας, ώστε να τον κρύβει απ' τα μάτια των ανθρώπων; Ο Ίωνάκης ποιμεινε τόσες ημέρες στον πύργο του Δράκονα, ούτε τον είδε, ούτε άκουσε ποτέ να μιλούν γι' αυτόν. Ζούσε μακριά από τον πύργο. Ίδω μυστήρια, τα όποια δεν θα κατανοήσουν ίσως ποτέ. Τέλος πάντων όμως... Άς ετοιμαζόμαστε. Πρώτοι φεύγουμε. Κι' ο Θεός δεν θα μάς εγκαταλείψει μόνους τη δύσκολη και κινδυνώδη αυτή περιπέτεια...

(Απ' το Ήμερολόγιο του Ίωνάκη Άκρερ).

Άρρηκίσαμε όλο το άπογευμα στην ετοιμασία των πραγμάτων μας. Δεν θα πάραμε μαζί μας, παρά τα όλα μας και τα άπολύτως άπαιρήτα. Πρόκειται περί αληθινής έκστρατείας έναντιον της φοβερά τέρατος και δεν πρέπει να κοιτάζουμε κοντά μας ά-νθρωπα πρόγματα.

Στον πύργο του Δράκονα, άλλωστε ύπάρχει εύτυχώς το καθετί, να να διαμείνη κανείς μερικές ημέρες άνετα.

Μερικές ημέρες...

Γέφυρα τις λέξεις αυτές κι' η καρδιά μου σφίγγεται. Γιατί ο κόσμος μόνο γνωρίζει πόσο θα διαρκέσει αυτή η ιστορία.

Όταν ετοιμαζόμασε το καθετί και καθήσαμε να ξεκουραστούμε, άκούσαμε και για ένα ζήτημα άρκετά σοβαρό και παντοίο.

Άνοξε πρώτη κοιθέντα η Μίνα.

Έξήρασε τους φόβους της για τα κορίτσια, τα οποία θα πέγαμε αναγκαστικώς μαζί μας στον καταρριπτό πύργο του βρυκόλακα.

— Αν είχαμε έναν άνθρωπο να τα εμπιστευόμασε και να τ' άφήσουμε έδω, ελπε, έναν άνθρωπο ήρωικό και δραστήριο, θα τα κρατούσαμε μακριά απ' τη φωνή, μηδός στην όποια θα βρεθούμε.

Ο Βάν Έλαγγ κούνησε το κεφάλι του διαστα-

— Καταλαβαίνω τους φόβους σας, αγαπητή μου, λυγρίστε, αλλά νομίζω πώς γι' αυτό άκριβώς, γιά να ασφαλισούμε τις δυο μικρούλες από κάθε κίνδυνο, πρέπει να τις πάρουμε μαζί μας. Όχι, όχι, δεν πρέπει να τις εμπιστευόμαστε σε ξένα χέρια. Θα τις κρατάσουμε σ' ένα ασφαλές δωμάτιο του πρώτου πατώματος του πύργου και θα τις κρατήσουμε μακριά από κάθε κίνδυνο και από τυχόνά.

Αναλαμβάνω εγώ, κυρία, τα της ασφαλείας των μικρών, μην ανησυχείτε. Έξ άλλου δεν άγνοούν πειά τα πάντα. Είς μάλιστα, τις συμβουλεύσαμε. Και είνε, εύτυχώς, θαρραλέες και πρόθυμες να μάς ακολουθήσουν και στην άωρη του κόσμου...

Όταν νύχτωσε, άμπαρώσαμε καλά τις πόρτες και τα παράθυρα. Κρατάμε να λάβουμε κάθε μέτρο προφυλάξεως. Ο βρυκόλακας θα ήλθον εν γνώσει του κινδύνου που τον άπειλούσε και θα ζήτησε να μάς χτυπήσει πριν προλάβουμε να τον έμπεδοήμε έμεις.

Άφήσαμε τον Πιστό στο διάδρομο και συνεννοήσαμε να άπομακρυνούμε και να φρουρούμε τρείς ώρες ο καθένας με τη σειρά του. Ός τα μεσάνυχτα δεν συνέβη τίποτε το ύπνοτο. Είχε άγρυπνήσει πρώτη η Μίνα απ' τις 8 ως τις 11 και την άνωκατέστρα κατόπιν η Ελπίδα, άποκαταμένος να μέινω άγρυπνος ως το πρωί και να μην αφήσω καθόλου τον καθρηγνή, ο όποιος ήταν άόμοια έξαντλημένος απ' τις περιπέτειές του.

Έξαφνα όμως, στη μία άκριβώς τα μεσάνυχτα, σηκώθηκε δυνα-ώς η Ελπίδα. Τα δόντρα του κήπου τρίζανε, κλαδιά σπάανε, τα ξε-κλάμια φρούσαν, παρασπινόμενα τότε έδω και τότε εκεί.

Μακριά ορμήματα λάχανα άντήχησαν... Στην έπαυση, ήπια στο πρώτο πάτωμα, κάποιον τζάμι έκλεισε ά-όμοια κι' άκουσα τα γυαλιά του να θορυμμάτίζονται.

Σηκώθηκα άνησυχος επάνω και πήγα, πατώντας σιγά, ως το διάδρομο.

Όταν ήλθα, είδα τον κόμην με το δάχτυλό μου να δείχνει προς το διάδρομο. Μου έδωσε να πω γρήγορα — γρήγορα ένα ποτήρι νερό με ζωνιά και με προσέφερε στο διάδρομο. Δεν ήθελε κι' αυτός να ξυπνήσουν η γυναίκες.

(Ακολουθεί)

διάδρομο.

Ο Πιστός είχε ξυπνήσει. Με τη μύτη χαμυλομένη στο πάτωμα, κοντά στη χαρμάδα της πόρτας, δοκίμασε με προσοχή.

Τον έχιάδερα και ξαναγύρισα στο δωμάτιο. Μ' όλο το χαλασμό που γνώτανε έξω, δεν είχε ξυπνήσει κανείς. Ξανακάθισα στην πολυθρόνα, έχοντας ανάμεσα στα γόνατά μου το τουφέκι μου.

Ο άέρας ξεκαλούθησε να φισά δαμονισμένα και να βογγάει πένθιμα επάνω στη στέγη της έρημομένης επαύλειος.

Έξαφνα, άκουσα βήματα απ' έξω. Βήματα έλαφρά, γυναικεία θα μπορούσε να πη κανείς. Κάποιος πλησίασε ως το παράθυρο της κάμαράς μας και στάθηκε. Κρυφοκιντούσε μέσα; Έτσι φαίνεται. Εύτυχώς είχαμε φράξει όλες τις χαρμάδες.

Σηκώθηκα και πλησίασα κι' εγώ στο παράθυρο. Στάθηκα εκεί, κρατώντας την πνοή μου, μ' άδεν άκουσα τίποτε. Τοίμαζομουν να ξαναγύρισω στη θέση μου, όταν άντήχησε έξαφνα ένα άγριο γαύ-γισμα.

Ήταν ο Πιστός.

Έμεινα στο μέρος που βρισκόμουν με το δάλο στα χέρια.

Λίγα δευτερόλεπτα πέρασαν.

Κι' έξαφνα ο Πιστός ξαναγαύησε πένθιμα και λυπημένα...

Προχώρησα σιγά—σιγά και βγήκα στο διάδρομο. Ο Πιστός ήθελε και στάθηκε πλάι μου. Φαινόταν τρομαγμένος. Είχε σηκωθεί η τρίζα του. Κύτταζε προς την πόρτα παράξενα και γυάλιζε, σαν κάποιος να βρισκότανε απ' έξω. Μά ποιος; Ποιος άλλος από το βδελυρό βρυκόλακα, μπορούσε να έλασχεφτεί τέτοια ώρα την Έ-παυλη της Κατάρας;

Ένω έκανα τις σκέψεις αυτές, άκουσα στην πόρτα ένα χτύπο, έπειτα δεύτερο κι' ύστερα τρίτο. Ήταν σαν να χτυπούσε κάποιος διακριτικά με το δάχτυλό του.

Ο Πιστός μούγκρισε με λύσσα.

Δεν κινήθηκα καθόλου από τη θέση μου. Τοίμασα μονάχα το δάλο μου και πεφίμενα.

Σε λίγο οι χτύποι επανελήφθησαν. Σιγά κι' αυτή τη φορά, σιγά και φοβισμένα, θαρρείς.

Μά και πάλι δεν έδωσα άπόκρισι.

Πεφίμενα κι' άγονία και με την καρδιά σφιγμένη, να ιδώ τί θ' άπογίνη. Κι' έξαφνα, έξαφνα, λέγω, άκουσα έξω από την πόρτα μία φωνή που μ' έκανε να παγώσω μέχρι το μυελό των οστέων μου.

Κι' η φωνή αυτή, η τόσο αλλέκοτη, η τόσο ανατριχιαστική, δεν μου ήταν άγνωστη. Δεν την άκουσα για πρώτη φορά.

Ήταν η φωνή της άτυχης Λουκίας, της πεθαμένης Λουκίας.

Ναι, ναι δεν κάνω λάθος. Δεν κάνω λάθος, Θεέ μου...

— Μίνα... αγαπημένη μου εσύ, άντήχησε η φωνή έξω από την πόρτα, άνοιξε μου. Ελα έξω, αν με θυμάσαι... Μη φοβάσαι... δεν θα σου κά-ναι κακό... Ελμ' εγώ... Θυμάσαι... Έγώ...

Έσπεμα σύγκοιμος.

Διά λίγα δευτερόλεπτα έγινε σιωπή.

Κι' έπειτα η φωνή ξανακούστηκε :

— Πόθα μονάχα για σένα... Έρχομαι από πολύ μακριά κι' είμαι πολύ βιαστική... Έλα έξω... Μονάχα μ' άσπρη... Μην ξυπνήσεις τους άλλους... Δεν πρέπει... Άκούς;... Δεν πρέ-πει...

Είχα παγώσει από τον τρόμο μου.

Τα πόδια μου είχαν παγώσει.

Η φωνή μου είχε κοπεί στο λαούγγι μου.

Κι' ο Πιστός είχε τρεφτεί κοντά μου και νόγγριζε με φόβη.

Το μυαλό μου ήσαν σταματημένο. Μάταια προσπαθούσα να σπ-φτώ και να πάω μα απόφρασι.

Μηχανικά τέλος, πατώντας στις μύτες των ποδιών να να μην ξυπνήσω τη Μίνα και τα κορίτσια, πλησίασα στο κρεβάτι του κα-θηγνήτου Βάν Έλαγγ και τον τραβήξα από το χέρι.

Το τραβήγμα ήταν πολύ άπτομο λόγω της ταραχής μου, γι-ατί ο καθρηγνής ξύπνησε άμέσως και πινάχτηκε διόρθως.

Τι τρέχαμ' με ούτρη σιγά, βλέποντάς με έτσι γλωμά και πανιασμένο.

Θέλησα να του δώσω άποκρισι, μ' άδεν μπόρεσα. Η γλώσσα μου είχε παγώσει.

Σήκωσα τότε το χέρι μου κι' έδειξα προς το διάδρομο.

Ο καθρηγνής κατάλαβε πώς κάποιος κίνδυνος μάς άπειλούσε. Μου έδωσε να πω γρήγορα — γρήγορα ένα ποτήρι νερό με ζωνιά και με προσέφερε στο διάδρομο. Δεν ήθελε κι' αυτός να ξυπνήσουν η γυναίκες.

ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΘΟΩΝΗΣ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

(Μία χαρακτηριστική συνέντευξη της Γαλλίδος καλ λιτέχνιδος του Κινηματογράφου Κάμεν Μπόνι).

ΕΛΕΥΤΑΙΑ που «γυριζόταν» ένα φιλμ στο Βεζούβιο και στην αρχαία Πομπηία με πρωταγωνίστρια τη φημισμένη Γαλλίδα ηθοποιό του Κινηματογράφου Κάμεν Μπόνι, ένας Ιταλός ανταποκριτής βρήκε την ευκαιρία να της πάρη μια συνέντευξη, σχετικά με την καλλιτεχνική της σταδιοδρομία. Ακούστε λοιπόν πώς αφηγείται η Γαλλίδα «βεντέττα» το πρώτο της ντεμπούτο στον κινηματογράφο:

«... Από πολύ μικρή ένιωθα μια άτακτολη γοητεία να με τραβάει στον κινηματογράφο. Ο Εδουάρδος, πόλμος με είχε αφήσει ορφανή από πατέρα κι έτσι η αγάπη που σπιτού μου με υποχρέωναν να γίνω μανικέν σ' ένα μεγάλο κατάστημα μόδας. Χαμένος καιρός όμως, γιατί ο μικρός μισθός που έπαιρνα, δεν έφτανε να διατρέφω τη φτωχή μου μητέρα κι' έναν μικρότερο αδελφό μου.

Τό Παρίσι τότε ήταν άναστατο με τους καλλιτεχνικούς θριάμβους της Ζοζεφίνας Μπαίκερ κι' όλες η εφημερίδες σχολίαζαν ευνοϊκά την απόφασή της να γίνει ηθοποιός του Κινηματογράφου. Τό γεγονός αυτό με ήλκισσε και κι' έκανε να πάρω μιαν οριστική απόφαση για το μέλλον μου. Ήλπιζα λοιπόν κι' έλο το πάθος που μπορεί να πάρη μια απελπισμένη γυναίκα, κι' ένα πρωί έπληξα στο στούντιο της «Φόξ-Πατέ» κι' έζητησα να με δεχθώ ο διευθυντής της εταιρείας, κ. Λερύ.

Περύμενα κάμωση ώρα ώσπου άνοιξε τέλος η πόρτα και με πλησίασε ένας εγγενικός κύριος, λέγοντάς μου:

—Με ζητήσατε, δεσποινίς; Τι θέλετε;

—Ω, κύριε, πώς να σας το πω... «Ηθελα να παίξω στον κινηματογράφο»...

—Όπως βέβαια όλες η γυναίκες. Δυστυχώς όμως βλέπω πώς είσατε πολύ νέα...

—Όχι δά, κύριε. Είμαι πειν έβουσι χρονών!

Γύρισε τότε ο κ. Λερύ στο εσωτερικό του στούντιο κι' εφώνησε: —Γιαστράλδι!...

—Εγώ νόμισα πως επρόκειτο να με δώξη κι' έπεσα σχεδόν γονατιστή μπροστά του, λέγοντάς του βρεπτικά:

—Μη με δώξετε, σας εξορκίζω, κ. Λερύ. Θά σας είμαι ύπακοη, έχω αντίληψη κι' ακούω, κυττάτε με, δεν είμαι άσχημη. Έχω κάποια έκφραση. Θά τα καταφέρω να παίξω. Θά δήτε... Αφήστε με τουλάχιστον να δοκιμάσω. Θυμηθείτε πως όλες που έπαιζαν στον κινηματογράφο άρχισαν από το τίποτε!...

Εντοπιμαζών είχαν έρθει κι' ο δειπναστής Γιαστράλδι, πούχε φωνάξει ο κ. Λερύ. Δείχνοντάς με τότε σ' αυτόν, τόν ρώτησε:

—Πώς σου φαίνεται, φίλε μου, η δεσποινίς; Είστε διόλου φωτογενής;

—Δεσποινίς, βγάλε το καπέλλο σας, σας παρακαλώ, μου είπε τότε ο δειπναστής.

Υπάκουσα στη διαταγή του και, βάζοντας το καπέλλο μου, άφησα να ξεχθούν τα πλούσια μαλλιά μου, χαμογελώντας ταινοχρόνως.

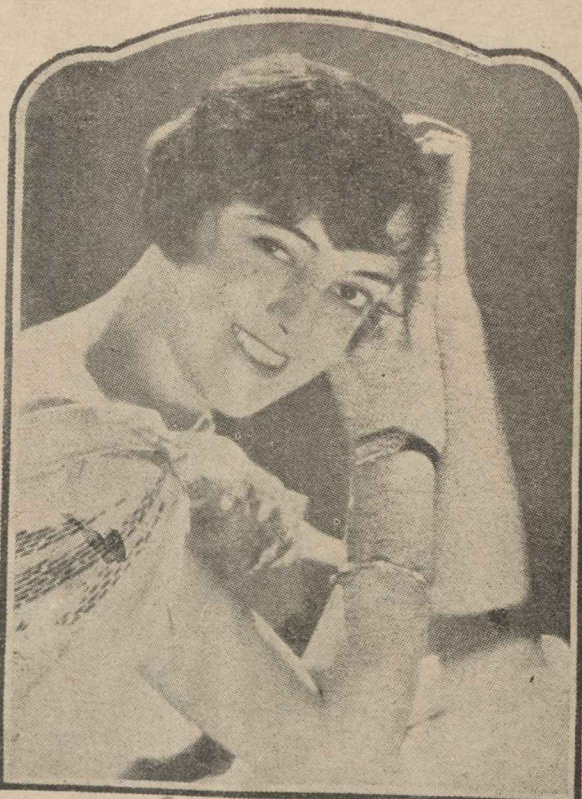
Ναι, ναι, είπε ο Γιαστράλδι. Σπάνιο χαμόγελο. Γραμμή κομψή, άρέλεια έκφρασης. Η δεσποινίς είναι πολύ φωτογενής.

Και γυρίζοντας μου είπε:

—Δεν ξέρω, δεσποινίς, αν έχετε επίδοσι σ' όλα τα σπόρ. Πρέπει να ξέρετε δηλαδή θαμιάσια Ιταλία, να οδηγείτε αυτοκίνητο, να κολυμπάτε! Μπορείτε όμως ν' άρχισετε ως κορίτσια για να μάθετε λίγο το επάγγελμα. Δώστε μου λοιπόν την διεύθυνσί σας και έλπιω πολύ γρήγορα να σας είδοποιήσω.

Ακούγοντας τα λόγια αυτά του δειπναστή, κατάλαβα πως δεν κατόρθωσα τίποτε κι' άμέσως μια ζωροτάτη θλίψη ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό μου. Ήμωνα μάλιστα έτοιμη ν' άρχισω τὰ κλάμματα, όταν έξαφνα μου ήρθε η έμπνευσις να του ειλώ:

—Ξέχασα, κύριε, να σας ειλώ, ότι έχω επίδοσι σε πολλά σπόρ.

Η Κάμεν Μπόνι.

Ξέρω Ιταλία και κολυμπώ σάν... ψάρι!

Έξείνη τη στιγμή το πρόσωπο του κ. Λερύ άστραψε από χαρά και μου είπε:

—Μα γιατί δεν μάς τά λέγατε τόση ώρα; Αφού ξέρετε λοιπόν να κολυμπάτε θαμιάσια, είστε πολύ τυχερή. Εγυρίζουμε αυτές τις ήμέρες μια ταινία και μάς χρειάζεται μια πρωταγωνίστρια που να ξέρη καλό κολύμπι. Άς μη χάνουμε λοιπόν καιρό. Περάστε μέσα στο στούντιο ν' άρχίσουμε τις πρόβες...

Όταν βρέθηκα μέσα στο στούντιο, ανάμεσα σέ τόσο κόσμο, έμεινα σαστισμένη. Γρήγορα όμως επανέκτησα τό πάθος μου και ρώτησα τόν κ. Λερύ:

—Τί θέλετε να κάμω, κ. διευθυντά;

Θά σας δώσω ένα μικρό θέμα —μου άπάντησε— και πρσπαθήστε να τό άποδώσετε όσο μπορείτε καλύτερα: Είσατε μια νέα που περιμένει τόν μνηστήρα της με άντοιμονομία και με κάποια στενοχώρια, γιατί τόν άγαπά και φοβάται μη τόν συνέβη κανένα κακό. Μπαίνετε στο σάλονι με κάποια δυσφορία. Κάθεσθε στον καναπέ. Παίρνετε τό βιβλίο που βρίσκεται πάνω στο τραπέζι και τό ξεφυλλίζετε άρρηστη. Έξείνη τη στιγμή θυμώσατε τόν άρραβωνιστικό σας και χαμογελάτε τρυφερά και με άρέλεια. Η άνησση όμως ζωγραφίζεται και πάλι στο πρόσωπό σας. Δεν ξοχεται! Σίς πιάνει νευρική άντοιμονομία. Έξαφνα άκούετε έν' αυτοκίνητο ν' σταματά έξω από τό σπίτι σας. Γρήγορα χαράσσεται στο παράθυρο. Κατάλαβε, δεσποινίς;

—Μάλιστα, κύριε, τού άπάντησα.

—Εμπρός λοιπόν, άς άρχίσουμε!

Όταν τελείωσε η πρόβα της σκηνής αυτής, τόσο ο διευθυντής της κινηματογραφικής εταιρείας, όσο κι' ο δειπναστής, ήσαν κατενθουσιασμένοι από τό παιζιμό μου. Ύστερα ο κ. Λερύ μου είπε, ότι τό άπόγευμα της ίδιας ήμέρας θά συνεχίζατε τό εγύρισμα της σκηνής αυτής στη γέφυρα τού ποταμού Ζανκβίλλ.

Μου συνέστησε μάλιστα νάπαρνα μαζί μου και δεύτερα φορέματα, γιατί έκείνη που θά φορούσα, θά τὰ μούκναι... περφέροντας στο ποτάμι!...

Πράγματι λοιπόν, σίς διώ το άπόγευμα, όταν ο κ. Λερύ με τόν Γιαστράλδι και με μερικούς άλλους ήθοποιούς κατέβηκαν από τό αυτοκίνητό τους στη γέφυρα τού Ζανκβίλλ, με βρήκαν εκεί να τους περιμένω. Ο ρεσιζέ, άφού έμελέτησε την τοποθεσία κι' έκάνισαν τη θέση τού μηχανήματος, ένήρσε ύστερα και μου είπε:

—Ο ρόλος σας είναι άπολύτως: Προσέξτε όμως να πετύχετε στην πρώτη πρόβα, γιατί θά γίνετε μούσκα μου και δεν θά μπορούμε νά ξαναχρίσουμε. Έχετε έδώ ένα ραντεβού με τόν μνηστήρα σας. Άν σας άγαπά ελικρινά, θάδη. Άν όχι, όλα τελείωσαν και. Αυτά πρέπει να διαβάζονται στη φυσιογνωμία σας. Ο άρραβωνιστικός σας έρχεται, αλλά δυστυχώς τού συνέβη αυτοκνητιστικό δυστύχημα κι' έτσι η ώρα έξαφνα τόν κ. Λερύ να μου φωνάξει:

—Οραία!... Πολύ οραία!... Εμπρός τώρα τό σάλονι!

Είπε άλήθεια πως για μια στιγμή έδίστασα. Επεβλήθηκα όμως στον έαυτό μου κι' ύστερα από μια τελευταία έκφραση σπαρακτικής άπελπισίας, έκλεισα τὰ μάτια μου κι' έπήδησα από τη γέφυρα μέσα στο ποτάμι! Ο δειπναστής εγγύριζε δάδιάστα, κατενθουσιασμένος. Πέρφοντας στο ποτάμι, δεν έχασα τίς αισθήσεις μου, αλλά άρχισα να παλεύω στά νερά με άπελπιστικές κινήσεις. Τό εγύρισμα της ταινίας είχε σταματήσει μόλις έπεσα στο ποτάμι. Ο ρόλος μου είχε πειν τελειώσει. Ώφειλα ωστόσο να σωθώ, αλλά πώς, άφού... δεν ήξερα κολύμπι; Βλέποντάς με ο δειπναστής με πάλεινο άπελπιστικά με τὰ νερά τού ποταμού, τὰ όποια άλλοτε με παρέσαν στο βυθό του κι' άλλοτε μ' άνασφάλαν μ' όριή, κατάλαβε πως κινδυνεύω να περνώ και χόητρε στο ποτάμι να με σώση!...

Όταν άφότιστα γυρίσαμε στο στούντιο, ο κ. Λερύ μου είπε:

—Επείσε θαμιάσια, μικροδία μου. Άπόρησα όμως πώς, ύστερα από τό πέσιμό σου στο ποτάμι, εξαίστηρες τόσο πολύ, έχασες τίς δυνάμεις σου κι' έκινδύνεψες να πνιγής...

Τότε, για να τόν συγχαίρω πού πολύ, δεν έδίστασα και τού ειλώ:

—Δεν εξαίστηκα. Σας ειλώ είπει ψέμματα! Δεν ξέρω κολύμπι!...

Δεν ξέρεις κολύμπι; μου φώναξε ο κ. Λερύ άγανακτισμένος. Μα τότε είσαι τρελή, παιδί μου!

Όχι, τού άπάντησα. Δεν είμαι διόλου τρελή. Ηθελα με κάθε θυσία να επιτύχω στο ρόλο που μου άναθέσατε! Μ' άρέσει πολύ όλη η ζωή μου στην ταινία σας «Πληγωμένες Καρδιές», ώφειλα να παίξω με όλη τη φυσικότητα, γιατί είμαι κι' έγώ μια άπ' αυτές τις πληγωμένες καρδιές!...

Υστερα από τὰ λόγια μου αυτά, ο κ. Λερύ, θαμιάζοντας τό πάθος μου και συγχαρμένος από την άσυνγκρατη έμπνευσία μου να διακαθώ ως καλλιτέχνης τού Κινηματογράφου, με προσκάλεσε την άλλη μέρα στο γραφείο του κι' έκάμιαμε ένα σινδόλα, με τό όποιο μου εξαοράζε για διώ χρόνια μια καλή θέσι στην εταιρεία του κι' έτσι γρη μόσθ.

Αλλά λοιπόν ήσαν τὰ πρώτα βήματά μου στον κινηματογράφο. Σίς Γαλκοθάς δηλαδή για μια καλλιτεχνική σταδιοδρομία. Έπειτα δεν άργησα να διακαθώ και να φτάσω στο σημείο που βρίσκομαι σήμερα. Τό μεγάλο όνειρο της ζωής μου επραγματοποιήθηκε!...

ΕΥΘΥΜΑ ΔΟΓΙΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

(Από τὰ σατυρικά φύλλα όλου τού κόσμου)

Της έποχής:

—Πόσο έχουν ή πατάτες;

—Δεκα δρασμιές ή δκά.

—Δεν χάνεις καμιά έκπτωση στους συναδέλφους σου;

—Εξορά μπακάλης;

—Όχι... κλέφτης!...

***

Η κυρία και η ύπηρέτρια.

—Μαρία, έπν δεν είσαι πλέον ύπηρέτρια, σέ θεωρώ μέλος της οικογένειας μας...

—Γ' αυτό η κυρία δεν μου πληρώνει πειν τούς μισθούς μου;...

***

—Μαμά, τί θά πη πεθερά;

—Δεν σου ειλώ να μη λές τέτοια... παληόλογα;

***

Μεταξύ φίλων.

—Χές τό βράδυ ή λατρευτή μου μου είπε πως μου προσφέρει άλόληση την καρδιά της.

—Δεν έινε, ξέρεις και πολύ στερεό τό δώρο της...

—Πατί;

—Πατί προχθές μου έλεγε πως της την έχω κομματιάσει έγώ!

***

Στό σπίτι τού φιλαργύρου.

—Θά μείνετε μαζί μας στο γέμια;

—Ό' ελικρινά! Όχι σήμερα, γιατί πεινθ... πάρα πολύ!...

***

Πρόσκλησις σε μονομαχία.

—Και πώς συνέβη τό πράγμα;

—Ενώ μαλώνιαμε, έκείνος μου έροσε το γάτο του, λέγοντας ότι θά τό πάλι με τό αμία μου!

—Και σίς τί τού άπάντησατε;

—Εγώ τού ειλώ, ότι τὰ πέτσινά γάννα καθαρίζονται καλύτερα με... βελόνα!

***

Στό ξενοδόχειο.

—Πρέπει να μου δώσετε ένα άλλο δωμάτιο, κύριε ξενοδόχε. Βρήκα έναν κορπό στο κρεβάτι μου.

—Και τί τόν εκάματε;

—Τι θά τόν έκανα;... Τόν σκότωσα!

—Ε, τότε μείνατε ήσυχος, δεν θά τις χορήγη πειν!

—Ναι, αλλά φοβόμια αυτούς που... θ' ακολουθήσουν την κηλίδα του!...

πράγ και χόητρε στο ποτάμι να με σώση!...

Όταν άφότιστα γυρίσαμε στο στούντιο, ο κ. Λερύ μου είπε:

—Επείσε θαμιάσια, μικροδία μου. Άπόρησα όμως πώς, ύστερα από τό πέσιμό σου στο ποτάμι, εξαίστηρες τόσο πολύ, έχασες τίς δυνάμεις σου κι' έκινδύνεψες να πνιγής...

Τότε, για να τόν συγχαίρω πού πολύ, δεν έδίστασα και τού ειλώ:

—Δεν εξαίστηκα. Σας ειλώ είπει ψέμματα! Δεν ξέρω κολύμπι!...

Δεν ξέρεις κολύμπι; μου φώναξε ο κ. Λερύ άγανακτισμένος. Μα τότε είσαι τρελή, παιδί μου!

Όχι, τού άπάντησα. Δεν είμαι διόλου τρελή. Ηθελα με κάθε θυσία να επιτύχω στο ρόλο που μου άναθέσατε! Μ' άρέσει πολύ όλη η ζωή μου στην ταινία σας «Πληγωμένες Καρδιές», ώφειλα να παίξω με όλη τη φυσικότητα, γιατί είμαι κι' έγώ μια άπ' αυτές τις πληγωμένες καρδιές!...

Υστερα από τὰ λόγια μου αυτά, ο κ. Λερύ, θαμιάζοντας τό πάθος μου και συγχαρμένος από την άσυνγκρατη έμπνευσία μου να διακαθώ ως καλλιτέχνης τού Κινηματογράφου, με προσκάλεσε την άλλη μέρα στο γραφείο του κι' έκάμιαμε ένα σινδόλα, με τό όποιο μου εξαοράζε για διώ χρόνια μια καλή θέσι στην εταιρεία του κι' έτσι γρη μόσθ.

Αλλά λοιπόν ήσαν τὰ πρώτα βήματά μου στον κινηματογράφο. Σίς Γαλκοθάς δηλαδή για μια καλλιτεχνική σταδιοδρομία. Έπειτα δεν άργησα να διακαθώ και να φτάσω στο σημείο που βρίσκομαι σήμερα. Τό μεγάλο όνειρο της ζωής μου επραγματοποιήθηκε!...

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΥΣ

ΑΠΟ ΤΟ «ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ»

(Της ETIEN PE-Y.)

Τὰ πρώτα βλέμματα τών έρωτευμένων μεταξύ των είνε ίσως ή μόνη ευτυχία που δοσιμάζουν χωρίς πίκρα.

***

Ο άνδρας εξομολογείται άμέσως τόν έρωτά του, αλλά διατάζει πολύ, προκειμένου να πη πώς έπαρε ν' άγαπά. Στη γυναίκα σιμδαίνει τό αντίθετο.

***

Όταν ο έρωτας πάρει νάνα μυστήριο, παίνει πειν νάνα έρωτας. Έρωτευμένος είνε μόνο αυτός που δεν ξέρε γιατί άγαπά.

***

Έκείνο που φοβίζει από τόν άνδρα τη γυναίκα περισσότερο, είνε ή σιωπή του. Έκείνο που φοβίζει από τη γυναίκα περισσότερο τόν άνδρα, είνε τὰ λόγια της.

***

Ένας έρωτευμένος άνδρας κάνει συχνά την έντύπωσι άνοήτου ανθρώπου. Μια γυναίκα ποτέ.

***

Μια γυναίκα παραδίνεται όλόκληρη. Ένας άνδρας δεν μπορεί ποτέ να παραδοθή όλοσδιόλου.

***

Δύσκολα ο έρωτας μένει πάντα έρωτας. Σιχνά μεταβάλλεται σε φίλια.

***

Η γυναίκα συγχωρεί την περιφρόνησι, τό μίσος, την κτηνωδία. Δεν συγχωρεί όμως ποτέ την ελκωνία.

***

Όποιος άποβίλει στο μέλλον, δεν μπορεί νάνα ελικρινά έρωτευμένος.

***

Όσο ο άνδρας εξακολουθεί να μένη σκληρός, μια έρωτευμένη γυναίκα μπορεί να έλπιη άπ' αυτόν. Άφτόν όμως άρχίζει να γίνεται καλός απέναντί της, πρέπει να χάση κάθε έλπίδα.

***

Η σεμνοτυφία είνε ένα είδος λεπτότητος εκ μέρους τών γυναικών που τούς λείπει τό πνεύμα.

***

Όταν μια γυναίκα κλαίει, δεν είνε εύκολο να πούμε αν αυτό της κάνει καλό ή κακό.

***

Η σταθερότης στον έρωτα φανερώνει άνοηρία καρδιάς.

***

Η άπλη φίλια μεταξύ ενός άνδρος και μιας γυναίκας χρησιμεύει πολλές φορές ως πανίδα για τόν έρωτα.

***

Η μεγαλειότης άποδίδει τού μπορεί να δώση ένα φθόρος για τόν έρωτά του, είνε να τόν κρατάει μυστικό.

***

Δεν άγαπάει κανείς ποτέ μόνο μια φορά. Αυτό όμως δεν σημαίνει, ότι δεν έχει όρεξι να ξαναχρίση.

***

Άκόμα και για τις άφιλοκερδείς γυναίκες ο έρωτας άποτελεί... έπιπερόδες επάγγελμα.

***

Για μια γυναίκα που άγάτησε, ή τύχη της δείχνει ότι εξακολουθεί ακόμα ν' άγαπά.

***

Όλη ή εξέτασά της γυναίκας έγκειται στο να κάμη τούς άλλους να πιστεύουν πως είνε έξυπνη.

***

Η γυναίκα κρύβει τις άνοησίες της με βεβοηθήματα τούτο, ενώ ο άνδρας τις έπιδεικνύει με συνηθισμένη ελικρινεία.

***

Η άρετη είνε σχεδόν πάντοτε τυχαία στον άνθρωπο.

***

Όταν μια γυναίκα άναγκάζεται να όμολογήση κανένα σφάλμα της, θεωρεί έπειτα τόν έαυτό της ήττα.

***

Ο έρωτας είνε ένα έγμισμα, τού όποιο ή όνομαστική αξία υπερτερεί πάντοτε την πραγματική.

***

Ο εγωισμός της γυναίκας έγκειται στο να κλείνεται μέσθ στον έρωτά της, ενώ τού άνδρος είνε να βγαίνει έξω άπ' αυτόν.

***

ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΣΗΜΕΡΙΝΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Η ΜΑΣΚΟΤΕΣ

Ο 'Αμερικανός αεροπόρος Χάουκς, με τη μασκότα του, ένα λαγολόδοχο!

Τερούς! Αθηναίους δεν θυμάται τον «Γράγο του Συντάγματος», την περιώνυμη μασκότα του πρώτου πεζικού συντάγματος, που την έλαβε ποίημα ο άειμνητος Κόκος και που πέθανε ένδοξος και πλήρης ημερών; Ένας τράγος βέβαια δεν είναι και τόσο συνηθισμένη μασκότα. Πολύ συνηθέστερη είναι ένας σκύλος. Όλα σχεδόν τα ελληνικά συντάγματα έχουν τον σκύλο τους, ο οποίος τα συνοδεύει σ' όλα τους τα γυμνάσια και σ' όλες τις τελετές κι έχει καθωρισμένη θέση κατά τις παρατάξεις. Συγκινητική σχετικώς είναι η ιστορία που δείχνει την πίστη και την αφοσίωση του σκύλου του συντάγματος της Γερμανικής Φρουράς του Λονδίνου.

Ο σκύλος αυτός είχε γεράσει υπερβολικά και δεν μπορούσε πια ν' ακολουθήσει το σύνταγμα σ' όλες τις μετακινήσεις. Αποφάσισαν λοιπόν να τον στείλουν ως οικοδόμο σ' έναν ξενοπορτο σκύλων στην έξοχή, και να τον αντικαταστήσουν με κανέναν άλλο σκύλο νεότερο του. Την ώρα όμως που ο σκύλος μεταφερόταν με το αυτοκίνητο στην έξοχή, άκουσε από μακριά την τόσο γνωστή του μουσική του συντάγματος του ποίκαλε αυτή την ώρα κάποιον παρέρχεται. Δίχως να χάσει τότε ούτε λεπτό, πήδησε από τ' αυτοκίνητο, έτρεξε κοντά στους στρατιώτες κι έπληξε την καθιερωμένη θέση του στην παρέλαση.

Πολλοί τέτοιοι σκύλοι-μασκότες διέκριναν κατά τον παγκόσμιο πόλεμο και παρασημοφορήθηκαν μετά. Ο μεγαλύτερος σκύλος ενός Γαλλικού συντάγματος π.χ., άποχτης και ανδράντα — αν μπορεί κανείς να το πει αυτό για ένα σκύλο — γιατί άφησαν τις σφαίρες και τις όβιδες, έτρεχε και μετέφερε εντός βολής τους πληγωμένους στρατιώτες του συντάγματός του.

Μα και πολλοί ιδιώτες έχουν σκύλους-μασκότες. Ο διάσημος Αμερικανός εξερευνητής Μπέρντι, σ' όλα τα εξερευνητικά ταξίδια του στις πολικές περιοχές, έπαιρνε μαζί του τον αγαπημένο του σκύλο Σνούσι, τον οποίο έλάτρευε μέχρι θανάτου. Ο Σνούσι πραγματικώς του έφερνε πάντοτε τύχη, τον συνοδεύει δε και κατά την πτήση του πάνω από τον Βόρειο Πόλο και κατά την αποστολή του στο Νότιο. Το σκυλάκι αυτό, που άνθισε σ' όλες τις κακουχίες και τις στερήσεις των πολικών μαθητών του, τον όποιον έλαζε με το ζόρι τα επάνωμα, όπως του Τισαμενού και του Βενθόλου.

Ιδιαίτερα συμπαθήνα στις μασκότες και στα γούρια έχουν οι αθλητές και οι αθλητικοί σύλλογοι. Για να κερδίσει κανείς και να καταστήσει τη τύχη και την τύχη του πάσης μίας μασκότης. Ο γνωστός καλλιγραφικός σύλλογος «Σύντομος Λαίαντες» έχει ως μασκότα ένα... λαγολόδοχο!

Οι μεγαλύτεροι αγώνες λεμβοδρομίας της 'Αγγλίας με και όλο.

Η 'Αμερικανίδα αιδώς Μαριόν Πάλλε με το γουλιδικό της καναρινάκι.

Ο Γεννάδιος αντιπαθούσε τα κύρια όντα που είχαν κατά το «κόλπο» ή «κόπουλο» και προτιμούνταν όταν άρχιζαν από «καρδιά» όπως «Κορυμνογυμναστές» ή «Κορυμνογυμναστές». Είχε λοιπόν τη μανία να τα αντικαθιστά με αγνά «Ελληνικά όντα». Έτσι έκανε πολλές φορές ο... δεύτερος νυνός πλειστόν μαθητών του, των οποίων έλαζε με το ζόρι τα επάνωμα, όπως του Τισαμενού και του Βενθόλου.

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΡΕΣ

- Με άσπρη μάλλινη ήρθες, με μαύρη να γυρίσεις.
- Οι άνθρωποι να τον δίνουν κι' η γη να τον ξεγυρνά.
- Του κάβουρα την προκοπή να κάμεις.
- Στο κωφόν να το βγάινεις.
- Νάρθη ο πατέρας σου το βράδυ.
- Τουμπάνο να σε χαρά.

κλήρου του κόσμου, είχε οι αγώνες μεταξύ των ομάδων των Παπαστημίων του Καίμπριτζ και της 'Οξφόρδης. Στους αγώνες αυτούς λοιπόν τον μεγαλύτερο ρόλο παίζουν τα Μίκιν-Μάους. Κι' αυτό γιατί τα έχει διαλέξει ως μασκότα της η ομάδα της 'Οξφόρδης. Έκαστο από τα Μίκιν-Μάους αγοράζονται τις ημέρες των λεμβοδρομιών και τους φανατικούς παίκτες των 'Οξφορδιανών και φορούνται στη γαβάττα ή στο ντεκολτέ, ακριβώς όπως σε μας οι φανταστικοί διαμαρτυρά και η θαυμαστή των ποδοσφαιρικών συλλόγων φορούν με κάρτα το σήμα του συλλόγου τους.

Μα άλλη όμοια μασκότα έχει διαλέξει η αμερικανική ομάδα του γνωστού παιχιδιού «ρούγκμπι»: Το κεφάλι δηλαδή μιας αντίλαμ. Για τους 'Αμερικανούς άλλη τέση ή αντίλαμ είναι το χαρακτηριστικό ζώον της πατρίδος τους και συγχρόνως θεωρείται ως το σύμβολο της οβελτοσύνης και της ευκνήσιας.

***

Στην 'Αγγλία η μανία για τις μασκότες έχει φτάσει πια στο υπέρτατο σημείο. Δεν υπάρχει ποδοσφαιρική ομάδα που να μην έχει τη μασκότα της και που θα δεχτεί να παίξει χωρίς αυτήν. Η περίφημη ομάδα του 'Αρσενάλ έχει ως μασκότα της ένα παιδάκι, που στην αλήθεια του φορεί κολλημένη μια φωτογραφία της ομάδας. Η ομάδα των Χέλς έχει ως μασκότα ένα αγοράκι τριών ετών, το όποιο μάλιστα κινούνται με τη στολή των ποδοσφαιριστών της ομάδας. Πάνω από το κεφάλι του υπάρχει το έθιμο να φωτογραφίζεται ο άρχηγος της ομάδας, κρατώντας το παιδάκι αυτό αγκαλιά. Ένα μάλιστα ο μακρός κλάμει την ώρα που τον φωτογραφίζουν, τότε η νίκη της ομάδας θεωρείται εξασφαλισμένη.

Ο 'Αμερικανός ορέοντιαν αεροπόρος Φράνκ-Χάουκς, ο οποίος με το αεροπλάνο του διήνυσε σε μια ημέρα τη διαδρομή Λονδίνου-Ρώμης-Λονδίνου, έχει για μασκότα τον ένα λαγολόδοχο! Για τον ένδοξο Λιντμπεργκ λένε ότι ως μόνο σύντροφο που κατά την έναρξη διαβάσει του 'Ατλαντικού, είχε τη μασκότα του, μια χαρμάνη γάτα!

Τέλος, η διάσημος 'Αμερικανίδα ήθοποιος Μαριόν Πάλλε έχει ως μασκότα ένα καναρινάκι. Της έχει μάλιστα κολληήσει η ίδια πως ένδοξα κελιάζει το καναρινάκι της, θα διατηρήσει κι' αυτή τη φωνή της.

Τι τα θέλεις, τέλος... Όσο κι' αν λέγεται πολιτισμένος ο άνθρωπος, κατά θάθος εξακολουθεί να είναι πρωτογονικός, πολύ πρωτογονικός μάλιστα.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΚΑΛΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ

Ίδου σήμερα δυο ακόμη ανέκδοτα απ' τη ζωή του αλυσωμένου διδασκάλου του Γένους Γεννάδιου: Όταν ο Γεννάδιος άποχτης τον πρώτο του γιό, ο φίλος του ηγούμενος 'Αλέξανδρος Στουρτζας του έστειλε πιστοποιητικά δώρα για την άσπρη νεύα του. Ο Γεννάδιος όμως δεν το κράτησε για τον εαυτό του, αλλά το μοίρασε σε διαφόρους άποχτες μαθητές του και σε φτωχά παιδιά.

Και όταν η γυναίκα του θέλησε να του κάμει σχετικές παρατηρήσεις, ο υπέροχος πατριώτης την άποχτισε λέγοντάς της:

— Σώπα και μὴν κλαίγεις. Το δικό μας το παιδί δεν έχει ανάγκη από τίποτε, γιατί ζουν οι γονείς του. Ανάγκη έχουν αυτά τα καναρινάκια, τα έρημα και τα μαύρα...

***

Ο Γεννάδιος αντιπαθούσε τα κύρια όντα που είχαν κατά το «κόλπο» ή «κόπουλο» και προτιμούνταν όταν άρχιζαν από «καρδιά» όπως «Κορυμνογυμναστές» ή «Κορυμνογυμναστές». Είχε λοιπόν τη μανία να τα αντικαθιστά με αγνά «Ελληνικά όντα». Έτσι έκανε πολλές φορές ο... δεύτερος νυνός πλειστόν μαθητών του, των οποίων έλαζε με το ζόρι τα επάνωμα, όπως του Τισαμενού και του Βενθόλου.

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΡΕΣ

- Με άσπρη μάλλινη ήρθες, με μαύρη να γυρίσεις.
- Οι άνθρωποι να τον δίνουν κι' η γη να τον ξεγυρνά.
- Του κάβουρα την προκοπή να κάμεις.
- Στο κωφόν να το βγάινεις.
- Νάρθη ο πατέρας σου το βράδυ.
- Τουμπάνο να σε χαρά.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΚΑΡΔΙΕΣ ΓΕΜΑΤΕΣ ΕΡΩΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΑΦΝΗ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου και τέλος)

ΣΥ με ξέρεις, Λαυρέντη μου. Έτσι ήμουν πάντα, περιήφανος!... Κι' έτσι θα μείνω ως να πεθάνω.

Και γυρίζοντας στο Θανατούλα, επρόστεσε: — Πάρτα άπόψε, έτσι, χωρίς χαρά, γιατί θα μου κωφεραν, να ξέρεις!...

— Καλά, πατέρα, δε θα σου χαλάσω το χατίρι, πως απ' αυτά εγώ δεν έχω ανάγκη... Δόξα τω Θεώ, που το βίος μου εγώ... Θα τα ξεδώσω για φορέματα της Φωτούλας.

Ήταν ακόμα κάμωτος. Μίλησαν για τα στεφανώματα — δηλαδή για ο πατέρας κι' ο προξεντής, γιατί ο γαμπρός δεν έδειχνε φανερή βουλή... Ο κομπάρσος είχε βρεθεί κιόλας: Ένας φίλος του πατέρα, άποχτης 'Ουλουσταίτης κι' αυτός, με τη γυναίκα του έβλεπαν τα στεφάνια.

— Άκού το μεσημέρι θα φάμε μαζί σπύτι, είπε ο κύριος Γιάννης με μάλιστα γαμπρό του... Θα μάς τιμήσεις βέβαια, Λαυρέντη; — Μετά χαράς, Γιάννη μου! Άπάντησε πρόθυμα ο προξεντής. Έτα θα πάω την ευχαρίστηση να εύχθω και τη νυφίδα μας, την Φωτούλα!

Και άπάνω στον ένθουσιασμό του χτύπησε προστατευτικά τον ώμο του Θανατούλα:

— Κοιμήσου πρώτα σου δίνω γω σέβαντα! Έβλεπαν και οι τρεις και χαμογέλασαν. Ο Θανατούλας τράβηξε για το ξενοδοχείο που έμενε, οι άλλοι δυο για τα σπίτια τους.

***

Ο κύριος Γιάννης, μπαίνοντας κείνο το βράδυ σπίτι του, βρήκε την κόρη του κοιμισμένη στο ντιβάνι.

Τα μάτια της Φωτούλας ήσαν κλειστά απ' τα κλάματα. Μα τώρα πια δεν έκλαιγε. Η βρώση των δακρύων της είχαν στεγνώσει... Τώρα ήταν πεσμένη σε μια βαθιά, παρηχ συλλογή. Άγωνιζόταν να πάρει μια φοβερή άποφασί.

— Καλήνύκτα, Φωτούλα, είπε ο πατέρας. Η κοπέλα δεν άπάντησε. Ο κύριος Γιάννης πείστηκε:

— Ά, έτσι; Άκόμα δεν έγύρισε το ξερό σου το κεφάλι; Καλά! Μα δε, και να κινήσει, δε θα σου πείσει... Έκείνο που θέλω γω, κείνο θα γίνει!...

Άκου το μεσημέρι θα σπύτι εγώ ο γαμπρός με το μεσημέρι τον κλάμει. Θα τους κάνουμε ένα καλό κλάμει, όπως άζει... Θα σπρωχθώ πρωί-πρωί να κλάμει. Άποχτης, πήγανε τώρα να κοιμηθεί, και το πρωί πρόθυμος να καλέσει την κυρία Κατερίνα τη νυφίδα μας, να σε βοηθήσει στο μαγέρεμα. Πες της πως θα την πληρώσουμε καλά για τον κόπο της.

Κι' ύστερ' από τα λόγια αυτά, ο πατέρας πήγε στην κωμό του.

Η Φωτούλα δεν έσάλεψε από το ντιβάνι. Η άσπρη παρνούσα, όπως θανατοειώς άγωνίας. Και τα στεφάνια την έφταναν έστνια. Όμως είχε πάρει την άποφασί της.

***

Ο κύριος Γιάννης δεν περίμενε, όπως άλλοτε, να σφύρει ή κόρη του τον προνό του καφέ. Ντύθηκε και πήγε ίσα στην αγορά να φωνάξει για το... επίσημο γείμα.

Έκαι από μισή ώρα, ένας λούστρος έφτασε στο σπίτι, φορώντας ένα μεγάλο καλάνι τσόφια. Κρέατα, ψάρια, σαλάτες.

— Τι στέλνει ο πατέρας σας, είπε το παιδί, άκουμπώντας κάτω το καλάνι.

Η Φωτούλα έκνιτσε όλα κείνα τα πράγματα σαστισμένη. Ο κύριος Γιάννης σ' έστειλε ούς σούβρα. Νόμιζε πως είχε βυθισμένη σ' ένα κακό κωμό.

— Μα τι χρειάζονται όλα αυτά; Έλεγε μέσα της. Έγώ... ως το μεσημέρι... θα πεθάνω.

Άκου χτυπά ή πόρτα. Η Φωτούλα βγαίνει στο παράθυρο και βλέπει! Το Λάμπι με τη μητέρα του!... Την πρώτη στιγμή νόμιζε πως πειλάττει. Έφερε την παλάμη στο μέτωπο, στα μάτια, βύστα στην καρδιά της που κόντευε να σπάσει.

— Καλήνύκτα, Φωτούλα!... Καλήνύκτα! της φώναξαν από κάτω οι δυο γιό.

Η κοπέλα βρήκε τη δύναμη, αν και σύγχυση ταραγμένη, να πει από κάτω, στην πόρτα. Μα όταν ο Λάμπις βρέθηκε στην είσοδο, τον άποχτισε κοντά της, ή συγκίνησή της ήταν τόσο μεγάλη, που δεν μπορούσε να τη βαστάξει. Τα μάτια της θλόωσαν, κινιόταν και έκλαιγε, αν δεν πρόφτανε ο Λάμπις να την κρατήσει στη στή

βαρή άγκαλιά του:

— Φωτούλα!... Φωτούλα!...

Έτσι, κρατώντας την από τη μιά άμασκήνι αυτός, από την άλλη η μητέρα του, την έφεραν επάνω, την έβαλαν στον καναπέ.

Η Φωτούλα συνήθε, με κλάματα, με δάκρυα κι' άναφύλητά τους διηγήθηκε την τραγωδία της:

— Ός το μεσημέρι... θα πεθάνω!...

Δεν είχε τελειώσει καλά τη φοβερή φράση της κι' άκούγονται βήματα χτυπήτα και γρήγορα στη σκάλα... Η πόρτα άνοίγει και χύνεται μέσα ο κύριος Γιάννης!

Μά γιατί είχε έτσι κώματος, άναμμένος; γιατί τα μάτια του βγάζουν φωτιά; Κάτι σοβαρό του συμβαίνει βέβαια!... Η Φωτούλα, κατάληκτη, ρωτάει τον πατέρα της με το βλέμμα.

Σε μια στιγμή, ο κύριος Γιάννης αλλάζει τρώο. Στέκεται μπροστά στη Φωτούλα και με φωνή τρεμάμενη από συγκίνησι και λύπη, της λέει:

— Φωτούλα μου, κόρη μου, συγχώρεσέ με! Σε κατάστρεψα! Σούχασα τα λεφτά σου, τους κόπους σου, παιδά μου... Έφυγε, ο άπαιτος! Έφυγε!...

— Έφυγε;... Ποιος έφυγε;

— Εκείνος ο κλέφτης, ο Θανατούλας! Γιατί ήταν ένας κλέφτης, ένας άπατεώνας. Γυρίζει στις επαρχίες, ξεγελάει τον κόσμο και μόλις καταλάβει πως τότε μυρίστηρε ή άστυνομία, το σκάει... Νά, έρχομαι από το ξενοδοχείο... Σήμερα το πρωί πήρε τη βαλίτσα του, μπήκε στο πρώτο τρένο και πάει!...

— Άχ, μασκαρά Λαυρέντη, τι μοιχείταις, άχ, κλώβις, που θα μου πεις. Έσύ θα μου τα πληρώσεις όλα! Πού να ξέρω γω, Φωτούλα μου, που να υπομείνω; Πλούσιος σου λέει, 'Αμερικανός, τρία μαγαζιά στο Σιάγκο! Κι' ήταν ένας τυχοδιώκτης, ένας κακοήγος. Σούβλισμα θέλεις, Λαυρέντη, παλάνθρωπος!... Δυστυχία μου, τί έπαθα! Τί έπαθα!...

Και γονατίζοντας στο πάτωμα, έπασε τα χέρια της κόρης του, που τον άκουγε άφωνη.

— Συγχώρεσέ με, Φωτούλα μου, συγχώρεσέ με! Έλεγε με κλάματα. Σε κατάστρεψα... Πάνε τα χρηματάκια σου!...

Τότε ο Λάμπις — που έστεκε παρόμοια και που στη ζήλη του ο κύριος Γιάννης δεν τον είχε προσέξει — ένόμιζε πως ήταν πια καιρός να μιλήσει. Έπασε τον κύριό Γιάννη και τον έστρεψε.

— Μην κάνεις έτσι, του είπε, μην άπειλίζεις!... Καμιά καταστροφή. Έως μάλιστα ήταν και σωτηρία, αφού χτυπάς απ' τα πόδια σου έναν άπατεώνα.

— Μα η Φωτούλα μου;... Τί θα γίνει τώρα η Φωτούλα μου;

Ο Λάμπις τον έκνιτσε καλά στα μάτια, και μ' επίσημο τόνο είπε:

— Κύριε Γιάννη, είπες, χωρίς να ξέρουμε τίποτε από τα γεγονότα αυτά, γιατί φτάσαμε μόλις χτες το βράδυ, άργά, από τις Άθινες, έχοντας με τη μητέρα μου να σου κάνουμε μια πρόταση: Θέλεις να με κινήσει παιδί σου;... Την άγαπά τη Φωτούλα και ξέρω πως άνταποκρίνεται στο αίσθημα αυτό του παιδιού της φίλου. Η μητέρα μου τη λατρεύει, σαν κόρη της. Θα την κάνουμε εύτυχισμένη. Στο υπόσχομαι!...

Ο κύριος Γιάννης τον έκνιτσε σά να τάζε χαίρετα. Με την εύχρη μου, παιδί μου, με την εύχρη μου, μουμιοίσεις και τον πύραυλό σου τα κλάματα το γέρο.

Η μητέρα του Λάμπις σφούγγιζε τα μάτια της. Η Φωτούλα τότε γελοία, τότε έβλεπε, Κι' ήταν όλοι εύτυχισμένοι και μέσα, στο μικρό σπίτι, από το οποίο έπερσε μια τέτοια τραγωδία...

Τώρα ο ουρανός ήταν ξάστερος: τα σύννεφα είχαν διαλυθεί. Ο λές ή καρδιάς και μέσα χτυπούσαν από χαρά. Η καρδιάς των δυο γέρον, που έβλεπαν τα παιδιά τους εύτυχισμένα και ή δυο νέες καρδιές που ήταν γεμάτες έρωτα.

ΤΕΛΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΟΓΙΣΜΟΙ

Λέει το κωμόνο: — Μπα! Γιατί τάχα; Και το διαμάντι κωμόνο δεν είναι!...

Να επιμένεις σ' εκείνο που λές, κι' άς έχεις άδικο. Άπ' την πολλή επιμονή, στο τέλος θα βρεθείς νάχης δίκιο.

Άμα πολιτικάντισουμε μάν άρετή μας και τη διαλαλούμε σ' όλο τον κόσμο, άρχιζουμε να όνουμε την ύπαιθρο, πως αυτή είναι άρετή, πως μας λείπει άλωσιόλοιο.

ΝΑΠΟΛ. ΑΔΗΛΟΓΩΤΗΣ

SCHERK
BERLIN NEW YORK WIEN

Πραγματικά, τὸ δέμμα μου
μου προξενεῖ χαρά

πρὶν ὅμως δὲν ἦτο ἔτσι. Ἐπρεπε
νὰ γίνη ἡ μεγάλη ἀνακάλυψις: Ἡ
λοσιὸν προσώπου Scherk! Αὐτὴ με
ῶφέλησε. Τακτικά, πρωὶ καὶ βράδυ
καθαρίζω μ' αὐτὴ τὸ πρόσωπό μου.

Γνησία Λοσιὸν μόνον εἰς τὰ γνωστὰ φιαλίδια μετ' τὸ σῆμα Scherk.
(Διὰ τὴν ἀερίωσιν τοῦ προσώπου. Κατὰ τῶν μαγιστικῶν καὶ τοῦ ἐρεθισμοῦ
τοῦ δέρματος. Διὰ τοὺς Κυρίους ἐφαίρετον μετὰ τὸ ῥύτιγμα.)

Δείγμα δωρεάν. Ἐναντὶ ἀποστολῆς τῆς παρούσης ἀγγελίας εἰς τὴν
δ/σιν: Π. Ι. Μαγκριώτην ὁδὸς Αἰόλου 28, Ἀθήνας.

Scherk
Face
Lotion

(Λοσιὸν διὰ τὸ πρόσωπον)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΞΕΩΤΑ

ΑΠΟΘΗΚΗ ΜΕΤΑΞΕΩΤΩΝ
ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΤΕΡΩΝ ΕΛΛΗΝ-
ΕΡΓΟΣΤΑΣΕΩΝ

Προσχωτάτη ποιότητα χρωματιστῶν
ΚΡΕΠ ΝΤΕ-ΣΙΝ - ΖΩΡΖΕΤ
ΣΑΤΕΝ - ΜΑΡΟΚΕΝ
Στὴς ποῦ μοντέρνως ἀποχρώσεως
Αἱ τιμαὶ μᾶς ἀσυγκρίσιμα

Ε. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΕΡΜΟΣ

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΟΥΛΑΚΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 45

ΚΑΘΕ ΠΡΟΣΩΠΟ

ΤΟ ΕΝΟ'Σ ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΝ
ΕΙΣ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ
ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΥΠΕΡΟΧΗΝ
ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΩΡΙΜΩΝ
ΦΡΟΥΤΩΝ.

ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ
ΔΙ' ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΣΤΟΜΑΧΙΚΑΣ
ΔΙΑΤΑΡΑΞΕΙΣ.

ENO'S
"FRUIT SALT"

"FRANK'S. "ΦΡΑΝΚ'Σ."

Πολλά κορίτσια καὶ πολλὰ νέ-
θματα τῆς ἀπαισίας δυσωρίας
προκαλοῦν τὰ μυρμηκία καὶ τὰ
συγμάτα τῶν πόρων. Σὰς ἐγγύ-
πενθύνως δι' ἐντὸς τριῶν μηνῶν
χρῆσιν τῆς καθαροδέρμου καὶ κα-
κῆς (ἀμερικανικῆς) οὐκασίας
«Φράνκ'ς» θὰ ἐξαλειφθῶσι τελείως
τὸ πρόσωπόν σας θὰ εἶνε καθα-
ρόν, λευκόν καὶ ὡραῖον.

Πωλεῖται εἰς τὰ Φαρμακεία, ὅπου
διαρκῆς παρακαταθήκη Π. Μαν-
'Ομόνοια, Ἐν Πειραιεὶ Γ. Καρα-
Μ. Στοῆς 47. Διὰ πληροφορίας καὶ
συγγυλίας, γράψατε: Γεν. Δι-
«Φράνκ'ς». Γραμ. θυρὸς 266, Ἀθή-
ναις.

Εἰς τὸ κέντρον ΓΛΥΦΑΔΕΩΣ
καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξο-
ραπάνου, ἐνοικιάζεται κατὰ
δωρόφωτος, ἐπιπλωμένη, μετὰ
νίου, κηπαρίου καὶ ἀρδένου
μου ὕδατος.

Ἐπίσης ἐνοικιάζονται εἰς
μάτια, κουζίνα κλπ. χρειώδη.
Πληροφορίαι 8-11 π.μ. Τη-
γραφεῖον Σ. Στραγγάλεω, ἐν
Λέκα 7.